

KOMMUNISTI

N° 8 (20)

ELOKUU

1926

TOIMITUS:

Lauri Letonmäki

Yrjö Sirola K. M. Evä

V. Ojanen J. A. Komu

SISÄLTÖ:

“Vasemmistolaisuuden” oikeisto-opportunistisesta rappeutumisesta puolueen sisällä.

Puolueemme K.K:n ja K.K.K:n heinäkuun täysistunnon tuloksiin.

Neuvostojen toiminnasta. — Kirj. **S. Nuorteva.**

Sosialismin rakentaminen ja luokkataistelun muodot.

Territoriaalijärjestelmä S.S.S.R:n aseellisenä voimana.

Lahtarien valtio-oppinut “valtioelämän murroskaudelta” — Kirj. **K. M. Evä.**

Toisen asteen työkoulun opetussuunnitelman pääperusteista. —

Kirj. **J. Kohonen.**

Lukutaidottomuuden poistaminen Neuvostoliitossa v:ksi 1933. —

Kirj. **J. Kohonen.**

Neuvostovallan oikeus ja lait. — Kirj. **J. Virtanen.**

Karjalan sisävesien ja vesivoimalähteiden tutkimustyöt vuosina 1925 ja 1926.

Ilmestyy joka kuukauden puolivälissä

PETROSKOISSA

1926

KOMMUNISTI

on kuukauslehti, jota julkaisee Neuvostoliiton Kommunistisen Puolueen Keskuskomitean Luoteisbyroon Suomalainen seksija, Leningrad, ja Neuvostoliiton Kommunistisen Puolueen Karjalan Aluepuoluekomitea, Petroskoi. (Коммунист, ежемесячный журнал, издаваемый финской секцией Сев. Зап. Бюро Ц.К. В.К.П. (б) и Карельским Областным Комитетом В.К.П. (б).).

„Kommunistin“ tarkoituksena on valaista suomenkielisille työläisille ja talonpojille Sosialististen Neuvosto-Tasavaltain Liiton alueella, erikoisesti Karjalan Neuvostotasavallassa ja Inkerissä, sekä Suomessa ja Amerikassa Venäjän vallankumouksen sekä työväen ja talonpoikain kansainvälisen vallankumousliikkeen kysymyksiä.

„Kommunistin“ toimittajina ovat toverit Yrjö Sirola, K. M. Evä, Lauri Letonmäki J. A. Komu ja V. Ojanen. Lehdessä selostavat puoluetoimintaa NKP:n KK:n Luoteisbyroon Suomalaisen seksijan ja NKP:n Karjalan Aluepuoluekomitean toimitsijat. Kommunistisen Internatsionaalen ja sen osastojen, mailman kommunistipuolueiden, toiminnasta kirjottavat niissä toimivat toverit. Suomen Kommunistisen Puolueen Keskuskomitean avulla seurataan Suomen asioita. Lehteen tulevat kirjottamaan toverit: O. V. Kuusinen, Edv. Gylling, Santeri Nuorteva, Kullervo Manner, A. Shottman, Leo Laukki, Otto Vilmi, Hanna Malm, A. Taimi, Eino Rahja, J. A. Komu, J. E. Järvisalo, T. Alavirta, A. Mantere, J. Kohonen, J. K. Lehtinen, Pekka Paasonen, Santeri Mäkelä, Jaakko Mäki, Kustaa Rovio, Toivo Antikainen, Ture Lehén, V. Forstén, Heino Rautio, T. Pottojev, A. Usenius, I. Lassy, F. Klemola y. m.

Lehden levittämisestä huolehtii Kustannusosuuskunta Kirja, osote: Издательство „Кирья“ Ленинград, Набережная Жопеса, д. № 4. Se on myöskin lehden toimituksen osote. Toimitussihteeri on tov. K. M. Evä Karjalassa edustaa toimitusta tov. Lauri Letonmäki, os. Каргосиздат, Петрозаводск, Пушкинская № 7.

TILAUSHINNAT:

$\frac{1}{1}$ vuosikerta . . . Rpl. 6:—		Ulkomailla:
$\frac{1}{2}$ „ . . . „ 3:—		$\frac{1}{1}$ vuosikerta . . . 4 dollaria.
1 kuukausi . . . „ —:50		$\frac{1}{2}$ „ . . . 2 „

ILMOITUSHINNAT:

$\frac{1}{1}$ sivu Rpl. 150:—, $\frac{1}{2}$ sivua Rpl. 75:—, $\frac{1}{4}$ sivua Rpl. 40:—

Toverit! Näyttäkää «Kommunistia» työläis- ja talonpoikaistovereille. Kerätkää tilaajia ja levittäkää yksityisnumeroita!

Työväenjärjestöjä, varsinkin puolueosastoja, kehoitetaan kaikkialla asettamaan asiamiehiä ja „Kommunistin“ komiteoita kokoamaan tilaajia ja levittämään lehteä. Missä ei ole järjestöjä, voivat yksityiset toverit ilmoittautua asiamiehiksi.

„Vasemmistolaisuuden“ oikeisto-opportunistisesta rappeutumisesta puolueen sisällä

”Jo ammoisista ajoista on maailmalta toivotettu, että vale on inhoittavaa, vahingollista.”

Puolueemme riveissä ”vasemmisto”-uklonisteina (”vasemmistolaisina” syrjähyppyjen tekijöinä) esiintyvien poliittinen vale — huolimatta siitä ymmärtävätkö he omassa käsityksessään sen valeeksi tai ei — sisältyy siihen, että he ”vasemmisto”-lipun alla kuljettavat todellisuudessa menshevististen aatteiden tavalla tai toisella väritettyä, ”siivottua”, ”uusittua” ja hunututtua oikeistolaista lastia.

Tuollaisen valeen turmiollisuus puolueen kannalta katsoen, ja päinvastoin sen sopivaisuus, mukavuus uklonisteille, on siinä, että tuo poliittinen vale voi kylvää epärointiä, synnyttää epäselvyyttä ja vetää esille kysymyksiä sellaisten tovereiden mielessä, jotka eivät ole tehneet itselleen täysin selväksi sen tai tuon uklonin todellista olemusta: ”Kuinka! Puolue syyttää menshevististen aatteiden omaksumisesta niitä, jotka vain puhuivat ja puhuvat meille kaikkein iskevämpiä vallankumouksellisia fraaseja? Onko se totuuden mukaista?...” Nojautuen tuollaisiin herkkäuskoisiin saavat ”vasemmisto”-uklonistit mahdollisuuden esiintyä aiheettomasti loukatun ihmisen ryhdillä ja huudahtaa: ”Kuinka! Te sanotte että olen miltei mensheviki, vaikka en ole tehnyt muuta kuin syyttännyt puoluetta opportunismista? Kuka teitä voi uskoa?” — jne. jne.

Kuitenkin on bolshevistinen puolue jo kasvanut ulos lapsenkääreistä. Puo-

lueen jäsenjoukko on jo oppinut eroittamaan aatteen perusytimen. Paljailla huudahduksilla ja viisasteluilla et sitä ”ota”. Sen lisäksi on puolueellamme Leninin johdolla suoritettun vallankumoustaistelun rikas historia, joka tarjoaa useampia kuin yhden esimerkin siitä kuinka ”vasemmisto”-uklonistit valuttivat vettä ”oikeistolaisten” myllyyn tai juoksuttivat suoraan ”oikeiston” uomaan. Nämä esimerkit kuvaavat loistavasti kuinka ehdollista on muodollisesti jakaa uklonit ”oikeistolaisiin” ja ”vasemmistolaisiin”. Eri uklonien muodollinen erilaisuus ei laisinkaan sulje pois, vaan päinvastoin edellyttää niin yhden kuin toisenkin leninismistä poikkeavan uklonin sosiaalisen sisällön ja poliittisen aatteen tunnetun yhtäläisyyden.

Näitä esimerkkejä löytyy puolueen historiassa jo ennen vallan proletariaatille valtaamista. Selvin esimerkki siltä kaudelta on — ”bolsheviki-otsovitit”. Eroittautuen v. 1809 A. Bogdanovin johdolla bolshevismien vasemmistofraktiaksi, he muutamien vuosien kuluttua joutuivat yhteiseen esiintymiseen oikeisto-menshevikien, likvidaattori-luopioiden (joista silloin Plehanovkin eroittautui) kanssa leniniläisiä bolshevikkeja vastaan.

Esimerkkinä siltä kaudelta voidaan esittää myös trotskismi (”permanent-nikit”) — tov. Trotski ja Parvus), joita ”vasemmistolainen” tunnuslauseen-

*) Jatkuvan vallankumouksen teorialla ratsastajat.

sa: "työväen hallitus" ei vähääkään estänyt monien vuosien ajan käsikädessä menshevikien kanssa taistelemasta vastoin bolshevismia ja vastoin leniniläistä tunnuslausetta: "proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellis-demokraattinen diktatuuri".

Kominternissa sattuneista viimeisistä tapauksista antaa erinomaisen räikeän esimerkin Saksan Kommunistipuolueesta erotettu "äärimmäis-vasemmistolainen" Korsih, joka kohta "karkasi" kaikkein julkeimpien opportunistien ja sosiali-heittiöiden leiriin.

Vihdoin antaa meille niin kutsutun "työläis-oppositsionin" kehitys puolueessamme (v. 1921—1923) hyvin selvän ja elävän esimerkin vasemmistolaisuuden oikeisto-opportunistisesta rappeutumisesta. "Työläis-oppositsioni" ansaitsee nyt mielenkiintoa ei ainoastaan historiallisena esimerkkinä, vaan myöskin sen vuoksi, että "uuden oppositsionin" johtajat vetivät esille tunnuslauseen "kaikkien entisten ryhmien", eikä niiden joukossa suinkaan viimeisellä sijalla myöskin Shljapnikovin ja Medvedjevin "entisen ryhmän" elävöittämisen.

"Työläis-oppositsioni" esiintyi v. 1921 väittelyssä Leniniä ja oppositsionia vastaan noussutta valtavaa puolueen enemmistöä vastaan, esittäen joukon demagogisia, "vasemmistolaisia" tunnuslauseita. Sen keskeisimpänä tunnuslauseena oli syndikalistinen tunnuslause teollisuuden jättämisestä "tuottajain edustajakokouksen käsiin". Kronstadtin tilanteessa, proletariaatin ollessa hajonneisuusprosessin olosuhteissa, veti "työläis-oppositsioni" sitä paitsi esille vaatimuksen: "2/3 puoluekomiteoitten jäsenistä tulee olla työläisiä". Samalla ulvoi "työläis-oppositsioni" byrokratismia vastaan, eriarvoisuutta vastaan, spetsejä (ammattimiehiä) vastaan, pelaten tiedottomilla joukoilla, jotka silloin olivat suuressa

määrin pikkuporvarillisen luonnovoimaisuuden vaikutuksen alaisena.

Nyt on mitä tärkeintä muistaa tuota sen alkuvaihetta neppiin siirtymisen kaudelta. Lenin ja hänen mukanaan X puoluekokous silloin osoitti sen anarkosyndikalistiseksi ukloniksi. Sen vaatimus — "teollisuus tuottajain edustajakokoukselle", merkitsi puolueen johtavan aseman kieltämistä proletariaatin diktatuurin järjestelmän aikana, proletariaatin itsenäisyyden kieltämistä suhtautumisessa pikkuporvarillisiin "tuottajiin", ja samalla proletariaatin diktatuurin kieltämistä. Kaikki tämä oli kuitenkin valettu "vasemmistolaisten" tunnuslauseiden formuun (muottiin), vaikka jo silloin oli liiaksikin hyvin nähtävissä, että tämä "vasemmisto"-ukloni tekee "oikeistokumarruksen" menshevikien puolelle. Suotta ei Lenin XI puoluekokouksessa, puhuessaan "kuularuiskutulesta" niitä kohti, jotka pyrkivät muuttamaan puolueen hetkellisen "perääntymisen" paniikkiseksi paoksi, asettanut Shljapnikovia samaan riviin menshevikien kanssa selittäen, että "puolueen kuularuiskutuli" tietenkin tulee kohdistettavaksi eri menettelytapoja ja muotoja käyttäen niihin, jotka ovat puolueen ulkopuolella, kuin niihin, jotka ovat puolueessa. Mahdotonta on kuitenkin olla muistamatta, että juuri Lenin XI puoluekokouksen edellä, selvästi käsittäen mihin shljapnikovilaisuus kehittyy, esitti Shljapnikovin puolueesta eroittamista. Leninin vaatimuksesta hyväksyi XI puoluekokous vielä erikoisen päätöksen, jonka mukaan KK yhdessä KKK:n kanssa voi 2/3 äänten enemmistöllä eroittaa jäsenyydestään ja puolueesta KK:n jäseniä, jotka fraktionistisella toiminnallaan rikkovat puoluekuria vastaan. On erittäin hyödyllistä muistaa nyt nämä tosiasiat "työläis-oppositsionin" menneisyydestä, siltä ajalta, jolloin se vielä pyrki e-

siintymään "vasemmistolaisena" uklo-
nina.

Näiden tosiasiain jälkeen jo erotet-
tiin NKP:sta (b) ja Kominternista osa
"työläis-oppositiionista" (Mjäsnikovin
johtama "työläisryhmä"), joka, lörpö-
tellen uuden "neljännen(!) internatsio-
nalen" perustamisesta, itse asiassa jo
koputteli kaikkien Toisen Interna-
tionalen ja amsterdamilais-
ten johtajain eteisten ovilla. Toinen
osa "työläis-oppositiionista", joka jäi
puolueeseen, piti yhä yhteyttä mjäsni-
kovilaisten kanssa, kuten usein kävi
selville. Keskusäänenkannattajan jul-
kaisemasta artikkelista ("Oikeistovaa-
ra puolueessamme", "Pravda" viime
kesäk 10 piltä N:o 156) lukijat tietä-
vät mihin asti vieri "työläis-oppositio-
nin" puolueeseen jäänyt osa.

Missä siintyy nyt sen vasemmisto-
laisuus? — Kumarruksessa ulkomai-
sille kapitalisteille, konsessionerien
kutsumisessa "tulemaan hallitsemaan"
meitä. Likvidaatiorisessa
suhtautumisessa sosialistiseen raken-
nustyöhön maassamme. Hillittö-
mässä likvidaatioride-
ssa Kominterniin nähden (esitys että
kommunistien tulee mennä sosialide-
mokraattisiin, "socialistisiin" puoluei-
siin, ei todellakaan puutu enää mi-
tään!).

Tuollainen ei ole enää "vasemmisto-
laisuutta", se on oikeistolai-
sinta, menshevismiin
työntävää likvidaatioriut-
ta.

Maan sisällä se kiertämättä vie po-
liittisiin johtopäätelmiin pro-
letariaatin diktatuurin lik-
vidoimisesta, valmisteluun vallan luo-
vuttamiseksi porvaristolle poliittisen
demokratian tietä, vapaiden käsien
myöntämiseen menshevikeille ja es-
erille, sekä myöskin konsessionerien
herruuteen jne. Puolueen sisällä se
valmistaa maaperää tämän puolueen
likvideeraukseen, hajottamalla
sen "vapaasti" taisteleviin "ryhmit-

tymiin", "ryhmiin" ja fraktsioihin (joi-
den joukossa ei tule viime tilalla ole-
vaa roolia pelaamaan ne, jotka puol-
tavat yhteenliittymistä — menshevi-
kien kanssa!). Tämä on puolueen ri-
veissä ennen kuulumatonta likvidaatto-
riutta, joka on tunkeutunut puoluee-
seemme "vasemmisto"-uklonin, "työ-
läisten"(?) oppositiionin naamarin
alla.

Tätä likvidaattoriutta vastaan on
puolueellamme velvollisuus julistaa
päättävä ja säälimätön
taistelu.

Äskeisessä keskustelussa esiintyivät
muutamat toverit suuntaamalla mitä
purevimpia hyökkäyksiä "oikeisto-uk-
lonia vastaan puolueessamme, etsien
kaikin tavoin "oikeisto-uklonia" (et-
sien sitä sieltäkin, missä sitä ei ole ol-
lut). Kukaan ei voi kieltää ettei meil-
lä medjedeviläis-shljapnikovilaisen oh-
jelman muodossa ole edessämme
kaikkein tyypillisin, kaik-
kein selvimmin kuvastuva
epäilemätön oikeisto-uk-
loni. Tämä ukloni sen lisäksi ei ol-
lut sattuma, sillä on historiallinen ikä,
sen kanssa taisteli päättävästi Lenin;
tämä ukloni antoi "pirskeitä" puolueen
ulkopuolisten keskuuteen (mjäsniko-
viläiset) jne.

Tämän vuoksi niiden tai noiden ryh-
mälaisten taholta tehdyt yritykset "ve-
tää kaikki entiset ryhmät johtoonsa",
tukevat vahingollisinta ja nähtävästi
koko opportunistille selvää Shljapni-
kov-Medvedjevin ohjelmaa, pyrkivät
ottamaan tuon opportunistin aatteelli-
seen suojelukseensa, liittoutumaan sen
kanssa puolueen sisällä puoluetta va-
staaan (sillä mikäpä liitto ei jo kel-
paisi vale-"työläisten" oppositiionil-
le?!), — ja siksi kaikkien tämäntapais-
ten yritysten tulee saada vastais-
ku puolueelta.

Lenin ei opettanut meitä opportunis-
tisten aatteiden salaamiseen puoluees-
sa. Lenin salli "toisin ajattelevien" uk-
lonistien jäädä puolueen sisälle, mutta

tarkoituksella parantaa heitä puolueen kollektiivisella vaikutuksella, tarkoituksella palauttaa heidät puolueen aatteelliselle pohjalle, mutta ei tarkoituksella salata opportunistisia. Hän ei milloinkaan suositellut aatteellisten opportunististen virheitten sallimista, vielä vähemmän hän suvaitsi ajatusta solidarisuudesta opportunistien kanssa. Ainoastaan se, joka äärimmäisen keveästi ja keveämielisesti suhtautuu leninismin periaatteisiin, joka lykkää asian periaatteellisen puolen politiikassa kymmenen tilalle, ainoastaan se voi "armahda" ja vaieta suurista opportunistisista aatteellisista virheistä läheisten käytännöllisten ja järjestöllisten tarkoitusten nimessä, liittoutua opportunistien kanssa "virheitten molemminpuolisen" anteeksiannon perusteella. Mutta sellainen ei ole ei leninismien, ei bolshevismien hyväksymää puolueen sisäpolitiikkaa.

V. 1921 tutustutti Lenin meitä Miljukovin selostukseen Kronstadtin tapausten johdosta: "kunhan vain valta siirtyisi bolshevikeilta, samantekevä oikealle vaiko vähän vasemmalle, niin järeillä on soveltuminen" (Lenin). Puolueemme sisäinen elämä on niin kiinteästi sidottu koko maan poliittisen elämän kanssa, että viime aikoina kaikki valkokaartilaiset ryhmät, ja erikoisesti menshevikit, voimakkaasti ja eri kannoilla kehrittelevät tätä Miljukovin perustelua suhtautumisessa puolueemme sisäisiin asioihin, kaikin tavoin kehuskellen puolueemme sisäistä oppositisionia. Erikoista ylistystä on "Sotsialistitšeskij Vjestnikin" taholta, kuten tiedetään, aina suitsutettu "työläis-oppositisionille". Mutta kiitelleet ovat menshevikit myöskin trotskismia ja uutta oppositisionia.

Epäilemättä asettavat vihollisemme omat pyyteensä puolueemme sisäisen hajaannuksen varaan, yhdistäen siihen toiveensa neuvostovallan hajoamisesta. Tämä on osoitettu ja todistettu

satoja ja tuhansia kertoja. Tätä emme voi unohtaa.

Taistelu oikean leniniläisen suunnan puolesta niin oikeistolaisia kuin vasemmistolaisiakin ukloja vastaan puolueen sisällä on ollut ja jää tärkeimmäksi tehtäväksemme. Takeena tässä taistelussa on puolueemme yhtenäisyyden ja samalla proletariaatin diktatuurin säilyttäminen.

Aatteellinen taistelu puolueen sisällä johtaa tarkoitettuun päämäärään ainoastaan silloin kun puolueessa noudatetaan järkkymättömyttä kuria, kun fraksionitoiminta todellisesti lopetetaan sen jälkeen kuin puolue on tehnyt vastaavan päätöksen, julistanut sen tai tuon väittelyn, sen tai tuon harkinnan lopputuloksen, — sanalla sanoen, jos ehdottomasti noudatetaan puoluekuria.

"Ankarin, rautainen" puolueen sisäinen kuri, josta Lenin niin usein muistutti puolueeta, käy välttämättömäksi puolueen työn ehdoksi, siksi se mentiksi, joka lujittaa puolueen ei ainoastaan yhdeksi aatteellisesti monoliittiseksi kokonaisuudeksi (yhdeksi ainoaksi kappaleeksi), mutta myöskin yhdeksi järjestölliseksi kokonaisuudeksi.

Ainoastaan demagogi voi asettaa vastakkain puoluekurin ja puoluedemokratian.

Puoluekuri, samoin kuin ankara keskitys, johtuvat itse puolueemme olemuksesta, puolueemme, joka on taistellen vallannut proletariaatin diktatuurin ja nyt johtaa proletariaatin diktatuuria. Kieltää ja horjuttaa kuria puolueessa voi ainoastaan se, joka ylenkatsoo diktatuurin tuottoa hyötyä ja joka näin muodoin ei ymmärrä että proletariaatin diktatuurin lujittaminen on leniniläisen puolueen perus- ja päätehtävä.

Puoluedemokratia niinkään johtaa alkunsa puolueemme, proletaaristen

joukkojen puolueen olemuksesta. Puolue, joka taistelee proletariaatin diktatuurin lujittamisen puolesta, sosialismin rakentamisen puolesta, voi olla vain proletariaatin joukkopuolue. Kieltää, haitata tai saboteerata demokraatian käytäntöön saattamista puolueessa voi meidän oloissamme vain se, joka ei ymmärrä proletariaatin puolueen joukkoluonnetta, joka unohtaa puolueen suuremman historiallisen tehtävän — työläisjoukon (ja työtä tekevän talonpoikaishoukon) nostamisen sille kuuluviin oikeuksiin, sosialistisen rakennustyön johtamisen. Sillä kysymys demokraatiasta puolueessa on osa yleisestä proletariaatin demokraatian kysymyksestä proletariaatin järjestöissä.

Ainoastaan se ei näe demokraatian ja kurin välistä elimellistä yhteyttä ja voi demokraatian nimessä kehoittaa kurin heikentämiseen, joka proletariaatin demokraatia-käsityksen tilalle vaihtaa pikkuporvarillisen käsityksen demokraatiasta, joka proletariaatin joukkojen tietoisuuden ja aktiivisuuden kohottamistehtävän asemasta työntää esille vararikkoisten ryhmittymien, ryhmien ja fraktsiain "johtoonsa vetämisen" tehtävän, saadakseen puolueen muutetuksi monopoliittisesta, leniniläisestä, proletariaatista puolueesta — kirja-

vaksi, "remurikkaaksi", huojuvaksi, pikkuporvarilliseksi "lumppu"-puolueeksi. Lieneekö hyödyllistä muistuttaa kuinka paljon on oikeudenmukaisesti puhuttu (ja aivan äskettäin) puolue-elämässä turmiollisen periaatteen "elä ja anna toistenkin elää", johdosta, vaarasta että NKP (b) muuttuu — "Labour Partyksi" y.m., niille tovereille, jotka XIV puoluekokouksessa, valitettavasti, fraktsioniin mukautuen vaihtoivat rintamaa pettäen entisen suuntansa tässä kysymyksessä ja näyttäytyivät kokonaan trotskismin asemalla, jota vastaan olivat päättävästi hyökänneet?

Jokaisen kurin rikkomuksen, ja vielä enemmän kurin fraktsionistisen rikkomuksen tarkoituksella murtaa puolueen yhtenäisyys — täytyy saada puolueelta päättävän torjumisen. Puolueen yhtenäisyys — tämä on sellainen Leninin neuvo, josta puolueemme ei peräydy eikä voi peräytyä, sillä peräytyminen tässä kysymyksessä merkitsee meille "peräytymistä" kysymyksessä proletariaatin diktatuurista, "hiljaisen" ja "vähittäisen" peräytymisen alkamista luisuvaa tietä proletariaatin diktatuurin vuorelta pikkuporvarillisen luonnonvoimaisuuden suohon. Ja seläistä iloa ei leniniläinen puolue milloinkaan anna proletariaatin vihollisille. — Aikak. I. "Bolshevikista".

Puolueemme KK:n ja KKK:n heinäkuun täysistunnon tuloksiin

(«Большевик» № 14 — 1926).

Puolueen sisäinen oppositio ei ole päässyt erimielisyyksistään puolueen kanssa eikä lopettanut fraktsionitoimintaansa XIV:n puoluekokouksen jälkeen. Päinvastoin, viimeisen puolivuoden aikana on tapahtunut joukko asioita, jotka todistavat oppositioonin yhä enemmän luopuneen puolueen leniniläiseltä linjalta, todistavat opposit-

sioonin taistelun puoluetta vastaan kärjistyneen.

Näitä uusia tosiasioita, jotka tuovat muutoksen oppositioonin asemaan ja osuuteen XIV:n puoluekokouksen aikaan verraten, on havaittavissa neljällä pääsuunnalla.

Ensiksi: n.k. uusi oppositioonin tavattomasti kärjistänyt organi-

satoorista taisteluun puoluetta vastaan, kuulumattomalla tavalla rikkonut puoluekuria ja puolueen sääntöjä, järjestäen salaisia kokouksia, joihin ovat osallistuneet eräät oppositioonin kannalla olevat puolueen johtavien elimien jäsenet, käyttäen fraktisioonitarkoituksiinsa Kominternin Tpk:n aparaattia, turvautuen shiffereihin (salakirjotukseen), konspiraatiivisiin asuntoihin, ilmeiseen väleeseen KK:n ja KKK:n edessä j.n.e.. Nimenomaan nämä seikat — eivät aatteelliset erimielisyydet sellaisinaan — ovat pakottaneet myöskin KK:n ja KKK:n yhteisen täysistunnon vastaamaan organisatoorisilla vastatoimenpiteillä niihin tovereihin nähden, jotka ovat rikkoneet puoluekuria ja väärin käyttäneet puolueen luottamusta (erottamaan t. Lashevitschin keskuskomiteasta, poistamaan t. Sinovjevin poliitbyrosta j.n.e.).

Toiseksi: poliittisesti jo XIV:ssä puoluekokouksessa (ja aatteellisesti jo puoluekokouksen edellä käyneessä väittelyssä sosialismin rakentamista maassamme koskevista kysymyksistä) havaittu uuden oppositioonin blokki (liitto) trotskismiin kanssa on täydelleen hahmottanut sillä perustalla, että uusi oppositio on hyväksynyt trotskismiin kaikki tärkeimmät perusmääritelmät. Erimielisyydet, jotka eivät oppositioonin pois puolueen yleisiltä asemilta, ovat XIV:n puoluekokouksen jälkeen kasvaneet. Mutta samalla on uusi oppositio poliittisesti menettänyt luottamusta sillä että se on aatteellisesti luisunut trotskismiin syliin, eikä enää ainoastaan puolueen organisatiosionia koskevista, vaan myöskin taloudellisista ja muisakin kysymyksistä. Kaikille on tunnettua, että oppositio alkoi taistelunsa KK:aa vastaan syyttämällä KK:aa "puol-trotskilaisuudesta", vaatimalla t. Trotskin erottamista poliitbyrosta pitäen erimielisyyttä tässä kysymyksessä melkein yhtä suurena kuin

erimielisyyttä mensheviikkien kanssa sääntöjen 1 §:n johdosta*). Alkaa tällä tavalla, mutta sitten vajaan vuoden sisällä hypätä trotskismiin leiriin, — jokainen ymmärtää, kuinka vaikea tuossa asemassa on säilyttää edes rippeitä poliittisesta pääomastaan, poliittisesta luottamuksesta massojen puolelta.

Kolmanneksi: yhä pitemmälle menevää luopumista leniniläisiltä asemilta ei ole esiintynyt ainoastaan uudella oppositiosionilla, joka tähän asiin liikkunut trotskismiin suuntaan: yhtynyt oppositioonin on esiintynyt uusilla virheillä uusissa kysymyksissä, nimittäin: kansainvälisissä kysymyksissä, kysymyksessä neuvostovaltion luokaluonteesta ja kysymyksessä neuvostojen uusintavaliin poliittisten tuloksien arvioinnista.

Neljänneksi: muodostunut kahden oppositioonin blokki on laajentanut rivejään vetämällä niihin kolmannen oppositioinivirtauksen — n.k. "työläis"-oppositioonin jätteet, oppositioonin, jonka ideologia on kehittynyt todellakin sammaltuneeksi opportunistiksi (sen vaatimukset Kominternin likvidoisimisesta, teollisuutemme luovuttamisesta ulkomaiselle pääomalle j.n.e. ovat yleensä tunnetut), Tätä opportunistia varjelevat sen liittolaiset "vasemmisto"-virtauksena puolueessamme (näin luonnehti tov. Sinovjev).

*) Tov. Sinovjev lausui alustuksessaan XXI:ssä Leningradin läänin puoluekonferenssissa: "Nyt ratkaistaan kysymys, mikä on VKP v. 1925. V. 1903 ratkaistiin se suhtautumisella sääntöjen ensimmäiseen pykälään, ja nyt v. 1925 suhtautumisella Trotskiin, trotskilaisuuteen. Se, joka nyt tahtoo rakentaa puoluetta liittossa Trotskin kanssa, yhteistyössä trotskilaisuuden kanssa.. se luopuu leninismiin perusteista".

Koko tämä sarja uusia tosiasioita, jotka osottavat oppositsiooni-voimien ryhmittyneen ja vakaantuneen puolueessamme, pakottaa puoluejärjestömme tarmokkaasti selvittämään puolueen laajoille jäsenjoukoille KK:n täysistunnon päätöksiä, oppositsioonin aatteelista ja poliittista fysionomiaa ja sitä vaaraa, mikä uhkaa puoluetta ja proletariaatin diktatuuria fraksioonien myyräntyöstä.

Niiden aatteellisten erimielisyyksien piiri, jotka erottavat oppositsioonin puolueesta, on nyt tullut laajemmaksi kuin se oli XIV puoluekokouksen aikana ja ennen puoluekokousta. Jotta nähtäisiin, kuinka suuria ja moninaisia ovat eripuraisuutta aiheuttavat kysymykset, riittää kun merkitsemme erimielisyyksien neljä päälinjaa.

Ensiksi puolueen ja neuvostovaltion talouspolitiikka maan teollistuttamistehtävän yhteydessä. Tässä on yhtynyt oppositsiooni herättänyt henkiin puolueen v. 1923 hylkäämän "yliteollistuttamisen" platformun: korkeat hinnat teollisuustuotteille, raskaat verot talonpoikaistaloudelle j.n.e.

Olisi syvä virhe luulla, että tämä linja voisi viedä maan teollistuttamista kohden, puhumattakaan enää teollistuttamis-tempon jouduttamisesta. Se saattaisi vain rikkoa teollistuttamistoiminnan. Kun тов. Sokolnikov ja Shanin esittivät puolueelle suorastaan pakenemista maan teollistuttamisen rintamalta, niin oppositsioonin toiset varsin huomattavat edustajat muka "hurraa-hyökkäyksenä" tällä rintamalla esittävät puolueelle teollistuttamisen rikkomispolitiikkaa. Korkeiden hintojen politiikka ja talonpoikaistolle sälytettävät korkeat verot veisivät kiertämättömästi siihen, että teollisuutemme talonpoikaiset markkinat kuivuisivat. Vaikeuksista, jotka johduvat teollisuustavaran puutteesta ja joista pääsemme hidaskulkuista, mutta

varmaa tietä, syöksisi se teollisuutemme liikatuotannon pulliin, samantapaisiin kuin v. 1923, pakottaisi laajentamisen asemesta supistamaan teollisuuttamme. Tämä politiikka olisi raskas isku talonpoikaistaloudelle, se katkaisisi sen alkaneen kasvun, löisi pois pohjan osuustoiminnan kehitykseltä maaseudulla ja ehdottomasti vieroittaisi poliittisesti talonpoikaiston perusmassat — keskivarakat talonpojat — työväenluokasta.

Sitäpaitsi katkaisisi teollisuustavaroille asetettavien korkeiden monopoolihintojen politiikka meiltä valtatiet taistelussa byrokratismia vastaan talouselimissämme, voimistuttaisi koneistossamme ilmenevää monopolistista mätänemisyöpyrkimystä ja tekisi vaikeammiksi kaikki saavutuksemme tuotannon järkiperaistytymisessä. Ainoastaan tunnussana: "tuota parempaa ja myy halvemmalla kuin kapitalisti"! (eikä "kalliimmalla kuin kapitalisti", jota oppositsioonin ideologit puolustavat, vieläpä teoreettisesti "perustelevatkin") voi toisaalta laasta pois talousmiestemme toiminnasta totunnaisen kankeuden ja byrokratismin, ja toisaalta hankkia talonpoikain myötätunnon meille, eikä kapitalisteille.

Vihdoin pitää ottaa huomioon myöskin se, että nykyisen asiain tilan vallitessa, jolloin suurimman osan (n. 70 %) teollisuustuotteista kuluttavat kaupungit, eikä maaseutu, olisi teollisuustuotteiden korkeiden hintojen politiikka kipeä isku työväelle kuluttajana, se alentaisi realista palkkatasoa. Sen tähden ovat teollisuustuotteiden korkeiden hintojen puoltajien kaikki juttelut realisen palkkatason säilyttämisestä ja sitäkin enemmän sen kohottamisesta olleet ja ovat pelkkää demagogiaa, joka osottaa etteivät he vakavasti suhtautu kysymykseen.

Kun näin on veisi "yliteollistuttamisen" politiikka teollisuuttamme poliittaisen "kehityksen" tietä t a a k s e p ä i n, katkaisisi siltä talonpoikaiset

markkinat, estäisi maatalouden ja maa-seudun osuustoiminnan kehityksen, edistäisi teollisuuselimiemme byrok-ratisoitumista, alentaisi työväen reali-palkkaa, — ja tuloksena olisi että meistä poliittisesti vierottuisivat keski-varakkaat maaseudulla ja osaksi kau-punkien työläisetkin. Siksi ei puolue ole voinut eikä voi hyväksyä opposit-sioonin ohjelmaa.

Lisäksi oppositiooni arvostelles-saan Keskuskomitean ajamaa talous-politiikkaa, esitti väitteen, että muka yksityiskapitalistisen kasaantumisen nopeus on hyvin uhkaava. Mutta tä-mäkin perustelu tuli kumotuksi, koska oppositioonin edustajien käyttämät numerot olivat ilmeisesti vääriä ja ai- van virheellisesti kuvasivat valtiollisen kasaamisen ja yksityiskapitalistisen kasaamisen todellisen keskinäissuh-teen.

Toinen kysymysten piiri, joiden ratkaisemisessa oppositiooni on luo-punut leninismistä, — aivan uusia ky-symyksiä, jotka nostettiin esiin KK:n ja KKK:n täysistunnossa sekä neuvos-tojen uusintavaalien tuloksien yhtey-dessä, — ovat kysymykset neuvos-tovaltiosta, sen yhteiskunnalli-sesta olemuksesta ja neuvostojen kehi-tyksen perspektiiveistä.

Onko meillä olemassa proletariaatin diktatuuri? Eivätkö neuvostomme ole menettäneet luokkaluonnettaan (de-generoituneet), eivätkö ne ole lakan-neet olemasta proletariaatin diktatuurin elimiä? Vastaus näihin kysymyk-siin ratkaisee leniniläiselle koko taktii-kan maassamme. Jos meillä on prole-tariaatin diktatuuri, niin taktiikka on vissinlaista, se tähtää neuvostojen lu-jittamiseen, puolueemme johtavan osuuden lujittamiseen niissä j.n.e. Jos taas neuvostot ovat jo menettäneet luokkaluonteensa, jos ne ovat lakan-neet olemasta proletariaatin diktatuurin elimiä, niin taktiikka on oleva toi-senlainen: taistelu neuvostoja vastaan, taistelu puoluetta vastaan, joka niitä

johtaa ja ohjaa degeneroitumisen (luokkaluonteensa menettämisen) tiel-le.

Jokainen käsittää, mikä tavaton, po-liittisesti aivan keskiömerkitys on ky-symyksellä neuvostovaltion socialisti-sesta luokkaluonteesta, sillä kysymys proletariaatin diktatuurista on Leninin opissa ydinkysymys. Ja nyt opposit-sioonin keskuudessa on ilmennyt eri-koisen vaarallinen kanta, joka vie op-positioonin perin niljakkaalle tielle. He puhuvat valtiomme ”kaukana prole-taarisesta luonteesta” (t. Trotski), siitä että tämän valtion politiikka ”eroaa laajojen työläismassojen eduista” (t. Kamenjev), että valtiomme ”ei ole työväen valtio, vaan työläis-talon-poikainen valtio” (t. Ossovski).

Millä oppositiosioonissa olevat toverit tukevat näitä varsin painavia väittei-tään?

Ensinnäkin vetoamalla ”byrokra-tiaan, jota neuvosto-elimissä on”. Mutta onkos se mitään uutta? Eikös meillä ole ollut byrokratismia neuvos-toissa jo sotakommunismien ajoista asti?

Eikö juuri Lenin määritellyt val-tiomme ”työväen valtioksi byrokraatti-sine rumennuksineen”? Näihin asti ei tämä Leninin määritelmä ole aiheutta-nut kiistoja puolueessa. Miksikä sitä on nyt päätetty revisoida ja tarkistaa? Mitä uutta on tässä suhteessa tapah-tunut nimenomaan heinäkuussa v. 1926, — paitsi sitä että tälle vuodelle ja tuolle kuukaudelle lankeaa opposit-sioonin fraktisioonitaistelun käriistymi-nen puoluetta ja sen KK:aa vastaan?

Ei voi kieltää sitä, että neuvostoko-neistossa on byrokratiaa. Meidän pi-tää käydä kiivasta, säälimätöntä tais-telua byrokratismia vastaan. Mutta millä tavalla? — Yksi puolueen tärkeimmistä toimenpiteistä taistelles-saan byrokratismia vastaan neuvos-toissa on kamppailu neuvostojen elä-vöittämisen puolesta, työtätekevän väen laajojen puolueettomien masso-

jen vetämiseksi aktiiviseen työhön neuvostoissa ja kontrolloimaan puolueen jäsenten toimintaa. Kun oppositio puhuu neuvostojen "byrokraattisesta degeneroitumisesta" niin se ei lainkaan ymmärrä neuvostojen elävöittämissä kamppailua, vieläpä väittää, että tunnussana "neuvostot elävöitettävä" ei ole meidän tunnussana (t. Trotski). Kuitenkin on se kokonaan meidän, se on leniniläinen tunnussana. Lenin kirjoitti Mjasnikoville, t. Shljapnikovin työkomppanille "työläis"-oppositiossionissa (sittemmin erotettu NKP:stä ja Kominternista ja johdannut n.s. "Työväenryhmää"):

"Elävöitettävä neuvostot, vedettävä mukaan puolueettomat, tarkistettava puolueettomilla puolueen jäsenten työtä — se on ehdottomasti oikein. Siinä on työtä tavattomasti, aivan koskemaaton työala". (Lenin, XVIII, 1, s. 341. Elok. 1921).

Sen sijaan että näkisi puolueettomien työläisten ja talonpoikien mukaan vetämisessä takeen taistelussa byrokraatismia vastaan ilmaisee oppositio aivan joutavaa pelkoa puolueettomien massan edessä nähden puolueettomien vetämisessä neuvostoihin pelkäävän uhkan "puolueen diktatuurille" (s.o. puolueen johtoasemalle). Tämän yhteydessä oppositio sanoo "alempien neuvostojemme "hukkuvan" talonpoikaiseen stihiaan", taaskin symptomina siitä että neuvostot byrokraatisoitumisen ohella ovat kulkemassa väärään suuntaan.

Kaikella tällä oppositio osoittaa, ettei se lainkaan ymmärrä kysymystä proletariaatin hegemoniasta, ei ymmärrä niitä metoodeja eikä muotoja, joiden avulla työväenluokka toteuttaa johtamistyötään talonpoikaistoon nähden neuvostovaltiossa. Maassa, jossa valtavana enemmistönä ovat talonpojat, eivät proletariaatin diktatuurin elimet, neuvostot, jotka luokka-olemukseltaan ovat proletariaatin diktatuurin muotona, voi kokoonpa-

noltaan olla muuta kuin työläistalonpoikaisia. Sitä vastaan taisteleva on luopumista leninismistä, vajoamista puhtaimpaan trotskilaisuuteen. Tov. Trotskin ajatuksen mukaan tulee talonpoikaisto tukemaan "proletariaatin diktatuurin komentoa" ja "yhtymään" siihen aivan samalla tavalla kuin se "yhtyy" porvarilliseen komentoon. Leninismi hylkää ehdottomasti tällaisen käsityksen. Leninismi katsoo että meillä on täysi mahdollisuus saada talonpojat etujensa vuoksi harastamaan "proletariaatin diktatuurin komentoa". Porvaristo taas ei voi talonpoikaistoa niin puolelleen saada. Siksi proletariaatti rakentaa työväen valtiotaan (se on työväen valtio siksi että työväki siinä johtaa, että hallitsevat kukkulat ovat proletariaatin kommunistisen puolueen hallussa), vetäen valtion hallintaan köyhän ja keskivarakkaan talonpoikaismassan.

Johtoaseman turvaaminen neuvostoissa proletariaatille talonpoikaistoon nähden merkitsee sitä että proletariaatille taataan viimeinen ratkaiseva sana valtion politiikassa, sisä- ja ulkopoliitikassa, yleisessä ja talouspolitiikassa. Mutta se ei vielä riitä. Pitää lisäksi osata vetää perässä tämän politiikan tietä talonpoikaisto. Käyttääksemme ominaista leniniläistä terminologiaa proletariaatin täytyy ensinnä "aitautua" ei-proletaarisesta työtätekevään massasta, mutta toiseksi "kutsua" se mukaansa, "vetää", "houkutella" sosialismiin. Oppositioonin huomio on kiintynyt yksinomaan tehtävän ensi puoliskon ratkaisuun. Innolla, joka kohteekseen ansaitsisi paremmankin asian, yrittää oppositio löytää, "keksiä" puolueen haluttomuuden "aitautua". Mutta tuloksettomissa etsiskelyissään, jotka vievät oppositioonin vain demagogiaan ja teoreettisiin harhailuihin, jättää oppositio kohtalonomaaisesti huomioon ottamatta proletariaatin johtamistehtä-

vän toisen osan: "kutsua" ja "vetää". Mutta ilman tätä puolta ei meillä olisi mitään horjumatta luokkakannalla pysyvää puoluetta, emme pääsisi ammatikuntaisuutta pitemmälle emmekä voisi rakentaa sosialismia.

Kolmas erimielisyyksien ryhmä: kysymykset puolueen rakenteesta. Tässä koko oppositioonin yhtyy vaatimaan fraktsioonien ja ryhmittymien vapautta puolueen sisällä. Puoluekriittikissä on usein osotettu, että tämä vaatimus on suorassa yhteydessä poliittisen demokratian vaatimuksen kanssa: fraktsiain vapaus proletariaatin diktatuuria johtavassa puolueessa merkitsee askelta poliittisten puolueiden vapautta kohden.

Tämä yhteys on niin ilmeinen, että oppositioonin ei voi sitä kieltää. Päinvastoin, hiljattain on trotskilaisen oppositioonin riveistä tullut julkisuuteen kirjoitus (t. Ossivskin artikkeli); jossa aivan kiertelemättä myönnetään, että fraktsiain vapaus puolueessa on oppositioonin näkökannalta askel puolueiden vapautta kohden, kohden "kahta" puoluetta, sanotaan vielä määritellympuoluetta, sanotaanpa vielä määritellymmin: k o h d e n p u o l u e e m m e (kahtia tai useampaan osaan) h a j o a m i s t a .

Porvarillisen poliittisen demokratian perspektiivi on siis ilmeisesti oppositioonin edessä, ja tietoisesti tai puolittain tietoisesti kulkee se tätä perspektiiviä kohden, katsoen että kysymyksen asettaminen puolueiden vapaudesta on nyt vain "ajaton" tai "ennenaikainen" (vielä eivät olot ole "kypsyneet") ja tyytyen toistaiseksi tunnusanaan: fraktsioonien vapaus "ainoassa puolueessa".

On selviö että leniniläiset tulevat päättävästi ja loppuun asti taistelemaan sellaista puolueen luokkalinjalta ja proletariaatin diktatuurin raiteilta suistumista vastaan, jota esittävät Ossovskit ja heidän aatekumppalinsa.

Neljännän erimielisyyksien alan muodostavat kansainvälisen työväenliikkeen kysymykset ja Kommunistisen Internationaalen taktiikan kysymyksen. Tässä ei ole ollenkaan otellisesti yrittänyt asettaa tarkastettavaksi yhteisrintamataktiikan, Englannin yleislakon tappion jälkeen kehoittanut meitä mielenosotuksellisesti rikkomään välimme Englannin tradeunionien pääneuvoston kanssa, kutsuamaan ammattiliittojemme edustajat pois Englannin ja SSSR:n ammattiliittojen yhtenäisyys-komiteasta.

Vaikka eräät oppositioonin johtajista — тов. Trotski ja hänen peränsään muutkin — hyvin mielellään syyttävät vastustajiaan "aparaatti-kannasta", ovat juuri he itse käyneet käsiksi kysymykseen yhtenäisyyskomiteasta kovin ahtaasti, aivan "aparaatti"-kulmasta. He pitävät tätä komiteaa vain "poliittisena blokkina" pääneuvoston johtomiesten kanssa, joiden kanssa istumme saman pöydän ääressä vain niin kauan kuin ne eivät petä työläisiä ja joiden kanssa meidän on nyt lyötävä välit poikki siksi että ne ovat tehneet petoksen. Tässä ei ole ollenkaan otettu huomioon sitä, että nyt on kysymys ammattiliittisistä järjestöistä, eikä yleensä "blokkista" keskustalaisen johtajaryhmän kanssa. Tunnetussa analogiassa pääneuvoston ja elokuun 4:n päivän (1914) välillä on ensin näkin tehty se virhe, että ammattiliitot on verrastettu sosialidemokraattisiin puolueisiin, joista leniniläiset (bolsheviikit) tekivät pesäeron v. 1914. Toiseksi ei ole kylliksi otettu huomioon Englannin erikoisoloja, joissa ammattiliitot näyttelevät suurempaa osaa kuin missään muussa maassa, joissa on kaksin vertoin vaarallisempaa pieninkin pyrkimys ammattiliitosta eroamiseen ja kaikki sellainen "valankumouksellinen intoilu", joka saat- taa kiihdyttää tätä, työväenluokan tappioiden jälkeen aina vississä määrin kiertämätöntä tendenssiä.

Erikoisesti esiintyi tämä Englannin ammattiliittojen ja Englannin työväenluokan muiden historiallisesti kehittyneiden järjestöjen osuuden aliarviointi тов. Trotskin väitteessä, että Englannin työväenliikkeessä on välttämättä luotava "uudet järjestöt", mikäli kaikki tähän asti olevat järjestöt (niiden joukossa Englannin kommunistipuoluekin) ovat vallankumouksen "jarrutuksen elementtejä".

Kaikkea tätä "vasemmistolaista" ja "vallankumouksellista" huiailua on seurannut horjunta arvioitaessa maailmankapitalismin tilaa nykyään. Тов. Sinovjevin useista lausunnoista on ilmennyt, että oppositioonin on taipuisa myöntämään kapitalismin vakaantumisen jo loppuneeksi. Kapitalismin tilan tällainen arviointi on saanut oppositioonin aliarvioimaan yhteisrintamataktiikan ja sen menetöid: vähitellen ja järjestelmällisesti vallotettava massat petturijohtajien vaikutuksen piiristä. Hyljätessään tämän oppositioonin kannan ovat Komintern ja puolueemme KK vahvistaneet oikeaksi Englannin kommunistipuolueen linjan, myöntäneet että Englannin kommunistipuolue harjotti kaiken vivahtaisen reformismin leppymätöntä aatteellista arvostelua ja suoritti ammattiliitoissa organisaatorista taistelua johtajien uusintavaalien puolesta.

Näemme siis, että yhtyneellä oppositioonilla on muovattu ohjelma neuvostovallan talouspolitiikan kysymyksissä, että sillä on erikoinen käsitys neuvostovallan yhteiskunnallisesta olemuksesta, erikoiset käsitykset puolueemme rakenteesta ja kohtaloista, ja vihdoinkin erikoinen kanta kansainvälisen työväenliikkeen taktiikkakysymyksissä. Täytyy todeta, että tähän saakka ei puolueen sisäinen oppositioonin milloinkaan ole esiintynyt näin laajalla fraksioni-ohjelmalla sisältämänsä kysymyspiirin puolesta.

Mutta minne tämä laaja ohjelma

"kasvaa", jos tarkemmin katselemme sen perustavia väitteitä?

Vastauksen antaa meille elävä esimerkki, joka on itse oppositioonin blokin kokoomuksessa: n.k. "työläis"-oppositioonin jätteet. Jokaiselle on jo selviö, minne, mihin suuntaan se on kulkenut: opportunistin, menshevismien puoleen. Ja heti, kun silmäilemme "työläis"-oppositioonin ohjelmaa, heti näemme että se on tullut opportunistisiin johtopäätöksiinsä kulke-malla likipitäen samaa tietä, jolle nyt ovat astuneet oppositioonin muut pääkaaderit.

Tosiaan: eikö "työläis-oppositiooninkin perustana ollut epäusko todellisen sosialistisen rakennustyön ja sosialismin rakentamisen mahdollisuuteen maassamme, samoin kuin trotskilaisella ja "uudellakin" oppositioonilla?

Tämä uskon puute ajaa oppositioonin ideologit tyrkyttämään puolueelle jyrkkää talonpoikaiston puristamispolitiikkaa (korkeat hinnat teollisuuden tuotteille, suuret verot), mutta "työläis"-oppositioonin on uskon puutteessaan johdonmukaisempi ja tekee rohkeampia johtopäätöksiä. Niinpä t. Medvedjev kirjoittaa ohjelma-kirjeessään:

"Ajatella että me voimme ..... varojen avulla koota välttämättömät pääomamassat pannaksemme kylmilleen jääneen teollisuuden pyörimään — se on itsensä tuudittelua turhalla harhalla. Mutta ajatella, että me keräämme nämä pääomamassat kokoon "viitosista", tosin pitemmän ajan kuluessa, — se on jo edellisen harhan täydentämistä pikkuporvarillisten epigonien harhalla".

Medvedjev ei usko edes suuriin varoihin varojen lähteenä maamme teollistuttamista varten, mutta vielä "purevamminkin" pilkkaa hän varojen "viitosittain" kokoamispolitiikkaa (tarkottaen

nimenomaan puolueen — hänen käsitksensä mukaan — ”pikkuporvarillista” politiikkaa). Siksi joutuu hän johtopäätökseen ”aineellisista uhrauksista” ulkomaisen pääoman hyväksi.

Että uskon puute sosialistisen rakennustyön voittoon maassamme on yleensä sama aatteellinen lähde niin ”työläis”-oppositiosionilla kuin koko muullakin oppositsiosionilla, se voidaan nähdä heti kun vain asetetaan rinnakkain Medvedjevin puheet ”maamoukista”, joiden estäminen köyhtymästä on meille sula mahdollisuus, ja t. Preob-rashenskin viisaudet, joka asiallisesti lukee talonpojat kapitalismin piiriin (”yksityistalous yleensä”, josta meidän pitää vain ”vierottua”), sekä uuden oppositsiosionin puheet talonpoikaistosta ”kapitalistisena luokkana” (leninin sanoja on tässä perin vulgäärisesti väärin tulkittu). Tämä uskon puutteen lähde on se, että ei myönnä tätä proletariaatilla olevan mahdollisuutta vetää mukanaan talonpoikaistoa, pääasiassa keskivarakasta taloupoikaistoa osuustoiminnallista sosialistista tietä. Se on uskon puutetta Leninin osuustoimintaplaaniin.

Tälle uskon puutteelle rakentuvat oppositsiosionin ehdotukset talouspolitiikan alalla, se se pakottaa oppositsiosionin epäilemään valtion tuotantolaitoksien sosialistista luonnetta ja neuvostovalan proletariaatista luonnetta takapajuissa talonpoikaissa maassa. Siinä on oppositsiosionin muidenkin virheiden lähtökohta. Taaskaan ei voi olla muistuttamatta, että ”työläis”-oppositiosioni (ja eritoten puolueen ulkopuolelle joutunut mjasnikovilainen ”työväen ryhmä”) tässäkin suhteessa ”edelti” nykyistä oppositsiosionia jo v.v. 1921—22 julistamalla neuvostovaltion ja puolueen byrokraattista ja pikkuporvarillista ”degeneroitumista”.

Vihdoin on opettavaista muistaa, että myöskin yhteisrintama-taktikka joutui räikeimmän arvostelun alaiseksi

”työläis”-oppositiosionin niiden aineksien puolelta, jotka sitten erosivat ”työväen ryhmäksi”. Tässäkin on uusi ja trotskilainen oppositsiosioni ottanut ensimmäisen pienen askeleen samaan suuntaan.

Jos tämä oppositsiosioni alussa verhoutuukin ”vasemmistolaisen” fraasien toogaan, niin on sillä tässäkin vaara joutua toistamaan ”työläis”-oppositiosionin opportunistiin eksymisen surullinen historia.

Puolue on velvollinen vakavasti varottamaan oppositsiosionissa olevia tovereita. Puolueen pitää osottaa, kuinka liukas ja kalteva on heidän tiensä, joka saattaa viedä heidät vain menshevismiin ja suhanovilaisuuden suuntaan. Puolueen pitää samalla huomauttaa heille kaikista seuraamuksista, jotka heitä ja puoluetta kohtaavat siinä tapauksessa että he jatkavat fraktsiosionitistelua, että he rikkovat puoluekuria ja puolueen sääntöjä.

Puolueemme leniniläinen Keskuskomitea saa puolueen kaikkien järjestöjen täydellisen ja jakamattoman kannatuksen pannahaan sulkua oppositsiosionivirtauksille ja taistelllessaan fraktsiooneja vastaan, jotka ovat uhkana proletariaatin diktatuurille.

Puolue tietää kuinka vaikeissa oloissa Keskuskomitean ja sen Politybyroon ilman Leniniä ja useiden huomattavien johtomiesten poistuttua puolueen leniniläisestä ydinjoukosta pitää johtaa puoluetta, työväenluokkaa ja koko maata. Mutta puolue on viimeisten vuosien aikana ottanut niin isoja askeleita eteenpäin puolueen jäsenjoukkojen yleisen aatteellisen kasvun alalla, uusien aktiivisten voimien kasvattamisessa puolueen rivijäsenten joukosta, puoluejärjestöjen uusien aktiivisten työntekijäin ja ohiaajain esiin työntämisessä, että mitkään fraktsiosionivimman sokaisemien toverien yri+vkset eivät kvkene horiuttamaan puolueen kollektiivista voimaa eivätkä leniniläistä yhtenäisyyttä.

Neuvostojen toiminnasta

Kirj. S. Nuorteva

Neuvostovalan perustuslain mukaan on kaikilla 18 vuotta täyttäneillä työtätekevillä kansalaisilla valtiolliset oikeudet. Vailla niitä ovat vain muutamat ryhmät, — toisten työvoimalla elävät, tsaarivallan aikuiset poliisivirkamiehet, papit y.m. Kaikki nämä yhteensä edustavat vähemmän kuin 1 % äänioikeusikäisten luvusta. Äänioikeutta vailla olevien lukumäärä porvarillisissa maissa, lukuun ottaen "kansanvaltaisimmatkin" tasavallat, on paljon suurempi. Sen lisäksi ei yhdessäkään toisessa maassa myönnetä äänioikeutta 21 vuotta nuoremmille ja useimmissa maissa on ikäraja vielä korkeampi.

Neuvostovalta näin ollen lepää verrattoman laajemmilla kansanvaltaisilla perusteilla kuin yksikään toinen maa maailmassa.

Nämä ovat tosiseikkoja, jotka tuntée jokainen valveutunut työläinen. Niiden todentaminen neuvostojärjestelmän yleisen luonteen ymmärtämiseksi lieenee kuitenkin tarpeellista, koska ulkomailla sekä porvarit että menshevikit yhä vielä vatkuttavat kulunutta fraasia kansanvallan muka puutteesta Neuvostoliitossa.

Kansalaissodan luoma tilanne määrätynlaisesti rajoitti näiden oikeuksien vapaata käyttöä. Taistelussa elämästä ja kuolemasta oli mahdotonta jättää hallinto satunnaisten seikkojen varaan. Oli tarkoin estettävä luokkavihollisemme hyväkseen käyttämästä laajoja neuvosto-oikeuksia vallatakseen vaikuttavia asemia käsiinsä. Tänä aikana täytyi proletariaatin diktatuuria sovelluttaa käytäntöön tiukemmin kuin mitä rauhallisena kautena on tarpeellista. Neuvostojen kokoonpano "sotakommunismin" kautena näin ollen usein oli tiukan puoluekontrollin alai-

sena ja toimitsijoita asetettiin enemmän puolueen nimittämänä kuin neuvostojen vapaasti valitsemina.

Kansalaissotakauden päätyttyä tuli puolueen ja neuvostovalan tärkeäksi tunnuslauseeksi neuvostojen toiminnan yhä suurempi lähentäminen laajoihin joukkoihin. Puolueen, ammattiliittojen ja neuvostojärjestöjen kaikki voimat pantiin liikkeelle suuren äänioikeutetun kansalaismassan herättämiseksi kansalaisoikeuksiansa tajuamaan ja käyttämään. Kaikki ulkonainen painostus vaalien valmistuksessa ja suorittamisessa poistettiin ja ryhdyttiin moninaisiin toimenpiteisiin itse neuvostojen toiminnan elvyttämiseksi siihen suuntaan, että siellä mahdollisimman suuressa määrässä tulisi esille työtätekevien oma alote ja kontrolli.

Oli paljon tovereita, jotka pelkäsivät että tiukan kontrollin poistaminen vaaleissa ja neuvostotoiminnassa johtaisi siihen, että neuvostovalalle vieraat, jopa vihamielisetkin ainekset saisivat väkevän otteen neuvostojen toiminnassa. Nämä epäilykset osottautuivat turhiksi. Sellaista sattui vain ylen harvoissa tapauksissa.

Viime aikoina puolueemme keskuudessa esiintyvän oppositioiden taholta kylläkin väitetään, että uusi linja neuvostojen vaaleissa ja toiminnassa on muka heikontanut proletariaatin vaikutuksen neuvostovallassa ja lisännyt pikkuporvarillisten virtausten voimaa neuvostoissa. Jopa väitetään, että on huomattavasti kasvanut kulakkien vaikutus maalaisneuvostoissa maalaishöyhälistön voiman vähenemisen kustannuksella.

Viime vaalien oikea analyysi ei mitenkään anna aihetta tällaisiin yleisiin johtopäätöksiin. Totta on, että työ-

läisten osanotto vaaleihin kaupunki- ja tehdaspaikoilla prosenttiluvuissa viime vuonna kasvoi vähemmän kuin kasvoi järjestymättömien, intelligensin y.m.s. aineksen prosentti. Tämä ei kuitenkaan johdu puhtaasti proletaarisen aineksen aktiivisuuden absoluuttisesta vähenemisestä. Tämän kansalaissodan poliittinen heränneisyys on ollut niin korkea kaikkina edellisinä vuosina, että sen kohoamiselle ei ollut läheskään niin suurta vaaraa kuin muitten ryhmien. Viime kahden vuoden aikana suoritettu agitatsioni vaalien vilkastuttamiseksi tietenkin aiheutti suhteellisen suuremman osanotto-prosentin kasvun niiden ryhmien keskuudessa, jotka siihen asti hyvin vähän ottivat osaa vaaleihin. Vielä on huomattava, että järjestymättömien joukkoon, joiden osanotto-prosentti vaaleissa kasvoi suhteellisesti enemmän kuin järjestyneitten työläisten, tilastoissamme luetaan työläisten vaimot, eikä näin ollen mitenkään voi sanoa, että tämä prosentin suhteellinen nousu sellaisenaan merkitsisi ei-proletaarisen vaikutuksen yhtä suhteellista kasvua.

Kaupungeissa huomattavasti kasvoi intelligensin osanotto-prosentti. Mutta tämäkään seikka ei missään tapauksessa anna aihetta sille hälyyttävälle pessimismille, minkä se on näyttänyt synnyttävän puolueoppositioiden keskuudessa. Toiselta puolelta on tämän aineksen prosenttimäärä koko valitsijajoukkoon nähden mitättömän pieni, ja toiselta puolen onhan tosiasia, että tämä intelligenssi suurimmalta osaltaan edustaa jo täysin neuvostovallan puolelle siirtynyttä opettajistoa y.m. toimitsijoita, jotka ylipäänsä eivät osoita tendenssejä edustamaan erikoista politillista linjaa. Päin vastoin voi sanoa, että tämä aines yrittää parhaansa mukaan mukautua puolueen toimintalinjojen puitteisiin, ja mikäli he eivät ole vapautuneet entisistä katsantokannoistaan, on proletaarinen johto kaik-

kialla tarpeeksi luja estääkseen mitään yleisiä hairahduksia proletaarisen politiikan tieltä.

Oppositio erikoisesti takertuu siihen, että viime neuvostovaaleissa kommunistien lukumäärä neuvostojen valituissa apparaateissa on muka vähentynyt ja että on muka vähentynyt köyhien (hevosettomien) talonpoikien ja palkollisten lukumäärä maalaisneuvostoissa.

Jos kommunistien lukumäärä neuvostoissa olisikin todella vähentynyt, niin sekään ei vielä merkitsisi oppositioiden kuvittelemaa pikkuporvarillisen aallokon luonnonvoimaista tulvaa muka sen edessä avuttoman puoluejärjestön päin yli. Jo edellä todettiin, että sota-aikainen taktiikka pakotti joskus keinotekoiseenkin kommunistien lukumäärän vahvistamiseen neuvostoissa. Ei olisi ollut kovin ihmeellistä, jos viime vaaleissa, jolloin erikoisesti vältettiin puolueen taholta tyrkyttäjästä valitsijoille puolueen ehdokkaita ja missä oli tilaisuus mitä vapaimmiten arvostella neuvostoissa olleitten kommunistien toimintaa, olisi ainakin sellaisissa neuvostoissa, minne edellisinä vuosina oli joutunut muilta paikkakunnilta komennettuja kommunisteja, nämä, "paikallishengen" vaikutuksesta, olisivat saaneet jättää tilansa toiselle. Näin kuitenkin yleisesti ei tapahtunut. Erikoisen arvokas todistus siitä, että kansalaissodan erikoisolojen painonkin alla puolue saattoi vaaleihin vaikuttaessaan oikein suhtautua väestön mielialoihin ja tarpeisiin, ja että puolueen komentamatoimitukset ylipäänsä eivät pettäneet heille osoitettua luottamusta, on se, että viime vaaleissa, täyden vapaan arvostelun ja ehdottoman vaalivapauden valitessa, kommunistien lukumäärä neuvostoissa ei vähentynyt, vaan päinvastoin.

Kommunistien lukumäärä vähentyi suhteellisesti kyläneuvostoissa, johon tämä ennen kaikkea siitä, että ky-

läneuvostojen jäsenten lukumäärää viime vaaleissa lisättiin huomattavasti. Puoluejäsenten lukumäärä ollen kaikista pienimmän juuri kyläneuvostojen alueilla tietenkin tuli valituksi suhteellisen suurempi prosentti puolueettomia kuin ennen.

Kuntaneuvostojen toimeenp. komiteoissa kommunistien prosenttimäärä myöskin vähentyi viime vaaleissa, — ja samoista syistä kuin on edellä sanottu. Mutta sekä kyläneuvostoissa että kuntakomiteoissa kasvoi kommunistien absoluuttinen lukumäärä. Neuvosto-Venäjän alueella, v. 1924 vaaleissa, tuli kyläneuvostoihin valituksi pyöreissä luvuissa 40,000 kommunistia. V. 1925 nousi tämä luku 51,000:een. Kuntaneuvostoissa oli v. 1924 11,000, — v. 1925 15,000 kommunistia.

Oppositionin väitteessä, että köyhimmän aineksen vaikutus kyläneuvostoissa on vähentynyt varakkaamman kustannuksella on enemmän perää. Etenkin Etelä-Venäjällä (Kubanin alueella), Ukrainassa ja osaksi Keski-Venäjänkin viljarikkaammilla paikoilla, missä talonpoikaistalous nopeasti kohoaa, oli viime vaaleissa paljon pienempi sekä osanotto että valittujen määrä hevosettomien talonpoikien ja palkollisten keskuudesta. Etenkin keskivarakas talonpoika osoitti näissä vaaleissa huomattavasti suurempaa valppautta kuin köyhin kerros. Kubanin alueella on sellaisiakin tapauksia, milloin paikalliset kulakit onnistuivat pääsemään johtoon ja asettamaan neuvostoihin puoluelaisiaan. Tämä kuitenkin ei ole yleinen ilmiö Neuvosto-Venäjällä ja Ukrainassa. Toiseksi, puolue on tämän vaaran täysin oivaltanut ja ryhtynyt tarmokkaaseen toimintaan sen poistamiseksi. Puoluekomitean ohjeitten mukaan on viime aikoina tapahtunut köyhälistöryhmien järjestäminen kaikkialla maaseudulla ja eritoten edellä mainituilla seuduilla.

Tätä työtä on kaikella tarmolla jatkettava niin että esillä olevissa uusissa vaaleissa voimasuhteet kaikkialla jälleen saataisiin proletariaatin johtoa turvaavalle tolalle.

Mitään vakavaa pelkoa siitä, että puolueen linja neuvostovaaleissa millään tavalla panee vaaran alaiseksi Lokakuun Vallankumouksen saavutukset, ei ole olemassa. Neuvostovaalien tuloksia oikein analyseeraten voi todeta, että laajojen joukkojen mukaan vetämisessä neuvostotyöhön puolue on oikein ja menestyksellä täyttänyt leniniläisen testamentin liiton lujittamisesta työläisten ja talonpoikien välillä ja on valtavasti vahvistanut yhteiskunnallisen pohjan, jolla lepää vallankumouksellinen rakennustyömme.

*

Suurten joukkojen mukaan vetäminen neuvostovaaleihin ja proletaarisen johdon turvaaminen neuvostoissa on kuitenkin vain yksi osa siitä tehtävästä mikä puolueella on edessään neuvostojen elvyttämisen alalla. Mitä tärkein on työ ja järjestely, joka pyrkii kiihoittamaan aloitetoimintaa ja luomaan realisen sisällön neuvostojen toiminnassa. Tässä suhteessa ovat neuvostot tänä vuonna suuresti kehittyneet.

On tunnettu, että kyläneuvostot tähän asti eivät juuri ollenkaan ole toimineet neuvostoina. Kyläneuvoston puheenjohtaja on jotensakin yksinään hoitanut neuvoston tehtäviä. Tehtäviänsä ovat useimmiten supistuneet vain verojen keräämiseen ja kunnan toimeenpanevalta komitealta sekä muilta laitoksilta saatujen virkamääräysten suorittamiseen.

Kuntien toimeenpanevien komiteoitte neuvostotoiminta on sekin alkuvuosina rajoittunut miltei vain ylemmiltä orgaaneilta saatujen virallisten tehtävien suorittamiseen. (Komiteoitte toimivana osana on ollut vain niiden palkatut virkamiehet. Piiri- ja kaupunki-neuvostojen toiminnan päävikana on ollut sama.

XII Puoluekokouksen tekemien maaseututyön elvyttämistä koskevien päätösten perusteella ovat neuvostovallan keskuselimet ryhtyneet toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on kansalaisten alotteen, kontrollin ja myötävaikutuksen keskittäminen neuvostojen ympärille.

Yleisesti säilyneenä talonpoikaiston yhteiskunnallisen toiminnan muotona ovat yleiset kyläkokoukset. Tällaisilla kokouksilla ei kuitenkaan tähän asti neuvostojärjestelmässä ollut määrättyä tehtävää ja kiinteätä yhteyttä neuvostolimiin kanssa. Ne ovat enimmäkseen olleet maayhteisön kokouksia, missä on käsitelty miltei yksinomaan maankäyttöä koskevia asioita. Nyt on kyläkokouksien pito säännöstelty ja tehty niistä tärkeä alote-paikka kaikkien kylää koskevien kysymysten esille tuomiseksi. Kyläkokousten päätökset tulevat määrättyssä järjestyksessä käsiteltäviksi kyläneuvostoissa. Kyläneuvostot jo alkavat toimia todellakin neuvostoina, kokoontuen kyläneuvoston puheenjohtajan johdolla vähintään kerran kuukaudessa. Missä kyläneuvosto ei voi kyllin usein kokoontua (harvaan asutuilla seuduilla), siellä voi neuvosto keskuudestaan valita viisihenkisen kyläneuvoston toimeenpanevan komitean, joka neuvoston täysistuntojen välillä käsittelee kaikkia kysymyksiä, joten ne silloinkaan eivät jää yksin puheenjohtajan päättämisen varaan.

Erikoista merkitystä annetaan sille, että kyläneuvostojen yhteyteen tulee järjestetyksi jaostoja ja komiteoita, jotka valmistavasti käsittelevät eri aloja koskevia kysymyksiä (valistus-, osuustoiminta-, finanssi-, maatalousjaostoja). Jaostojen ja erikoiskysymyksiä käsittelemään asetettavien komiteain jäseniksi valitaan ei ainoastaan neuvoston jäseniä vaan yleensä kylän kansalaisia ja kylän kaikki kansalaiset saavat, jos haluavat, olla mukana näitten jaostojen työssä, kuten

tietysti myös kyläneuvostonkin kokouksissa.

Nämä toimenpiteet tosin eivät ole vielä saaneet varmaa jalansijaa maakylissä. Ei ole mikään helppo asia yhtäkkiä luoda kansalaistietoisuutta ihmisiin. Mutta tällainen tietoisuus lakkaamatta kasvaa, ja kovaa agitatoria käydään sen kehittämiseksi. Pyritään jaostojen, komiteoitien ja kyläneuvostojen käsiteltäviksi asettamaan käytännöllisiä kysymyksiä, jotka eivät voi olla herättämättä kansalaisten mielenkiintoa.

Muutauilla paikkakunnilla on jo pantu käytäntöön omat budjetit kyläneuvostojen alueilla. Samoin kuin tapahtui kun siirrettiin kuntien taloudenhoito itse kuntien käsiin, tulee määrätynlainen taloudenhoidon desentralisointi tietysti herättämään vilkkaampaa toimintaa ja osanottoa kyläneuvostonkin neuvostojen elämässä.

Jos kyläneuvoston alueella on useampia kyliä, niin otetaan käytäntöön kyläneuvoston täysistuntojen järjestäminen eri kylissä vuoron perään, tehdäkseen näiden neuvostojen toiminnan tutummaksi kaikille asukkaille.

Vielä on lisättävä, että jatkuvasti laajennetaan kyläneuvostojen oikeuksia yleensä. Niinpä esim. annetaan kyläneuvostoille oikeus erinäisten rekisteröimistehtävien suorittamiseen (avioliitto, syntymä, y.m.), joita varten ennen kyläläisten piti kulkea kunnan keskuksessa. On annettu kyläneuvostoille erinäisiä oikeuksia lainojen ottoon, varojen sijoitukseen j.n.e., jotka myös ovat omiaan lujittamaan kyläneuvostojen toimintaa.

Kunnan neuvostotoiminta kehittyy samojen linjojen mukaan kuin mitä edellä on kyläneuvostoista sanottu. Kunnan toimeenpanevan komitean täysistuntoja pidetään tiheämmin ja säännöllisemmin kuin ennen, näitä täysistuntoja pidetään eri osissa pitäjää vuoron perään, kokouksiin kutsutaan kaikkia kansalaisia ottamaan

osaa, toimeenpanevien komiteain yhteydessä järjestetään jaostoja ja komiteoitu asioitten valmistamiseksi edellä mainitulla tavalla. Kuntien omat budjetit ovat jo saavutettu ja vakiintunut tosiasia. Kuntien oikeuksia juridisena persoonana (omaisuuden hankinnassa ja myynissä, lainojen otossa, teollisuusyritysten järjestämisessä) on jo pitkälle kehitetty.

Kunnissakin kansalaiset tosin hitaamaisesti alkavat tajuamaan niitä toimintamahdollisuuksia, mitä neuvostojen tässä mainitut toimintamuodot heille antavat. Mutta vuosi vuodelta sittenkin kasvaa kuntien ja kylien yhteiskunnallisesti aktiivisen joukon lukumäärä.

Erittäin tärkeää osaa neuvostotoiminnan kansanomaisemmaksi tekemisessä on valittujen neuvostojen jäsenten ja toimitsijoiden tilinteko valitsijain edessä. Kaikilta neuvostojen jäseniltä vaaditaan, että he aika-ajoin omalle valitsijajoukolleen tekevät tarkan selon toiminnastaan ja sen neuvoston toiminnasta, missä he työskentelevät. Kuntakomiteain jäsenet ja toimitsijat säännöllisesti käyvät eri kylissä tällaista tilintekoa ja ohjeitten saamista varten. Kihlakunnan neuvoston jäsenet ja toimitsijat suunnitelmallisesti matkustavat kihlakunnan eri osissa, kyliä myöten, samallaisessa tarkoituksessa. Keskusneuvostojenkin jäsenet sekä keskusvirkailijat tekevät samoin.

Voimottelematta sanoa, että ei koskaan ennen tässä maassa, eikä missään porvarimaassa, ole ollut sellaista laneista ja valitonta kosketusta hallintoelinten ja laajojen kansankerrosten välillä, kuin mitä on kehittynyt edellä kerroetuilla menettelytavoilla neuvostomaassa. Kun tähän vielä lisää, että viime aikoina yhä enemmän on otettu käytäntöön sellainen menettelytapa, että tärkeät asetusaloitteet valmistavasti asetetaan alempien neuvostojärjestöjen arvosteltavaksi ja lausunnon antamiseksi, niin on se vielä yhtenä todistuksena neuvostovallan kiinteästä yhteydestä laajojen työtätekevien kansankerrosten kanssa.

Kuten edellä useissa kohdin on huomautettu ei vielä kaikki käytännössä tapahdu aivan nuottien mukaan ja vain hitaasti kehittyy talonpoikaistossa selvä kansalaistehtäviensä tajunta. Sellaisen tajunnan kasvaminen ja muuttuminen aktiiviseksi toiminnaksi kautta koko linjan on kuitenkin vain ajan kysymys. Pohja sitä varten on olemassa. Puolueen ja neuvostolaitosten kaikki voimat ovat suunnatut tällaisen toiminnan voimistuttamiseen. Päinvastoin kuin kapitalistisissa maissa, missä porvarien luokkavalta ei mitään pelkää niin suuresti kuin joukkojen toimintahalun kasvamista, puolueemme ja neuvostovalta kaikin keinoin yrittävät herättää sitä, ja sen herätessä yhä lujemmaksi kasvaa liitto kaikkien työtätekevien välillä neuvostojen maassa ja yhä nopeammin pääsemme toteuttamaan päämääriämme.

Sosialismin rakentaminen ja luokkataistelun muodot

(Buharinin kirjasen „Tie sosialismiin“ mukaan)

Maamme nykyisestä kolmesta väestöluokasta on kaksi, työväestö ja talonpoikaisto, yhteiskuntamme ja rakennustyömme perusluokkia, jota vastoin kolmas (kulakit, nepmanit jne.) on olemassa vain siinä määrin kun se määrätylle asteelle saakka ja määrätyillä ehdoilla on "yhteistyöskentelyyn" työväen ja talonpoikain kanssa päästetty. Työväenluokan nykyisestä johtavasta asemasta johtuu sisäisten olojen suhteen monia perusteellisia toiminnan muutoksia. Tärkein sisältyy niistä seuraavaan: sensijaan että kapitalistisen järjestelmän aikana työväenluokan tehtävänä oli yhteiskuntajärjestelmän hävittäminen, proletariaatin diktatuurin aikana työväenluokan tehtävänä ei ole tämän diktatuurin eikä uudesta muodostetun yhteiskunnan hävittäminen, vaan päinvastoin kaikinpuolinen tukeminen, lujittaminen ja johtaminen. Tästä vuorostaan johtuu välttämättä toisia ja nimenomaan luokkataistelun itse muotoja koskevia muutoksia. Kuten tiedämme, ei luokkataistelu katkea eikä häviä kerralla, vaan tulee jatkumaan varsin kauan, siihen saakka kunnes yleensä luokkiin jakaantuminen ainaiseksi poistuu. Mutta jo nyt näemme kysymyksen luokkataistelun päätiestä ja tämän taistelun muodoista välttämättömästi muuttuvan. Kapitalistisessa yhteiskunnassa, jossa proletariaatin tehtävänä on tämän yhteiskunnan hävittäminen, on myös luokkataistelun kaikinpuolinen lietsomi-

nen ja kärjistäminen jatkuvana tehtävänä siihen saakka kun luokkataistelu saa kiivaamman s.o. kansalaissodan muodon työväen joukkojen aseellisen taistelun kautta vallassa olevaa kapitalistista komentoa vastaan. Tässä taistelussa vanha yhteiskunta särkyy ylhäältä alas asti ja luokkien asema loppujen lopuksi muuttuu tykkänään toiseksi: sorretut eli niin sanotut "alemmat" luokat asettuvat valtaan ja toiselta puolen riistäjät muodostuvat luokaksi, jonka vastustus masennetaan ja jonka kukistumisensa jälkeen täytyy alistua uuteen, entisten alempain luokkain valtaan. Siten kapitalistisen järjestelmän ollessa työväenluokan tehtävänä on seurata kärjistyvän luokkataistelun linjaa sekä muuttaa taistelu kansalaissodaksi. Työväenluokan puolue kapitalistisessa yhteiskunnassa on kansalaissodan puolue. Asema muuttuu kokonaan silloin, kun talonpoikaiston laveihin kerroksiin nojautuva työväenluokka ottaa vallan käsiinsä. Sikäli kun porvariston diktatuuri on kukistettu ja sen tilalle astunut proletariaatin diktatuuri, sikäli työväenluokan tehtävänä on tämän diktatuurin lujittaminen ja sen suojeleminen kaikilta kukistamisyrityksiltä. Työväen luokan puolue näissä olosuhteissa asettuu kansalaisrauhaa vaativaksi puolueeksi s.o. vaatii ennen vallassa olleiden luokkien kerrosten ja ryhmäin alistumaan työväenluokan tahtoon; puolue vaatii kansalaisrauhaa ja työväenluokka ajaa takaa sekä rankaisee kaikkia kansalaisrauhan rikkojia, kaikkia salaliittolaisia, sabotaasikkoja, — sanalla sanoen kaikkia, jotka häi-

ritsevät uuden yhteiskunnan rauhallista rakentamistyötä.

Sen jälkeen kun työväenluokka on lyönyt takaisin kaikki vihoillisten hyökkäykset ja turvannut rauhallisen rakennustyön, ei se valtiossaan enää julista kansalaissotaa, vaan uuden vallan, sen lakien ja laitosten täydellisen tunnustamisen sekä kaikkia kerroksia koskevan näiden lakien ja laitosten alaisiksi alistumisen pohjalla julistaa sisäistä rauhaa. Tätä vastaavasti ilmenee myös muutoksia itse luokkataistelun muodoissa. Valaisemme tätä esimerkeillä. Tarkastamme ennen kaikkia suhdetta porvaristoon. Kapitalistisen yhteiskunnan puitteissa julistimme sitä vastaan luokkataistelun kehittämistä aseiden käyttämiseen saakka. Jos porvaristo koettaisi nytkin kuten vuosina 1917, 1918, 1919 jne. hyökätä vastaamme ase kädessä, niin tietenkin me heti käyttäisimme aseellisia voimiamme ja käsittelisimme sellaista vastustajaamme kuten hän ansaitsee. Mutta nyt on meillä aivan toinen asema. Neuvostovallan voima ja lujuus on siinä määrin silminnähävä, että yhteiskuntamme porvarikerrokset (nepmannit) selvästi käsittävät toivotomiksi aktiivisen ja kärjistyneen poliittisen taistelun uutta järjestelmää vastaan. Tahtoen tai tahtomattaan on näiden kerrosten sovittauduttava valitsevaan aisain tilaan. Tälle porvaristolle on määrättyissä puitteissa sallittu taloudellista toimintaa. Yimalkaan emme nyt kiellä yksityistä kauppaa, sallimme joukon yksityisiä liikkeitä, emme sulje yksityisten puoteja ja sen mukaisesti annamme määrätyn olemassa olon mahdollisuuden näille yksityisille. Mutta merkitseekö tämä luokkataistelun lakkaamista? Ei millään muotoa. Taistelu perusteillaan muutti vaan muotoansa. Työväenluokan taholta se jatkuu. Työväen oikeudet takaava lainsäädäntömme, joka varmistaa määrätty oikeudet ammatti-

liitoille, velvoittaa yksityisyrittelijäin suorittamaan vakuutusmaksuja, kieltää näiltä yrittelijäpiireiltä valitsemisoikeyden vallan poliittisiin elimiin jne., nämähän ovat luokkataistelun uusia muotoja. Verotusjärjestelmä, jolla vastaavasti verotetaan kapitalististen likkeiden tuloja ja voittoja, on sellainen porvariston verotusjärjestelmä, jollaista ei ole yhdessäkään muussa maassa — on sekin luokkataistelun uusia muotoja. Kilpailu valtion teollisuuden puolelta, valtion kauppa, perustoiminta ovat luokkataistelun uusia muotoja. Kun valtio antaa erikoisia helpotuksia ja etuuksia osuusliikkeille, kun se tukee rahavaroilla osuusjärjestöjä ja kun se lainlaadinnallista tietä takaa niille suuria oikeuksia — tämä kaikki on luokkataistelun uusia muotoja. Jos markkinakilpailussa valtion teollisuus, kauppa ja osuustoiminta asteittain voittavat yksityisyrittelijän, niin se on luokkataistelussa saavutettu voitto, ei savutettu mekaanisessa voimain yhteentörmäyksessä, ei aseellisen ryntäyksen avulla, vaan aivan uudessa muodossa, jollaista ei ole ollut ennen ja joka kapitalistisen komennon aikana työväenluokan ja talonpoikaiston eduksi oli kerrassaan mahdoton.

Aivan samoin muuttuu luokkataistelun muoto maaseudulla. Totta että se siellä ja täällä maaseudulla puhkeilee entisissä ilmenemismuodoissaan ollen tavallisesti kulakkiainesten kärjistämä. Kun esim. kulakit tai vieraasta työstä hyötävät ja Neuvostovallan elimiin tunkeutuneet henkilöt alkavat ampua maaseutukirjeenvaihtajia, on se luokkataistelun ilmenemistä kaikkein kärjistyneimmässä muodossa. Kuitenkin tuollaiset ilmenemiset ovat tavallisesti siellä missä paikallinen neuvostokoneisto on heikko. Sitä mukaa kun tämä koneisto paranee, lujittuvat kaikki paikalliset Neuvostovallan alimmat elimet sekä voimistuvat ja paranevat paikalliset

maaseudun puolue- ynnä nuorisojärjestöt, sitä mukaa tuollaiset tapaukset täysin silminnähävästi käyvät yhä harvinaisemmiksi ja loppujen lopuksi häviävät kokonaan. Vielä muutamia vuosia sitten oli luokkataistelun päämuotona maaseudulla sen yläkerroksen välitön hallinnollinen puristaminen: alussa alituinen takavarikoiminen varakkaammilta talonpojilta sekä siten saadun omaisuuden luovuttaminen köyhälistön hyväksi (köyhälistökomiteain aika); sen jälkeen asialisesti seurasi jatkuvain ja omavaltaisten puristusten järjestelmä, joka erikoisesti vaikeutti sekä väliin teki kerrassaan mahdolltomaksi taloudellisen edistymisen ja maaseudun varakasten kerrosten, ennen kaikkea maaseudun porvariston, toiminnan. Kun heti uuden talouspolitiikan alettua sallimme taloudellista toimintaa kaupungeissa yksityisille kauppiaille ja yritteliöille, aestettiin maaseudun porvaristolle sellaisia esteitä, jotka niiden toimintaa suuresti rajoittivat tai tekivät lähes mahdottomaksi. Nyt (kesällä 1925) olemme tulleet siihen, että käytännössä poistamme tuollaisen järjestelmän ja sallimme suuren toimintavapauden maaseudun porvarillisille aineksille. Mutta tämä ei ensinkään merkitse että lakkaamme käymästä luokkataistelua maaseudun porvaristoa vastaan. Tämä ei ensinkään merkitse kieltäytymistä tukemasta köyhiä ja keskivarakkaita taistelussa riistäjäkerroksia vastaan. Luokkataistelussa maaseudun pikkukapitalisteja vastaan me ainoastaan muutamme taistelun muotoa, siirrymme uuteen, nykyisissä olosuhteissa paljoa tarkoituksen mukaisempaan taistelumuotoon.

Kaupungeissa emme lainkaan sinetöi yksityiskauppiaan puoteja, vaan sallimme hänen "työskennellä". Tuloksesena tästä on suurempi tavaravaihdon vilkastuminen koko maassa. Tämä

yksityiskauppias on valtion teollisuustuotteiden sekä valtion kauppaamain tavarain tukuttain ostaja. Toiselta puolen hän sikäli kuin valtion ja kooperatiivien tavarain välitysverkko on varsin heikko, myy tavaroitamme maamme eri kulmille. Tietenkin hän tämän yhteydessä kiskoo tai saa itselleen kauppavoittoa. Siitä huolimatta ja tahdostaan riippumatta hän edistää yleistä tavarain vaihtoa, valtiomme teollisuuden ja kaupan kasvua, maan yleisen kauppapääoman ja sen yhteydessä valtion teollisuuden sekä valtion kaupan nopeampaa vaihtoa. Tämän takia käy itse tuotantokoneisto sekä kasaantumisprosessi nopeammin ja nopeammin kasvaa sosialistisen yhteiskunnan rakentamistyömme pohjaperusteena olevan valtion teollisuuden voima. Toiselta puolen saamme porvarikerrosten verottamisella valtiokassaamme lisävaroja. Tämän aineellisten arvojen lisän, jonka tavaravaihdon yleisen vilkastumisen yhteydessä saamme omaan erikoisten laitostemme nopeamman kasvun ja toiselta puolen verotulojen kautta, käyttäimme työtätekevien luokkien asiaa, sosialismia edistävään erilaisten alotteiden avustamiseen. Tällainen politiikkamme on myös luokkapoliittikkaa. Tämän politiikan tehtävänä on tukea työtätekeviä riistomaailman jätteitä vastaan. Mutta tämän luokkataistelupolitiikan muoto, kuten näemme, on aivan kokonaan toinen kuin siinä tapauksessa, että sulkisimme yksityiskauppiaan puodit. Tämän luokkataistelutavan kautta emme ainoastaan ole häviämättä, mutta päinvastoin varsin suuressa määrin voittamme sen takia, että paljoa enemmän varmistumme ja voimistumme yleisen hyvinvoinnin lisääntymisen pohjalla.

Totta ettemme heti voineet ryhtyä toteuttamaan tällaista politiikkaa. Kun meille kuului työttöminä olevat tehtaajat, kun painettiin suuret määrät pa-

perirahaa, jolla ei markkinoilla ollut juuri mitään arvoa, kun pankkitoiminnan sijaan omasimme vain pankkikennukset, kun liikenne rautateillä oli seisauksissa, kun suurten työlaitosten toiminnalta puuttui välttämättömyksiäkin ehtoja (puuttui poltto- ja raaka-aineita, vieläpä leipää työväeltä), silloin olisi ollut mitä vaarallisinta sallia kauppavapautta yksityiskauppiaille ja yksityisille pikku kapitalisteille. Emme omanneet mitään niiden kanssa kilpaillaksemme. Meillä ei ollut käsisämme riittävän lujaa ja mahtavaa taisteluasetta. Sodan aikana oli pikku kapitalistien pienine pääomineen paljoa helpompi suoriutua. Hän omasi paljoa enemmän näppäryyttä ja notkeutta kuin valtion tyhjänä olevat laitokset. Jos me tukematta itseämme eli omaamatta lujia asemia taloudellisessa taistelussa, annoimme sinä aikana täyden taloudellisen vapauden kaikille noille aineksille, olisi ollut suurin ja aivan erikoinen vaara joutua taloudellisessa kilpailussa tuhansien pikku kapitalistien lyötäväksi ja tuhottavaksi. Tämän välttämiseksi oli meidän toimittava tunnetulla varovaisuudella turvaten taloudellisen taistelun kentällä, toisin sanoen luokkataistelun käydessä uudessa muodossa, itseämme luotettavilla asemilla. Seillaisina aseinaamme ovat suurteollisuus, liikennelaitos, pankkijärjestelmä (luotto), sekä myös valtion budgetti ja valtion finanssit.

Kasvumme ja näiden n.s. hallitsevain taloudellisten kukkulain lujittumisen mukaan saatoimme päättävämmin löysätä otettamme pientä ja keskinkertaista yksityisyritteliää kohtaan. Sen takia, että vapaakaupan pohjalla ja perusteella käytäen itse sitä ja lujitettuaamme hallitsevia kukkuloitamme olemme jo tilaisuudessa käymään voittoa taloudellista taistelua, ei meillä nyt esim. vapaakaupan suhteen ole vähintäkään peljättävää. Päästyämme siihen, et-

teivät maaseututoimitsijamme käyttää yksinkertaista hallinnollista puristusta varakkaampiin kerroksiin, voimme nyt uutta politiikkaamme toteuttaa myös maaseudulla. Ja taasenkin, merkitseekö tämä, että haluamme kieltäytyä luokkataistelusta maalaisporvaristoa vastaan. Ei mitään sellaista. Kuten salliessamme kaupunkiporvariston (nepmannien) puuhailla "työnsä" kanssa emme kieltäydy luokkataistelusta samoin vastaava politiikka maaseudulla ei ensinkään merkitse taistelusta luopumista. Me ainoastaan muutamme taistelun muotoa. Maaseutukauppiain puoteja vastaan ei meidän ole asetettava suoranaisen pahan ja voiman elimiä vaan hyviä kooperatiivikauppojamme. Maaseudun koronkiskojaa vastaan, joka lainaa rahojaan hirtittävää korkoa vastaan, tai vuokraa hevostaan hevosettomalle talonpojalle orjan ehdoilla, meidän tulee ensikädessä asettaa luottoyhdistystemme patteri, hyvin järjestetty sekä huokea kooperatiiviluotto ja apua valtiovallan taholta. Tavaraimme tulee olla yksityiskauppiain tavaroita parempia ja huokeampia, luottolainamme tulee olla koronkiskoajan antamia suurempia ja paljoa huokeampia, osuuskauppojen tulee käydä kauppaa paremmin ja olla yksityiskauppoja paremmin sovitettuja maaseudun paikallista kysyntää vastaviksi. Nämä aseet meidän tulee asettaa etumaisille asemille taistelussamme maaseudun riistäjäaineiksi vastaan.

Saattaa kuitenkin kysyä itseltään: onkohan oikein noudattaa maaseudulla samaa politiikkaa joka sopii kaupungille. Onhan eräs tärkeä ja erittäin oleellinen tämän kysymyksen eroavaisuus kaupungissa ja toiselta puolen maaseudulla käytävän taloudellisen taistelun ehtojen välillä. Kaupungissa on meillä jo enemmän tai vähemmän hyvin järjestyneitä ja hyvin toimivia "hallitsevia kukkuloita"; nehän ovat raskas tyksitömme taistelussa kaupun-

gin nepmanneja vastaan. Mutta missä ovat maaseudulla tuollaiset "hallitsevat kukkulat"? Mitä voimme maaseudulla asettaa sen varakasta pintakerrosta vastaan? Missä ovat ne taloudelliset nyrkit, joilla voisimme rummuttaa maalaiskulakin selkää? Eikö tule sellainen asiointi, että kulakki-ainekset osottautuvat taloudellisesti muuta talonpoikaistoa verrattomasti voimakkaammiksi ja eivätkö he siten tule tilaisuuteen heittäytymään ylitsemme sekä siten ilmaantumaaan koko maaseutuelämän johtajiksi ja isänniksi?

Tähän aivan oikeutettuun kysymykseen vastaamme seuraavasti: hallitsevana huippuna maaseudun porvaristoa vastaan on proletaarinen kaupunki. Ei saa kuvitella maaseudun kehittyvän aivan itsenäisesti ja kaupungista riippumatta. Olemme jo ennen puhuneet, että tuotantovoimien maassa kasvaessa kaupungin vaikutus maatalouden kehtykseen tulee enemmän ja enemmän ratkaisevaksi. Ja kaupungin vaikutuksen päälähteenä on sen proletaarinen teollisuus, sen pankkijärjestelmä, lainlaadinta j.n.e., kaikki asetettuna "kasvot kylään päin", s.o. tämä kaikki on maaseudun keskivarakkaan ja köyhän aineksen mahtavana tukena kulakkieroksia vastaan.

Yhdistävänä renkaana proletaarisen kaupungin ja maaseudun työtätekevien välillä on osuustoiminta. Se ennen kaikkea oleellistuttaen työväenluokan ja talonpoikain välisen taloudellisen liiton, jonka lujittaminen on työväenluokan ja puolueemme päätehtävä, on liitekohtana kaupungin ja maaseudun välillä. Osuustoiminnan sisällä proletaarinen valtio tukee ja varustaa rahoilla köyhiä sekä keskivarakkaita talonpoikia kulakkia ja pieniä maatalouskapitalisteja vastaan ja osuustoiminnan kasvu merkitsee keskeytymätöntä ja järjestelmällistä tule-

van sosialistisen yhteiskunnan jatkumista kasvua. Askel askeleelta valtion teollisuus ja valtion kauppa liittyen maaseudun osuustoiminnan kanssa, joka puolestaan kehittyy kaupasta tuotantoon, ahdistavat yksityistä sekä teollisuus-, kauppa- että koronkiskomiseen käytettävää pääomaa. Talonpoikaistaloudet tulevat vedetyiksi ja kiinnittäytyvät yhteiseen valtion ja kooperatiivijärjestöön aivan samoin kuin pienet ammatin ja kotiteollisuuden harjoittajat vedetään ja kiinnittäytyvät erilaisten kooperatiivimuotojen (ennen kaikkia teollisuustoiminnan) kautta. Tunkien tieltämme kaikenlaisia yksityisyrityksiä ja niiden talouksia sekä valtion ja kooperatiivitalouden järjestäytymisen ja kelpoisuuden kasvun mukaan, lähenemme asteittain enemmän ja enemmän sosialismia, s.o. suunnitelmallista taloutta, jossa kaikki kuuluu työtätekeville ja jossa kaikki tuotanto on kohdistettu näitten työtätekevien tarpeitten tyydyttämiseen.

Maaseudulla lähivuosina tapahtuva kapitalististen suhteitten osittainen kehittyminen kuitenkin välttämättä aiheuttaa erilaisista taloudellisista taistelumuodoista eli puhtaasti taloudellisista taisteluista riippumatta myös muita luokkataistelun muotoja. Maataloutta harjoittavan porvariston palveluksessa olevien palkkatyöläisten (battrakkien), joilta saattaa puuttua kokonaan oma talous, taistelu ei käy siten kuten esim. keskivarakkaan ja kulakin välinen tai köyhän ja kulakki-talouden välinen taistelu. Kulakin ja palkkatyöläisen välinen taistelu käy palkkatyöehtoihin kuuluvien kysymysten linjaa (työpäivän pituus, työpalkka, työn yleiset ehdot j.n.e.). Mutta ollen osa vallassa olevasta työväenluokasta käy luokkataistelun linja palkkatyöläisten taholta tässäkin toisia teitä kuin kapitalistisen järjestelmän vallitessa. Tämä johtuu siitä, että vaikka maaseudun palkkatyöväestö kulakkita-

loudessa on ikäänkuin isäntänsä alaisen samaan aikaan, vaikkapa sitä erinäiset palkkatyöläiset eivät myöntäisikään, vallassa olevan luokan osana on isäntänsä yläpuolella. Miten ilmenee tämä tosiasia? Siten että maamme koko lainlaadinnan kärki on kohdistettu riistäjiä vastaan ja jokaisen pykälänsä kautta suojelee työväen etuja, siten että työväenluokan ammatilliset liitot, myös maaseudun palkkatyöväen ammatilliset järjestöt omaavat sellaiset lain tunnustamat oikeudet, joita ne eivät omaa missään kapitalistisessa maassa, siten että maamme oikeudet rankaisevat työnantajia näiden lakien rikkomisesta j.n.e. Luokkataistelu maaseudun palkkatyöläisten taholta sentakia ei lainkaan ole suunnattu kulakkien talouden hävittämiseen ja niiden omaisuuden keskenään jakamiseen. Maaseudun palkkatyöläinen käy luokkataiste-

luansa toisissa muodoissa, pakottaen ammatillisten järjestöjensä ja vatiovaltansa Neuvostojen vallan kautta itselleen soveltuvia työehtoja ja, milloin on välttämätöntä hillitä maatalousyritteliä, kääntyy luokkansa oikeuden puoleen. Ollen työväenluokan osa, maaseudun palkkatyöväestö samoin myös auttaa, osoittaa kaikkea apua talonpoikaisköyhälistöä ja keski-varakkaita järjestettäessä ja siten on elävänä kaupungin teollisuustyöväen sekä työtätekevien talonpoikain laueain kerrosten yhdistäjänä. Tämä ei merkitse ettei meillä voi olla mitään vanhoja taistelumuotoja. Taistelussa kulakkien kanssa täytyy esim. väliin turvautua lakkoon. Mutta tuollaistekin yhteentörmäysten sattuessa asia kulkee toisin, syystä että päiväläisten takana yksityistä työnantajaa painostavat ovat vallan kaikki elimet.

Territoriaalijärjestelmä S.S.S.R:n aseellisena voimana

(Jatkoa.)

Palauttakaamme mieleemme edellisessä kirjoituksessa esitetyistä seikoista seuraavat: 1) komplektoimis-perusteiden mukaan jaajaantuvat aseelliset voimamme kaaderi- ja territoriaalijoukkoihin, 2) armeijan täydennys suoritetaan jaksotaiskutsunnan avulla; palvelus suoritetaan tarkasti määrättyssä järjestyksessä, 3) ne ikäluokat, jotka eivät joudu kaaderi-palvelukseen, territoriaalipalveluksen aikana ja 4) joukkojen ja reservipäälystön kasvatuksen suorittaa kaaderipäälystö (s.o. ammattisotilaat).

Kun näistä yleisistä seikoista astumme askeleen eteenpäin niin näemme, että aseellisiin voimiin sisältyy: 1) jalkaväki, 2) tykistö, 3) ratsuväki, 4) teknilliset joukot, 5) ilmavoimat ja 6) laivasto. Teknilliseltä

kokoonpanoltaan nämä aselajit eroavat toisistaan siinä määrin, että voimme melkein sanoa ettei niillä ole muuta yhteistä kuin — muona ja siinä tarvittava kalusto, ja toisaalta — nämä aselajit asettavat sotilailleen joukon hyvin erilaisia sekä fyysisiä että tietopuolisia vaatimuksia.*) Yhdistettyinä nämä seikat asettavat armeijan muodostamisprosessille sangen ankaroita vaatimuksia. Nämä vaatimukset saattavat tulla täytetyiksi vaan siinä tapauksessa, että aseellisten voimiemme muodostamis-systeemi on — tältä näkökulmalta katsoen — oikeilla perusteilla. Näistä perusteista lyhyesti seuraavassa.

*) Toimintansa puolesta ne kaikki ovat jalkaväen apujoukkoja.

Territoriaali-piirijako.

Milisiarmeija-järjestelmän aikana saa eri aselajien muodostuksen piirijako mitä tärkeimmän merkityksen. Joukkojen muodostamis-suunnitelmat, kokoonpano, varustaminen, kutsunta, sijoitus ja opetus ovat tästä seikasta riippuvaisia. Asian näinollen on luonnollista, että eri aselajien muodostamiskeskuksia suunniteltaessa on perusteiksi otettu kunkin alueen taloudellinen tilanne (teollisuus tai maanviljelysalue, sen taloudelliset mahdollisuudet), kansallinen kokoonpano, luokkasuhteet, sivistystaso, väestötiheys, tie- ja yhteysverkko, terveydelliset olosuhteet, yleinen maantieteellinen asema ja merkitys sekä joukko muita seikkoja. Kaikkien näiden tietojen hankkimiseen eivät sotilashallintoelimet riitä ja siksi on "rintaman" ja "selkäpuolen yhteistoiminta välttämätön. Toisin sanoen — menestyksellisen piirijaon ehtona on, että tasavaltamme kaikki elimet sotilaallistuvat. Niinpä esim. Sivistysasiain ja Maa-asiain Kansankomissariaatin sekä Korkeimman Kansantalousneuvoston täytyy olla kiinteässä yhteydessä Sotaja Meriasiaain Kansankomissariaatin kanssa, kaikki paikalliset hallintoelimet kiinteässä yhteydessä paikallisen sotilas-komissariaatin kanssa; puolue-elimien täytyy määrättyssä mielessä sotilaallistua, N.L.K.N. Liiton täytyy erikoisesti huolehtia jäseniensä fyysillisestä ja kurinpidollisesta kuntoisuudesta ja ammattiliittojen täytyy huolehtia armeijan teknillisten voimien täydennyksestä ja teollisuuden sotakannalle siirtämisestä. Kun kaikki nämä elimet työskentelevät keskitetyn johdon alla ja erikoisohjeiden mukaan, on tuloksena se, että sotilashallinnon elimet saavat territoriaalijoukkojen muodostukseen tarvittavia tietoja. Näiden tietojen perusteella sitten käytännössä määritellään jokaiselle eri aselajien joukkoyksikölle se piiri, jonka sisällä asianomainen joukko formeerataan. Kun näin muodostetut formeeruspiirit sotilashallinnollisesti yhdistetään, saadaan niistä suurempia taktillisia ja strategisia yksiköitä.

Kun yllämainitut ylempien elimien hankimat tiedot joutuvat asianomaisessa piiris-

sä palvelevalle territoriaalijoukkojen päällikököunnalle, ei se merkitse sitä että kaikki on valmista. Heidän saamansa tiedot ovat enemmän tai vähemmän yleisiä ja niitä täytyy täydentää. Tämä suoritetaan n.k. välitömmän piiriin tutustumisen avulla. Siihen sisältyy lahkotutkimus (useilta eri aloilta) ja henkilökohtainen keskustelu eri alojen edustajien kanssa. Tästä edelleen seuraava askel on käytännöllisen työsuunnitelman laatiminen. Se laaditaan kiinteiden ohjeiden mukaan ja sisältyy siihen kutsuntalaisten sekä sotilas- että poliittinen opetus. Näiden muodoista seuraavassa.

Piirteitä opetuksen muodoista

Lukija, joka tarkkaavaisesti tutustui tämän kirjoituksen edelliseen osaan, selvitti itselleen, että vuoden kuluessa kaaderipäällystö joutuu suorittamaan seuraavat toisistaan erovat opetustehtävät: 1) ennen kutsuntaa tapahtuva opetus (t.s. varhaisnuoriso-opetus), 2) kutsuntalaisten opetus, 3) opetus yleisen opetuskutsunnan aikana, 4) territoriaalijoukkojen vaihtuvan päällystö opetus, 5) puna-armeijalaiskaaderin opetus, 6) oman päällystön valmistus näihin tehtäviin ja 7) työkutsuntojen väliajoilla. Näin monipuolisen työn suoritus 12 kk. aikana vaatii tietysti tarkkaan laadittuja ohjelmia ja työsuunnitelmia. Emme niitä erikseen lajittele mutta mainitsemme, että kullakin aselajilla on taktiikkaansa vastaava n.k. normaaliohjelma, joka jaksottain viedään lävitse. Se käsittää rivistö-, ampuma- ja taistelukoulutuksen komppaniaan asti. Ja edelleen tätä opetusta täydentävät yleiset opetuskutsunnat. Niiden aikana suoritetaan eri aselajien yhteistoimintaa koskeva opetus, alkaen siitä mihin normaaliohjelma päättyi. Näille perusteille on kokemus opetuksen ohjannut, ja tuloksista loppulauseessa.

Siirtyessämme käsittelemään poliittista kasvatusta, on ennenkaikkea mainittava, että sen peruspäämääräränä on "kasvattaa Neuvostovallan tietoisia ja taistelukuntoisia puolustajia, jotka käsittävät, että Neuvostovallan voimistuttaminen on mahdollinen ainoastaan Kommunistipuolueen ohjaaman työläisten ja

talonpoikain liiton perustalla".*) Territoriaalijärjestelmän aikana tämä päämäärä saa vieläkin tärkeämmän merkityksen ei ainoastaan sen vuoksi, että työpenkin ja auran äärestä palvelukseen tulevan nuorukaisen eläminen ja tarmo on ohjattava rakennustyömme uomaan, vaan myöskin sen vuoksi, että meidän täytyy saavuttaa paikallisen väestön myötätunto, sillä näistä seikoista riippuu territoriaaliarmeijan kunto.

Mitä tulee tämän monipuolisen työn käytännölliseen puoleen, niin sitä varten on ohjelmat sovellettu siten, että ne vastaavat kutakin opetusastetta, aikaa ja sitä ainehistoa, jolle opetusta annetaan. Ei ole tarpeellista että tässä selvittämme erikseen ohjelmien kutakin astetta, mutta niiden yleiseen päämäärään sovelletut peruskohdat sen sijaan antavat meille suunnan, jossa opetus liikkuu. Tämän aineiston peruskohtiin sisältyy seuraavaa:

a) SOTILAALLISTUTTAMINEN. Tämä ohjelman kohta soveltautuu sen sotilasopetuksen kanssa, joka nuoresta puna-armeijalaisesta tekee kuntoisen yksilösotilaan. Lopettaessaan tämän vaiheen hän tietää mikä on Puna-armeija, miten se on syntynyt, minkälainen taisteluhistoria sillä on, mikä on sen päämäärä ja tehtävät, minkä vuoksi hänet on kutsuttu palvelukseen ja mitä oikeuksia ja velvollisuuksia se palvelus sisältää, t.s. hän tuntee olevansa sotilas — Neuvostovaltansa aseellinen puolustaja.

b) NEUVOLLISTUTTAMINEN. Tämän kohdan ensimmäinen osa on välittömänä jatkona edelliselle. Se sisältää maamme yhteiskuntapoliittisen rakennelman t.s. hallintokoneiston, sen perusteet ja työmuodot alkaen kylä- ja kaupunkineuvostosta. Toiseen osaan sisältyy kysymykset maamme taloudellisesta tilasta, sen rikkauksista ja mahdollisuuksista. Nämä kohdat on kiinteästi yhdistetty puolueen yleiseen sisäpolitiikkaan ja —Neuvostovallan elimien toimenpiteisiin maaseudulla ja kaupungeissa. Päämääränä tämän kohdan opetuksessa on muokata puna-armeijalaisesta neuvostovallan kansalaisen, jonka tietoisuudessa on se, että työ-

väenluokka ja sen puolue — liitossa talonpoikaiston kanssa — toteuttaa työtätekevien periaatteiden mukaista rakennustyötä sekä maaseudulla että kaupungissa. Kokemus osoittaa, että tämäkin kohta on oikein asetettu, sillä kotiutuneet puna-armeijalaiset käyttävät saamiaan tietoja ottamalla aktiivisesti osaa kylänsä poliittisen ja taloudellisen elämän järjestämiseen.

c) KANSAINVÄLISTYTTÄMINEN. Tämän kohdan tarkoituksena on laajentaa nuoren sotilas-kansalaisen näköpiiriä. Tässä hän tutustuu kansainvälisen politiikan kysymyksiin, länsimaiden työläisten ja talonpoikain luokkataisteluun sekä Idän kansojen vapaustoisteluun. Nämä seikat esitetään sellaiselta näkökannalta, että tietoisuuteen jää kuva siitä miten kallis meille kaikille on kansainvälinen luokkataistelu ja sen menestys, sekä kuva siitä ketkä siinä taistelussa ovat meidän rajantakaisia ystäviämme ja ketkä vihollisiamme.

Täydennykseksi on vielä mainittava, että ohjelman metodologisena peruskivenä on Marxin ja Leninin opit. Aineistoon nähden eivät teemat muodosta mitään kuollutta dogmia, sillä "suorittaessa poliittista valistustyötä täytyy jokaisen oppijakson aikana ottaa huomioon: a) kansainvälinen tilanne, b) SSSR:n sisäinen tilanne, c) armeijan yhteiskunnallinen ja kansallinen kokoonpano sekä d) sotilaskasvatuksen tehtävät".*)

Edellä esitetyt ohjelmat viedään yleisessä opetusjärjestyksessä lävitse päiväjärjestyksen määräämien tuntien aikana. Opetuksen suorittaa platoonan komentaja. Komppanian mittakaavassa heitä instruiteeraa kompp. poliittinen ohjaaja ja häntä taasen suuremman yksikön poliittinen päällystö. Puna-armeijalaisten voimakas opinhalu ja tiedonjano johti aikaiseen n.k. ulkopuoliseen opiskeluun. Opiskeluhaluiset työskentelevät piireissä, jotka muodostuvat eri alojen harastajista. Tavallisimmat ovat: Lenin-piiri, marxilaisuuden piiri, päivän politiikan piiri, yleis-sivistyksellisiä aloja koskevat piirit ja urheilupiiri. Koko poliittisen kasvatuksen

*) Двухлетняя программа политзанятий с красноармейцами.

*) Собрание Начпуков.

järjestää joukko-osaston komentajan poliittinen apulainen tai komisaari joukko-osaston puoluejärjestön kanssa. He myöskin antavat suuntalinjan joukkoosaston klubin työlle, jakavat opettajavoimat joukko-osastoissa toimivien alemman päällystön koulujen ja piirien kesken.

Esityksemme jäisi pahoin ontuvaksi ellemmekoskettelisi metodisia kysymyksiä:

KÄYTÄNNÖSSÄ OLEVA METODI. Lähdenne siitä konkreettisesta tosiseikasta että: nuorisomme edessä on valtavan suuri rakennustyö ja ankarat taistelut. Nuorisomme kykenee ratkaisemaan ne ainoastaan silloin kun sillä on tietoa, joka on annettu siten, lä on tietoa ja tietoa, joka on annettu siten, että nuoret kykenevät muokkaamaan sen valmiit muodot sellaiseksi voiman nesteeksi, josta voivat ammentaa välittömässä työssä ja taistelussa tarvitsemaansa tarmoa. Ne eivät tarvitse kaunis-sanaista dogmaattisuutta, mutta hallitsemisen, järjestämisen ja mukaansatempaamisen taitoa. Tämä ei missään tapauksessa merkitse sitä, etteikö vanhoja tietoja tarvittaisi. Niitä tarvitaan, mutta kaikki täytyy antaa siten, että eri ilmiöt ja niiden vaikutus eivät olisi eristettyinä yleisestä ilmiöiden summasta ja siten, että syntyy selvä käsitys kaiken aineellisuudesta, liikkeestä ja kehityksestä. Nämä dialektisen logiikan perusvaatimukset on jokaisen armeijassa palvelevan opettajan täytettävä. Ne tulevat parhaiten sovelletuiksi käytännössä olevan, suurta tunnustusta saaneen kompleksimetodin avulla, ottaen huomioon että teema käsitellään induktiivisesti, valitsemalla sille keskiökysymys. Käytännössä ylläolevaa sovelletaan aktiivisen keskustelusysteemin avulla (kouluissa sama metodi, mutta toinen sovellutus) ja kokemus osoittaa että vaikeuksia esitetyn ymmärtämisessä ei ole, jos opettaja on jo ehtinyt suorittaa kuulijakuntaansa tutustumisen.

Opetus Puna-armeijan kansallisissa territoriaalijoukko-osastoissa on yleispiirtein samoilla perusteilla kuin venäläisissäkin joukko-osastoissa. Kansallisen luonteen ja erikoisuuden aiheuttamat ohjelmalliset muutokset ja täydennykset määritellään erikoisjärjestyksessä. Näinollen saa kukin kansallinen

joukko-osasto ohjelmansa vastaamaan omia olosuhteitaan.

LOPPULAUSE. Kaikessa työssä on vaikeutensa ja niin tässäkin. Pahimpaa niistä on joukkojen territoriaalinen sijoitus. Ottaen huomioon tasavaltamme laajat alueet ja heikosti kehittyneen yhteysverkon, on luonnollista että joukkojen nopea, operatiivinen sijoitus tuottaa vaikeuksia. Osa tästä vaikeudesta on saatu poistetuksi erinäisten joukkoformeerauksissa suoritettujen kombinerausten kautta, mutta iskutehtäväksi jää vielä yhteysverkon parantaminen. Vähemmän merkityksellisenä vaikeutena, jonka lähin aika voittaa, on se, että osa hallintokoneistostamme ei vielä ole sopeutunut sotilaallistuttamiseen, s.o. ei täydelleen ymmärrä sen merkitystä. Tästä johtuu että sotilasmerkkiä ei vielä kaikkialla ole, propagandatyöhön komennetut henkilöt saapuvat myöhään, huoneustojen saanti on raskasta ja muitakin pieniä taloudellisia epänormaalisuuksia on.

Varsinaisten kutsuntojen alkuaikoina tuottaa päällystölle paljon lisätyötä se, että kutsuntalaiset, varsinkin eräs osa heistä, tuo armeijaan voimakkaan siviilihengen. Se ilmenee eräänlaisena "demokratisoitumis"-pyrkimyksenä, t.s. armeijan järjestys, sen kuri, puoluetoimintamuotojen erikoisuus armeijassa ovat vähemmän tietoiselle siviilimiehelle alussa verrattain kova pala. Monta todella huvittavaa esimerkkiä voisi tästä esittää, mutta riittänee kun toteamme että ahkeralla työllä se likvideerautuu ja samalla vähenevät kurinpidolliset rangaistukset.

Territoriaalijärjestelmän voimakkaana puolena on, aikaisemmin esitettyjen lisäksi mainittava se valtavan suuri sivistysvalituksellinen merkitys, mikä sillä on. Todistena siitä on sadat, sotilaselimiemme saamat kirjeet, joista huokuu sekä nuorten että vanhojen kiitos ja toivomus uudesta yhteistyöstä. Toisena todistuksena on se kokonaisuus, jolla kutsuntalaiset saapuvat sijoituspaikoille. Jos meillä v. 1923 oli karkulaisia $7\frac{1}{2}$ % ja v. 1924 — 5 % niin v. 1925 niitä oli enää 0,1 %. Täydellä syyllä voimme sanoa, että talonpoika tuntee Punaisen

Lahtarien valtio-oppinut „valtioelämän murroskaudelta“

(Lahtari-porvarin suunnitelmista syksyllä 1917)

Yksi Suomen lahtarien huomatuimmista politikoitsijoista, tunnettu aktivisti, valtio-oikeuden professori R. Erich kirjoitti syksyllä 1917 kirjan, jonka nimeksi asetti: "Valtioelämän murroskaudelta". Se sisältää: 1) "Venäjän valtiomuodon vaihdos ja Suomen oikeus", 2) "Suomen tulevaisuusmahdollisuuksista", 3) "Suomi ja Ahvenanmaan kysymys", 4) "Sisäisiä valtiosääntökysymyksiä" ja 5) "Perustuslakikomitean uusimmat ehdotukset".

Kirja sisältää porvarillisen valtio-opin perusteelle kudottua filosofista käsittelyä siitä mitä Venäjällä tapahtunut helmikuun vallankumous vaikutti "Suomen valtio-oikeudelliseen asemaan" — Suomen ja Venäjän välisiin suhteisiin sekä kuinka Suomen porvariston olisi tullut suhtautua uuteen tilanteeseen. Ja tuon filosofeerauksen lopputulokseksi jää se, että Suomi ei helmikuun vallankumouksen johdosta itsestään vapautunut siitä yhteydestä ja vallanalaisuudesta, jossa se "Venäjään nähden oli ollut", mutta että edelleen jäi "voimaan se periaate, että Suomen oikeudellista asemaa ei voida muuttaa ilman sen omaa suostumusta".

"Poliittisiin vaikutuksiin ja johtopäätöksiin nähden selittää prof. Erich: "Yhtä hyvin kuin vanha järjestelmä Venäjällä kukistettiin kaikista oikeudellisista esteistä riippumatta ja niistä välittämättä, yhtä hyvin on ajatelta-

vissa, että Suomen kansa, tuon suuren, Suomenkin asemaan syvästi vaikuttavan muutoksen, taikkapa sen rinnakkaisilmiöitten ja seurausten johdosta, katsoisi kansalliseksi ja siveelliseksi oikeudekseen ja velvollisuudekseen sanoutua irti Venäjän vallan alaisuudesta".

Ja merkille pantavaa on, että lahtari-professori on silloisissa olosuhteissa katsonut edulliseksi ryhtyä puolustamaan vallankumouksen oikeutusta sekä samalla "kahden kansan" välisen valtio-oikeudellisten suhteitten kumouksellista muuttamista. Hän sanoo: "Kumouksellinen, s.o. laillisesti voimassa olevan, mutta kaiken sisäisen oikeutuksensa menettäneen valtiollisen järjestyksen kahleita katkova muutos saattaa äärimmäisenä keinona olla siveellisesti oikeutettu jonkun kansan ja valtion sisällisessä elämässä, mutta se saattaa olla aivan yhtä oikeutettu myöskin kahden kansan välisissä suhteissa" ... "valtion onni ja elineto on korkein laki, on periaate, joka sellaisessa käännekohtassa saattaa aiheuttaa ja oikeuttaa muodollisista velvoituksista poikkeavan menettelytavan".

Tuo lahtari-professorin silloin esittämä lausunto on jälleen yksi todistus siitä, että porvari ei suinkaan pidä vallankumousta epäoikeutettuna silloin kun se on, kulloinkin kyseessä olevan porvarin tai porvariryhman

Armeijan omakseen, hänelle on sen kuntoussuus kallis.

Sotakuntoisuutensa puolesta on territoriaaliarmeija täyttänyt ne vaatimukset, jotka sille kehityksensä tällä asteella on asetettu. Koemobilisoinnit osoittavat että taisteluvalmiudessa se ei peräänny kaaderiarmeijan valmiudesta.

— "Katsomatta lukuisiin epäkohtiin on territoriaaliformeerauksen kehitys osoittanut elinkykyiseksi ja tarkoituksenmukaiseksi. Syksyllä toimitetut territoriaalikutsunnat todistavat territoriaaliformeerauksen saavutuksista, erikoisesti se on mainittava kutsuntalaisten sotilasopetuksen alalta". —

(SSSR:n piiripäälliköiden neuvottelukokous 17/22 XI—24.

etujen mukainen. Milloin valtiollinen järjestelmä on menettänyt kaiken sisäisen oikeutuksensa, silloin vallankumous on oikeutettu — sanoo lahtari-professori Erich. Ja työtaitekeviin kansalaisiin nähden on porvarivaltioitten järjestelmä, jos mikään, menettänyt kaiken sisäisen oikeutuksensa. Näin muodoin siis on proletaarinen vallankumous aina ja kaikkialla porvarien hallitsemisissa maissa oikeutettu itsensä lahtari-professorinkin sanojen mukaan. Todettuaan että Suomessa ei "yksikään suomalainen, muodollis-oikeudellisesta alamaisuuden velvoituksestaan huolimatta, noussut keisarilista valtaa henkiin ja veriin asti puolustamaan", antaa lahtari-professori sen neuvon, että Suomen olisi katsottava olevansa Venäjän vallasta vapaa. Varsinkin sen jälkeen kun Venäjä oli muodollisestikin muuttunut monarkiasta tasavallaksi (tasavallaksi julistaminen tapahtui syysk. 14 p:nä 1917), sanoo lahtari-professori ylimmän vallan siirtyneen kansalle, ja koska Suomen hallitusvalta ei hänen mielipiteensä mukaan voinut koskaan siirtyä Venäjän kansalle, vaan oli Venäjän monarkkisen hallituksen yksinomaisuutta, niin ei Suomen tullut pitää väliä kaista hallitusta hallitusvaltana Suomeen nähden.

Lahtari-professori Erich polemisoi Suomen porvarin silloista enemmistöä vastaan, joka mieluummin tunnusti Suomen hallitusvallan kuuluvan Venäjän Väliaikaiselle hallitukselle kuin salli sen ja siitä päättämisen joutua Suomen silloiselle eduskunnalle, jossa sosialidemokraateilla oli enemmistö. Kaukana siitä, että Erich olisi halunnut Suomen hallitusvallan jättämistä Suomen eduskunnalle tai kansalle. Erich päinvastoin kirjassaan sanoo: "varsinaisen hallitusvallan käyttö ei missään järjestetyssä valtiossa, muuta kuin ehkä väliaikaisesti, voi kuulua kansalle tai sen eduskunnalle suorastaan". Mutta lahtari-professori Erich piti kuitenkin pienempänä pahana Suomen hallitusvallan tilapäisen jättämisen Suomen eduskunnalle kuin sen tunnustamisen Väliaikaiselle Venäjän hallitukselle, jolta se ikäänkuin itsestään siirtyisi kokoonluvaksi edellytetylle perustalle kokoukselle, jonka porvarin käsitysten

ja vaatimusten mukaan tuli määrätä Venäjän uusi perustuslaki, hallitusmuoto j.n.e. Erich moitti heikkoudesta ja periaatteettomuudesta Suomen silloisia "johtavia valtiomiehiä", jotka eivät kohta helmikuun vallankumouksen tapahduttua kieltäytyneet tunnustamasta Venäjän kansan ja Väliaikaisen vallankumoushallituksen valtaa Suomeen nähden tai ainakin pidättäneet Suomele avointa puhevaltaa asiassa. Hän sanoo kirjassaan: "Jos kerta Suomen valtiolimet olivat tunnustaneet Venäjän uuden hallituksen vallan Suomeen nähden, oli tietysti vaikeata ja arveluttavaa jälestä päin asettua vastakaiselle kannalle; sellaisen menettelyn vastapuoli jommoisellakin syyllä saattoi leimata epärehelliseksi."

Leimaten sos. dem. puolueen vaatiman eduskunnan vallan "perin arveluttavaksi", sanoo Erich: "Vallankumouksen jälkeisen valtiolämämme suurimpia puutteita on ollut se, ettei Suomi aikanaan saavuttanut ominta keista hallitusvaltaa. Jos Suomen kansa, hallitsijavallan rauettua, omin voimin olisi voinut sellaisen luoda ja saavuttaa sille Venäjän vallanpitäjiin tunnustuksen, on mahdollista, että tuo valtatekijä menestyksellisesti olisi voinut asemaansa puoltaa sekä vieraaseen valtatekijään, s.o. Väliaikaiseen hallitukseen, että myöskin hallitsevaksi valtiolimeksi kelpaamattomaan Suomen eduskuntaan nähden." Sen sijaan oli Venäjän porvaristo Erichin kirjassaan antaman lausunnon mukaan menetellyt paljon viisaammin, sillä Erich sanoi: "Venäjällä oli uuden järjestelmän ensi tehtäviä mahdollisimman voimakkaan hallitusvallan luominen, jotavastoin laajalle kansanvaltaiselle pohjalle rakennettava kansalliskokous ja sen lainsäädännöllinen uudistustoiminta sai jäädä epämääräiseen tulevaisuuteen."

Edellä esitetyt lainaukset osoittavat lahtari-professori Erichin: 1) tunnustaneen että vallankumous on oikeutettu milloin valtiollinen järjestys on menettänyt kaiken sisäisen oikeutuksensa (ja sen se työtaitekevään väestöön nähden on kaikissa maissa menetetty, joten proletaarinen vallankumous on Erichinkin tunnustuksen mukaan oikeutettu); 2) että "valtion onni ja elineto on

korkein laki", mikä Erichin määritelmä (koska valtio on porvarin käsissä) on työtätekevän väestön kannalta katsoen tulkittava, että työtätekeväin etu on korkein laki (ja koska kerran niin on, niin tuon korkeimman lain mukaan on myöskin menettävä valtiollista järjestystä muuttaessa ja eri kansojen välisiä suhteita järjestettäessä, joten lahtari-professori on vastoin tahtoaan tullut sanoneeksi totuuden); 3) että porvarin pyrkimysten kannalta katsoen olisi Suomessa pitänyt saada heti helmikuun vallankumouksen tapahduttua syntymään Suomen porvarin itsenäinen hallitus, joka olisi voinut paremmin politikoida Venäjän väliaikaisen hallituksen kanssa ja komennella Suomen eduskuntaa tai ainakin melkoisesti rajoittaa eduskunnan oikeuksia, — toisin sanoen olisi lahtari-professorin mielipiteen mukaan pitänyt saada hallitus, joka olisi tahtonut ja pystynyt valvomaan porvarin etuoikeuksia Suomessa ainakin yhtä hyvin kuin sen oli aikaisemmin tehnyt Venäjän tsaarihallitus.

Se vaikeus, johon Erich viittaa moittimansa virheen korjaamisessa, että "on arveluttavaa järestä päin asettua vastakkaiselle kannalle" kun kerran jo oli tunnustettu Väliaikaisen hallituksen hallintovalta myöskin Suomeen nähden, poistui silloin kun Venäjällä proletaarinen vallankumous Lokakuussa heitti Väliaikaisen hallituksen pois satulasta. Neuvostovalta kun empimättä myönsi Suomelle itsenäisyyden. Ja silloin oli lahtari-professori Erichillä selvänköisenä porvarina kannattajia kaikissa tarpeellisissa puuhissa itsenäisen porvarihallituksen aikaansaamiseksi. Kun sellaisen hallituksen pystyttäminen ei muuten ollut mahdollista, niin haettiin Saksassa kouluutetut jääkärit, koottiin taisteluvälineet ja lahtarikaartit Pohjanmaalle, josta alettiin työväestön aseellinen kurittaminen.

Ei voi kieltää ettei lahtari-professori Erichin mielipide, että oli välttämätöntä saada mahdollisimman pian porvarin oma hallitus ja sille riittävä mahti pitämään aisoissa ennen kaikkea työtätekevän valtaankyrimysyrityksiä, olisi porvarin kannalta katsoen ollut oikeaan osattu ja tärkeä. Epäilemättä oli Erich oikein tulkinnut porva-

rin etuja. Ja sekin porvarin osa, joka helmikuun vallankumouksen jälkeen horjui eikä tiennyt mitä tehdä, asettui vuoden lopulla kannattamaan Erichin y.m. aktiivisten lahtarien politiikkaa.

Mutta samalla kun myönnämme lahtari-professori Erichin olleen oikeassa katsoessaan että porvarin olisi pitänyt heti helmikuun vallankumouksen jälkeen pystyttää itsenäinen porvarihallitus Suomeen, on kaksinverroin suuremmalla syyllä todettava, että työtätekevän etujen kannalta katsottuna oli suorastaan typeryyttä ettei heti helmikuun vallankumouksen tapahduttua asetettu työväen ja työtätekevän alonpoikain omaa hallitusta sekä tarmolla järjestetty sille tarpeelliset voimakeinot valtansa toteuttamiseksi. Jos niin olisi tehty niin porvari ei olisi saanut tilaisuutta käyttää hyväkseen Venäjän Lokakuun vallankumouksen antamaa itsenäisyyttä eikä mahdollisuutta verrattain rauhassa ja laillisesti koota ja valmistaa asevoimaansa työläisiä murhaamaan.

Puhuessaan sitten "Suomen tulevaisuuden mahdollisuuksista", selittää Erich kuinka kansainvälisiin voimiin turvautuen voitaisi taata Suomen itsenäisyys. Hän ei luonnollisesti mainitse mitään siitä, että tuollainen imperialistivaltojen takaama itsenäisyys tietenkin voi olla vain vasallivallan itsenäisyyttä jonkinlaisena sen tai tuon suurvallan taikka suurvaltayhtymän puolsiirtomaana, jommoista Suomen niinkuin toistekin pikkumaitten "itsenäisyys" tosiasiallisesti tälläkin hetkellä on. Yhtä vähän on Erich kiinnittänyt huomiota siihen, että tuollaisen imperialististen suurvaltain takaaman muodollisenkin "itsenäisyyden" säilyminen on aina riippuvainen suurvaltain omista pyrkimyksistä ja niiden poliittisista ryhmittymistä. Sellaisiin seikkoihin kajoaminen ei sopinut porvariston tarkoituksiin.

Tosiasiallisesti pelotti proletarisen vallankumouksen mahdollisuus Suomen porvaristoa enemmän kuin mikään muu maailmassa. Ja sikäli kuin Venäjällä "voimakasta hallitusvaltaa" edustanut Väliaikainen hallitus osoittautui heikoksi estämään porvarillisen helmikuun vallankumouksen kehittymistä proletariseksi vallankumoukseksi

itse tsaarivallan pääpaikoilla, hakivat Suomen porvarit yhä kiihkeämmin apua joka taholta: Ruotsista, Norjasta, Tanskasta ja ennen kaikkea — saksalaiselta imperialismilta, joka sen jälkeen kuin sen urkintalaitos vakavasti haistoi että Entente varustautuu laskemaan joukkojaan maihin Muurmannilla ja sitä tietä yrittämään taistelukykyisen rintaman uudelleen aikaansaamista idässä Saksaa vastaan, oli valmis lähettämään divisionansa Suomen lahtarien avuksi, varsinkin kun siihen mennessä jo oli käynyt selville, että punaisten taistelukyky sittenkin oli verrattain heikko ja taistelukuri hatara.

Paitsi pääpyrkimystään, että Suomi voisi säilyttää täydellisen itsenäisyyden Venäjään nähden toisten suurvaltain avulla ja painostuksesta, kuvittelee Erich sellaisiakin väliuotomahdollisuuksia, että Suomi jäisi jonkinlaiseen riippuvaisuus-suhteeseen Venäjän hallituksesta, jonka hän varmasti uskoi jäävän porvariston käsiin, jopa edelleen monarkistiseksikin. (Erich ei voinut uskoa, että Venäjän porvarihallitus suostuisi Suomen itsenäisyyteen.). Sellaisessakin tapauksessa oli Suomen porvariston pyrittävä saamaan sodan lopputuloksena joittenkin suurvaltain takuu siitä ettei Venäjän porvaristo myöhemmin söisi jälleen Suomen itsenäisyyttä kokonaan suuhunsa. — Erich näkyi pitäneen parempana useamman kuin yhden suurvaltan vasallimaa-asemaa.

Ahvenanmaan kysymystä käsitteli Erich kirjassaan niiden huhujen perusteella, joitten mukaan tsaarihallitus muka olisi tehnyt Ruotsin kanssa kauppoja Ahvenanmaan antamisesta Ruotsille. Sellaista Ahvenanmaan siirtoa piti Erich, joka toimi saksalaisen imperialismien renkinä, Suomen porvaristolle vahingollisena ja vetosi siihen ettei Ruotsi Suomelle ystävällisenä maana voisi vastoin Suomen porvariston tahtoa ottaa vastaan Ahvenanmaata.

Kosketellessaan ”sisäisiä valtiosääntökysymyksiä” polemisoi lahtari-professori edelleen eduskunnan merkitystä ja valtaa vastaan ja pitää monarkista hallitusvaltaa lujana ja ihannehallituksena. Ja todistellakseen tasavaltojen huonommuuden vetoaa hän siihen, että Etelä- ja Keski-Amerikan tasavallat

ovat heikkoja. Ikäänkuin ei tietäisi sitä yleisesti tunnettua tosiasiaa, että Europan ja Yhdysvaltain kapitalistit tarkoituksellisesti, omien riistoetujensa vuoksi tappeluttavat noita vielä vähätietoisia heimoja aivan samoin kuin ovat tappeluttaneet kiinalaisia kenraaleja keskenään.

Molemmat, niin tasavaltainen kuin monarkistinenkin porvarivalta saattavat olla työläisille jotenkin yhtä edullisia tai epäedullisia. Kummassakin tapauksessa hallitsee tosiasialisesti porvariluokka. Kuninkaallisessa Italiassa ei diktatuurivaltaa harjoiteta kuninkaan vaan Mussolinin nimessä, ja tasavaltaisessa Unkarissa taikka Puolassa osaavat diktaattorit olla yhtä petomaisia kuin konsanaan itsevaltaisella Venäjällä Nikolai-Verisen aikoina. Hallitusvallan heikkous tai voimakkuus ei riipu tasavaltalaisesta eikä monarkistisesta hallitusmuodosta, vaan monista muista ja kokonaan hallitusmuodoista riippumattomista seikoista. (Tosin katsoo myöskin Erich välttämättömäksi myöntää ettei valtiomuoto sellaisenaan ole ratkaiseva, mutta sen hän tekee vain tarkoituksella vaimentaa ennakkokäsitystä monarkkisen hallitusmuodon vastenmielisyydestä, rientäen samalla vakuuttamaan kuinka monarkkinen hallitus sittenkin on erikoisen sopiva juuri Suomelle.)

Tietenkin porvari vihaa eduskuntaa sen jälkeen kun työläisten edustajain vaikutus ja vastarinta siellä on käynyt porvarille jossain määrin haitalliseksi. Ja siinähan se on syy, miksi porvari tahtoo yleensä supistaa eduskunnan valtaa ja lisätä hallituksen valtaa, olkoon käytännössä mikä hallitusmuoto tahansa.

Lopuksi arvostele lahtari-professori silloisen Suomen eduskunnan perustuslakivaliokunnan laatimaa valtiosääntöehdotusta ja ehdotusta Suomen ja Venäjän välisiä oikeussuhteita koskevaksi laiksi. Tässä arvostelussa on merkille pantava vain se, että ei edes aktiivisin lahtari-politikoitsija Erich uskaltanut olettaa, että Suomi saisi itsenäisyyden porvarilliselta Venäjältä. Eikä Eirch, yhtä vähän kuin kukaan toinenkaan Suomen porvareista, saattanut edellyttää mitään sellaista, että porvarillinen vallankumous Venä-

jällä muuttuisi proletaariseksi vallankumoukseksi ja että proletariaatin bolshevistinen hallitus joutuisi proletariaatin tahtoa toteuttaen antamaan Suomelle täyden itsenäisyyden, ilman minkäänlaisia sarvia tai hampaita. Niin kuitenkin kävi. Ikävintä asiassa oli vain se, että Suomen proletariaatti ei ollut aikanaan pystynyt järjestämään omaa hallitustaan, toteuttamaan Suomessa proletariaatin diktatuuria, kuten sen pystyi tekemään Venäjän proletariaatti bolshevistisen puolueen johdolla. Siitä huolimatta että suomalainen proletariaatti ja Suomen sos. dem. puolue piti itsestään ja järjestyneisyydestään suuria luuloja, osoittautui Suomen sos. dem. puolue vain "paperipuolueeksi", joka ei kyennyt näyttämään proletariaatille oikeaa tietä eikä järjestämään proletariaattia taisteluun vallan käsiinsä ottamiseksi ja sen lujittamiseksi. Jos Suomen porvaristo helmikuun vallankumouksen jälkeisinä aikoina horjui, niin se johtui osittain siitä, että sen poliittinen asema silloisissa olosuhteissa oli vaikeampi kuin sos. dem. puolueen. Mutta se kuitenkin tar-

mokkaasti varustautui korjaamaan virheensä, käyttämään jälleen hyväkseen kaiken mahdollisen. Suomen sos. dem. puolueen johto sen sijaan ei pystynyt tekemään tuskin mitään. Ja sillä että se ei tehnyt mitään, se pelasi säännöllisesti kaikki valttiassät porvarin käsiin. Sos. dem. puolueessa ei ollut yhtään johtajaa, joka olisi lahtari-professori Erichin tavoin pystynyt antamaan proletariaatille edes likipitäen oikeita toimintaohjeita. Tarvittiin vuoden 1918 katkerat ja veriset kokemukset ennen kuin Suomen työväki pääsi oppimaan proletaarisen politiikan aakkosia. — Koulu oli katkera ja raskas, ja yhä uudelleen ja uudelleen on jokaisen itseltään kysyttävä: Olemmeko edes tuosta kokemuksesta oppineet mitä siitä ehdottomasti oli opittava ja mitä siitä voi oppia? Ja siksi on yhä uudelleen tutkittava sen aikajakson kaikkia tapahtumia. Koskaan emme tule tutkineeksi niitä liiaksi hyvin, mutta aina pyörii se vaara, että emme ole oppinut kaikkea sitä mitä olisimme voinut oppia.

K. M. E v ä.

Toisen asteen työkoulun opetussuunnitelman pääperusteista

Neuvostoliitossa on 2:sen asteen työkoulu uudistuksen alaisena. Seitsemivuotisille työkouluille ovat ohjelmat nykyisin vakaannutetut (n.k. ohjelmien "stabiiliisatsia") ja 9-vuotisille kouluille on kahdelle viimeiselle luokalle annettu erikoinen ammatillinen vivahdus (n.k. koulun "professionalisatsia"). Yleensä on 2:sen asteen työkoulujen ohjelmissa otettu huomattava askel eteenpäin. On tullut varmennetuksi ei ainoastaan kommunistisen hengen kasvattaminen, vaan on myös pantu perusta välttämättömälle keskisivistykselle tarpeellisten tottumuksien (teknillisten, ammatillisten, terveysopillisten ja työtäkoskevien) saamiselle.

(Tämä kaikki vaatii kuitenkin opetussuunnitelman muodollisten perusteiden ja n.k. vuotuisen budjettiajan kun-

nollista järjestämistä, jota ei vielä ole ollut suuremmassa mitassa.

Oppilaille on ollut liikarazitusta. Se johtuu epätydyttävästi suunnitelmasta ja laaditusta oppivuodesta. Liian lyhyt oppivuosi (normi on 170—180 päivää vuodessa) pakottaa pitemmään opiskelupäivää ja antamaan oppilaille liiaksi kotityötä. Liian pitkät lomauttavat oppilaissa taantumusta (opitun unohtaminen, saavutetun tekniikan kadottaminen y.m.), mikä taas vuorostaan kuluttaa aikaa kertaukseen ja unohtetun mieleen palauttamiseen. Liian suhteettomasti määrätty lomauttavat tavattoman työn heikentymisen juuri ennen loma. Oppilaat nim. kadottavat niiden vuoksi turhaan aikaa, ja voimia käytetään tuottamattomasti. Tämä kaikki vaatii

oppisuunnitelman perinpohjaista uudelleen tarkastamista.

Ennen kaikkea täytyy tuommoinen tilanne poistaa. Se tapahtuu oppivuoden pidentämisellä ja sen paremmalla suunnittelulla. Tähän tulokseen johtavat myös pedagogian vaatimukset.

Pääperusteina tulee olla:

a) Kesäloma on 2-kuukautinen.

b) Kymmenen oppikuukauden aikana on vähintään 3 kertaa yhden viikon täysi loma.

c) Lomien tasainen jakaminen huomioonottaen oppilasten korkeimman väsymyksen (energian pinnistäminen).

Nämä pääkohdat on luonnollisesti sovellettava eri alueilla ja lääneissä paikkakunnallisia elintapoja ja kansallisia tottumuksia silmällä pitäen. Tässä ei kuitenkaan tule mukautua jo häviäviin elintapoihin ja tottumuksiin (lomat jouluna, pääsiäisenä, laskiaisenä, helluntaina j.n.e.), vaan koulun kautta on syvennyttävä vallankumouksellisen kauden luomia erikoisuuksia (Lokakuun vallankumouksen -muisto päivä, Vappu, Leninin päivä, metsäpäivä, Suomen luokkasodan päivä, kansainväliset nuoriso- ja naistenpäivä, Pariisin Kommuunin päivä y.m.).

Lähtien näistä edellytyksistä voidaan oppivuosi jakaa seuraavalla tavalla:

a) Oppivuoden alku — syyskuun 1 p., loppu — kesäkuun 30 p. Kesäloma — heinäkuu ja elokuu.

b) 10-kuukautinen oppivuosi jaetaan 4 neljännekseen 3:lla viikon kestäväällä loma-ajalla neljänneksien välillä.

c) Ensimmäinen neljännes — syysk. 1 p.—marrask. 6 p. Siinä on 67 päivää, joista 9 sunnuntaita. Työpäiviä 58.

I ja II neljänneksen välillä on — syksyloma marrask. 7—15 p. 9 päivää. Lepopäivät ovat 9—15, sillä marrask. 7 ja 8 päivä ovat juhlapäiviä, eivätkä lepopäiviä. Näinä päivinä nim. vaaditaan suurempaa energian kulu-

tusta (mielenosoitukset, koulujuhla, yhteiset kokoukset, seinaehtii y.m.).

d) Toinen neljännes — marrask. 16 p.—tammik. 20 p. Kaikkiaan 67 päivää, joista 9 sunnuntaita, 3 kalenteripyhää (jouluk. 25—26 p., uudenvuodenpäivä). Työpäiviä 56.

Toisen neljänneksen jälkeen on talviloma tammik. 21—31 p. — 11 päivää. Niistä 2 päivää (tammik. 21—22 p.) on juhlapäiviä, 9 päivää on täyttä lomaa.

e) Kolmas neljännes — helmik. 1 p.—huhtik. 30 p. Kaikkiaan 89 päivää, joista 13 sunnuntaita ja 6 juhlapäivää (maalisk. 8, 12 ja 18 p. sekä 3 päivää pääsiäistä). Työpäiviä 70.

Katsoen tämän neljänneksen pituuteen on hyvä sen keskellä järjestää lisäloma (jättäen vaan klubitehtävät). Sopivin aika on maalisk. 12—18 p. Maalisk. 13—17 p. voidaan silloin käyttää Pariisin Kommuunin muistopäivän kamppailuun.

Työpäiviä tulee siten tässä neljänneksessä 65 päivää.

Kolmannen neljänneksen jälkeen on kevätloma toukok. 1—8 p. 7 päivän lyödyllinen lepo.

f) Neljäs neljännes — toukok. 9 p.—kesäk. 30 p. Kaikkiaan 53 päivää, joista 3 juhlapäivää ja 8 sunnuntaita. Työpäiviä — 42.

Tällainen oppivuoden jako antaa seuraavan tuloksen:

I neljännes	....	58 työpäivää
II neljännes	.....	56 "
III neljännes	.....	65 "
IV neljännes	.....	42 "

1 vuosi 221 työpäivää

Oppipäiviä saadaan siten 220. Tavallisiin 170—180 päivään saadaan siten 25 % lisäys ja sen avulla voidaan poistaa oppilasten liikeyritys.

Vallankumouksen aiheuttamat muutuneet elintavat ovat antaneet aiheen yllämainitunlaiseen oppivuoden suun-

nittelemiseen. Lomat ovat sovitettut määrättyihin muisto- ja juhlapäiviin. Tämä on tarkoituksenmukaista senkin tähden että lapsilta tavallisesti vaaditaan suurempaa ponnistusta näihin aikoihin (Lokakuun juhla, Leninin päivä, vappu y.m.) ja sentähden on loma näihin aikoihin kaikkein suotavin.

Tämmöinen oppivuoden järjestely kaikkialla olisi tietenkin suotavaa. Mutta paikalliset seikat voivat sitä muuttaa. Erittäinkin oppivuoden alku ja loppu riippuvat suuresti ilmastollisista ja taloudellisista seikoista sekä eri kansallisuuksien erikoisista tottumuksista ja elintavoista. Vaikkakin koulun on otettava huomioon nämä monet eri seikat olisi sen kuitenkin pyrittävä tähän normiin, 220 opintopäivään vuodessa.

Eivät kaikki 220 päivää ole työpäiviä, sillä vuoden alussa kuluu useita päiviä järjestelyihin, toinen osa työn luettelointiin ja tarkistukseen sekä kolmas osa vuoden lopussa yhteenvetoihin, retkeilyihin y.m.s. Kuitenkin on suotavaa että koulutyöpäiviä olisi vähintään 200.

Koululaiselle voidaan oppipäiviksi määrätä 5—6 akateemista tuntia (45 min.) koulutyönä ja 1. akateeminen tunti päivittäin kotityönä. Siten voi olla 30—35 akateemista tuntia viikossa ja 1,000—1,100 akateemista tuntia vuodessa 2:sen asteen työkoulun ensi ryhmitykselle — kontsernille (5, 6 ja 7 vuosi) ja 36 tuntia viikossa 1,200 tuntia vuodessa toiselle ryhmitykselle.

Tällä tavoin järjestellen ja tutkien koulun erikoisuuksia, voidaan melkoisessa määrässä poistaa lasten liikaräsytystä ja liiallista väsymistä. Toiselta puolen järjestely hävittää vanhoja lo-

matottumuksia oppilaissa ja vanhemmissa sekä totuttaa heidät vallankumouksellisen neuvostokalenterin seuraamiseen ynnä uuden ajan vaatimiin elintapoihin. Suunnittelulla kohotetaan myöskin hyödyllistä työaikaa melkein $\frac{1}{3}$:lla, mikä vaikuttaa oppilaiden edistymiseen ja helpottaa riittävässä määrässä voimassaolevien kompleksiohjelmien toteuttamista koulu-elämässä.

Kysymys oppivuoden ajan budjetista on yksi tärkeimpiä, siihen tulee jokaisen keskikoulumme syventyä. Tämä koskee niin hyvin 2:sen asteen työkouluja kuin myös 6- ja 7-vuotisia sekä talonpoikaisnuorisokouluja. Kehoitamme kutakin koulua panemaan suunnitelmallisen työn käyntiin näitä näkökohtia silmälläpitäen, niin tulevat suuressa mittakaavassa pedagogispedagogiset vaatomukset ja tarpeet täytetyiksi ja silloin on jo paljon saavutettu. Ei ole pahaksi, jos 1:senikn asteen työkoulut alkavat seurata näitä pääperusteita, luonnollisesti muistaen sen ikärajan, joka lapsilla niissä kouluissa on.

Jos suomalaisiin ja karjalaisiin tosioihin perustuva tutkimus, sitten suunnittelu ja senjälkeen kokemusten yhteenveto näillä aloilla voitaisiin kehittää, niin on se jo paljon, mutta tehtävä tämä kaikki kuitenkin on. Kullakin kansallisuudella on tässäkin suhteessa omat erikoisuutensa. Ne ovat selvitettävät, ja silloin meillekin kasvaa koulu vallankumouksellisenä myös järjestyspuoleltaan ja koulu-uudistus ei ole enään vaan julistustapainen, vaan se on syventynyt ja tiivistynyt hengeltään ja järjestelyltään.

Jalo Kohonen.

Lukutaidottomuuden poistaminen Neuvostoliitossa v:ksi 1933

Kuten tiedetään, on Neuvostoliitossa annettulla dekreetillä päätetty poistaa yksi tsariajan mustimmista jätteistä: lukutaidottomuus. Sitä tarkoitusta varten on muodostettu oma „tseksansa“ yleisvenäläinen lukutaidottomuuden poistamisen erikoiskomitea (БЧКЛБ) joka toimii Kansanvalistuskomisariaatin politprosvetpäähallinnon yhteydessä. Tuo komitea on jo tehnyt työtä 8 vuotta ja saanut aikaan huomattavaa jälkeä lukutaidottomuuden poistamisessa.

Ensi aluksi luultiin, että lukutaidot-

tomuus voidaan poistaa lokakuun valankumouksen 10-vuotismuistopäiväksi v. 1927, mutta siitä on täytynyt perääntyä, syystä että lukutaidottomia oli vielä v. 1923 kokonaista 17,000,000 henkeä ja valtiomme talousarvio ei antanut myöten suorittaa tätä suuriarvoista työtä, jolla 10 vuodessa piti poistettaman 300-vuotisen romanovilaisen sortoajan jätteet. Alkuperäisen v. 1923 hyväksytyn n.k. perspektiivisen (4-vuotisen) työsuunnitelman mukaan piti lukutaidottomuutta poistaa seuraavasti:

Vuodet	V ä e s t ö k e r r o k s e t				
	Ammatti-liitot	Eri kutsuntalaiset	Järjestymätön väestö	Maalaisväestö	Yhteensä
1923—24	500,000	600,000	—	900,000	2,000,000
1924—25	500,000	—	—	3,500,000	4,000,000
1925—26	—	—	1,000,000	7,000,000	8,000,000
1926—27	—	—	1,000,000	2,000,000	3,000,000
Yhteensä	1,000,000	600,000	2,000,000	13,400,000	17,000,000

Joka vuosi tuotti kuitenkin suuria muutoksia tuohon suunnitelmaan, osoittaen sen paikkansa pitämättömyyden. Sen vuoksi on verrattava todellisia arviolaskelmia ja tuloksia tuohon suunnitelmaan. Otetaan seuraavat variantit:

perspektiivinen suunnitelma (I variantti), Erikoiskomitean laskelmat (II variantti) ja Rabkrinin arviolaskelmat (III variantti). Silloin saadaan käytettäväksemme seuraavan taulukon:

Vuodet	I variantti	II variantti	III variantti	Tosiasiallisesti suoritettu	%:ssa III-sta variantista	Tosiasiallisesti opetettu	Mukana olleiden lukutaidottomien lisääntyminen	Todella opettettujen määrän lisääntyminen
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1923—24	2,000,000	—	1,200,000	437,432	36,4 %	310,890	100 %	100 %
1924—25	4,000,000	3,200,000	1,554,870	1,033,385	68,4 %	926,077	242,6 %	243 %
1925—26	8,000,000	1,811,400	1,811,400	1,300,000	1,2 %	1,006,112	370,3 %	342 %
1926—27	3,000,000	1,684,872	—	1,684,872	100 %	1,347,998	384,1 %	385 %

Kuten nähdään on kaikkein lähinnä totuutta ollut Rabkrin, joka oli lopullisia suunnitelmia laatimassa. Mutta nekin eivät olleet kokonaisuudessaan toteutettavissa. Kaikessa tapauksessa nähdään, että vuosi vuodelta on lukemaan opettujien määrä noussut ja siten poistettu tiedollista pimeyttä. Samalla se osoittaa, että pitää olla hyvin tarkka laskelmissa, kun on kyseessä miljoonien ruplien käyttö. Kaikkein tärkein yhteenveto on kuitenkin se, ettei tuo n.k. perspektiivinen suunnitelma pitänyt ollenkaan paikkaansa, ja siksi se oli kokonaan uudelleen laadittava. Niinpä onkin määrääjäksi, jolloin R.S.F.S.R:ssä poistetaan lukutaidottomuus 11—35 täyttäneiden keskuudessa määrätty lukuvuosi 1933—34, sama vuosi, jolloin astuu voimaan yleinen koulupakko.

Kiinnittäen edelleen huomiota vastaisiin suunnitelmiin on laskettu, että lähimpään 7 vuoden aikana paikallisen ja valtion budjetin lisäys tulee vuosittain olemaan 10 % (v:ksi 1926—27 on arvioitu 15 %), ja samoin myös kansanvalistuksen hyväksi lisäys 10 %.

Samaten on saavutettu keskimääräinen prosenttiluku budjetissa lukutaidottomuuden poistamiseksi. V. 1925—26 oli se 2,04 % ja tämä erä on kaikista valistushäviöistä päätetty varata lukutaidottomuuden poistamiseksi (v:ksi 1926—27 nousee se 2,6 %).

Täten on saavutettu se, että voitiin laskea mahdolliset, joka vuotta koskevat rahastusmäärät paikallisesta ja valtion budjetista lukutaidottomuustyön hyväksi. Näillä perusteilla ja huomioon ottaen muita lisäseikkoja on määritetty, minkälainen määrä lukutaidottomia voidaan ja tuleekin opettaa.

V:ksi 1926—27 on budjettiin otettu 15 % nousu kansanvalistushäviöiden hyväksi. Lukutaidottomuuden poistamiseksi 2,6 %. Menojen lisäys johtuu siitä, että muutamissa (10) lääneissä poistetaan lukutaidottomuus jo Lokakuun vallankumouksen 10-vuotispäiväksi ja sen tähden on niitä rahastettava runsaammin.

Näille perusteille rakennettu perusteellinen rahastussuunnitelma lukutaidottomuuden poistamiseksi on seuraavanlainen:

7-vuotinen suunnitelma vv. 1933—34 alkuun.

Vuodet	Kansanvalistushäviöiden lisäykset	Kansanvalistukseen paikallisesta ja valtion budjetista milj. rpl.	Niistä lukutaidottomuuden poistamiseen %	Lukutaidottomuuden poistamistyhviö milj. rpl.	Lisäys %:ssa edelliseen vuoteen verraten	Menot paikallisen budjetin mukaan yleisistä varoista milj. rpl.	Menot valtion budjetin mukaan yleisistä varoista milj. rpl.	Kansalaisten avustus milj. rpl.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1925—26	—	324,03	2,04	6,61	72 %	4,26	2,34	—
1926—27	15 %	372,6	2,6	9,85	49 %	6,5	3,35	1,5
1927—28	10 %	403,8	2,7	11,2	14 %	—	—	—
1928—29	10 %	450,7	2,6	11,9	62 %	—	—	2,0
1929—30	10 %	496,4	2,4	12,6	5,7 %	—	—	2,5
1930—31	10 %	546,0	2,2	13,3	5,5 %	—	—	3,0
1931—32	10 %	600,6	1,1	7,0	Alene-	—	—	2,5
1932—33	10 %	660,6	0,2	1,75	minen	—	—	1,25
7 vuoden aikana	—	3,536,7	—	67,55 (100 %)	—	42,56 (63 %)	24,99 (37 %)	14,26

Lukutaidottomuuden poistamisen hyväksi on siis 7-vuotisena aikana luvusta 1926—27 luvuvuoteen 1932—33 suunniteltu käytettäväksi 67,55 milj. ruplaa. josta 42,56 milj. rpl. (63 %) paikallisesta ja 24,99 milj rpl. (37 %) valtion budjetista, V:n 1925—26 määräämä prosenttisuhde paikallisen ja valtion budjetin kesken on siten normaalin. Sen ohella nähdään, että 7-vuotisena aikana tullaan vetoamaan laajaan neuvostokansalaisten avustukseen ja lahjoituksiin, jota varten on suoritettava erikoinen kamppailu lukutaidottomuutta poistavan vapaaehtoisen yhdistyksen "Alas lukutaidottomuus" (ODN) kerhojen järjestämiseksi ja niiden jäsenten työhön mukaan vetämiseksi. Erikoisen ilahduttavana on pidettävä sitä, että kansanvalistusmenot nousevat tasaisesti yhtiön taloudellisen

nousun kanssa, joten 7-vuotisena aikana kansanvalistustyö saa osakseen yli 3 ¹/₂ miljardia ruplaa,

Tosin on vasta nyt aloitettu perspektiivisen suunnitelman harkitseminen ja toteuttaminen. Sitä on jatkettava kaikissa suunnitteluelimissä ja tarkistettava kaikilta eri puolilta, mutta mikäli jo tehdystä työstä voidaan havaita, niin pitävät laskelmat paikkansa ja edellä mainittu summa 67,55 milj. rpl. riittää poistamaan 12,394,372 hengen lukutaidottomuuden, jotka paikallisten valistustilastojen mukaan vielä v. 1926—27 alussa olivat lukutaidottomia. V:n 1925—26 alussa oli saman tilaston mukaan lukutaidottomia 13,400,484 henkeä.

Jotta tulisi selväksi miten lähivuosina poistetaan lukutaidottomuutta, esitämme tässä asiaa koskevan taulukon

Opettamissuunnitelma vv. 1933—34 alkuun.

(Numerot tuhansissa)

Vuodat	Lukutaidottomien jäännös vuoden alkuun	Lukutaidottomia aijottu opettaa yleisestä luvusta %:ssa	Apsoluutissa numeroissa aijottu opettaa	Käytetään budjettivaroja henkilö-määrälle	Käytetään kansanvalistusvaroja henkilö-määrälle
1926—27	12,394	13,6 %	1,700	1,400	300
1927—28	10,694	15,2 %	1,900	1,600	300
1928—29	8,794	16,7 %	2,100	1,700	400
1929—30	6,694	18,5 %	2,300	1,800	500
1930—31	4,394	20,0 %	2,500	1,900	600
1931—32	2,300	12,5 %	1,500	1,000	500
1932—33	—	0,4 %	500	250	250
7 vuoden aikana	—	—	12,500	9,650	2,850

Kuten havaitaan, lisääntyy työntempo vuoteen 1930—31 saakka. Sitten se laskee v. 1932—33 jolloin vielä jäljellä oleva lukutaidottomuus poistetaan. On itsestään selvää, että vielä seuraaviksikin vuosiksi jää jällelle rippeitä, mutta suuremmoinen jättäytyö katsotaan kuitenkin päättyväksi vuoteen 1933. Uskomatonta on siihen mennessä suoritettu työ. "Pimeä" Venäjä on muutettu "valoisaksi" Venäjäksi ja maa pääsee kehittämään tuotannollisia voi-

miaan luku- ja kirjoitustaitoisen väestön avulla sekä tulee muun Europan veroiseksi. Me ymmärrämme minkä suurtyön bolshevikit ovat tehneet tällä aloitteellaan, ja mikä merkitys sillä on esim. idän kansoihin nähden. Se on yksi niitä maailman suurimpia ihmeitä, mitä milloinkaan on suoritettu. Ja kun maamme kulkee kohti industrialisoimista, niin oivallamme mitä merkitsee väestön lukutaito.

Erikoisesti on vielä mainittava, että

Neuvostovallan oikeus ja lait

Vallankumouksellis-marxilainen oikeuskäsite

I

"Oikeuskäsite, joka tähän-
asti on seissyt pääläällä, on
asetettava jaloilleen."

P. Stutska.

Nelisentuhatta vuotta sitten hak-
kautti babylonialainen kuningas Ham-
murabi sirolla nuolenpääkirjoituksella
ensimmäiset tunnetuksi tulleet lakinor-
mit ihmisten keskinäisille suhteille.
Nämä normit käsittelivät prosessi-
oikeutta, omaisuuden suojaamista, vir-
kamiesten velvollisuuksia, maanvilje-
lystä ja karjanhoitoa, kauppaa ja vel-
ka-asioita, avioliittoa ja naisten sekä
lasten oikeuksia, temppeleinäisiä ja si-
vuvaimoja, lapseksi ottamista, rikos-
oikeutta, merioikeutta, vuokraa ja
palkkaa sekä orjia.

Kullakin historiallisella ajalla ja
kullakin maalla on sittemmin ollut
omat lakinsa, jotka määrittelevät ne
puitteet, joiden sisällä yhteiskunnan
eri jäsenten on julkisessa elämässään
pysyttävä ja jotka muka "puolueetto-
mina" suojaavat yhteiskunnan kaik-
kien jäsenten oikeuksia j.n.e.

Selvää kuitenkin on, että milloin-
kaan eivät oikeusnormit voi olla samat
yhteiskunnan eri luokkiin kuuluviin

jäseniin nähden, sillä oikeuskäsittekin
syntyy taloudellisen tilanteen sysäyk-
sestä, eikä mitään "taivaallista" ja
"ikuista" oikeutta voi olla olemassa,
vaikka porvarilliset oikeusoppineet
ovat usein koettaneet sellaista väittää.

Feodaalisen järjestelmän vallitessa
parooni piti ihmisenä ainoastaan pa-
roonia ja laati lait sen mukaan. "Ih-
misten ja kansalaisten oikeuksien sää-
dös", jonka Ranskan vallankumous
kansalle "lahjoitti", ei ollut mitään
muuta kuin porvarien oikeuksien val-
vomista. Porvarien luokkaoikeuksia
siinä puolustetaan, eikä "ihmisen, ku-
ten kansalaisen", niinkuin Marx sa-
noo.

Yleensä eivät porvarilliset oikeus-
oppineet ole kyenneet täsmälleen
määrittelemään sitä, mitä oikeuskäsit-
teellä tarkoitetaan, ja sitä on yritetty
jos jollakin tavalla selittää. Monet
porvarillisetkin oikeusoppineet ovat
sitä mieltä, että sitä ei ole kyetty lo-
pullisesti määrittelemään.

Meidän mielestämme tämä on yksin-
kertaisesti johtunut siitä, että porva-
rilliset oikeusoppineet eivät ole ym-
märtäneet, eivät ole halunneet ym-
märtää tai uskaltaneet tunnustaa sitä
seikkaa, että lait ja oikeudet ovat ol-

vähemmistökansallisuuksien
keskuudessa tapahtuva työ suoritetaan
kunkin kansallisuuden omalla
kielellä, eikä missään tapaukses-
sa venäjänkielellä. Vähemmistökan-
salisuuksia ei saa asettaa huonompaan
asemaan, ja heidänkin keskuudessaan
on vuosi 1933 se vuosi jolloin luku-
taidottomuus on voitettu kanta. Vieläpä
on vähemmistökansallisuudet pantava
etutilalle, että he jaksaisivat kulkea
yhtärintan venäläisen työtötekevän kan-
san kanssa, sillä muistettava on, että

useilla vähemmistökansallisuuksilla on
lukutaitoisia vain 15—20 %, kun venä-
läisten keskuudessa on 50—70 %.

Kun Neuvostoliitossa on toteutettu
lukutaidottomuuden poistaminen ja yleis-
nen koulupakko, niin on valistusrinta-
malla osoitettu, että työläisellä ja ta-
lonpojalla on yhteinen rintama liitos-
saan, ja että nuo kaksi suurta voittoa
on saavutettu proletariaatin diktatuurih
kautta.

Jalo Kohonen.

leet ja tulevat olemaan luokkaoikeuksia siksi, kunnes kommunistinen yhteiskunta on saavutettu ja luokat häviävät. Tällöin oikeuslaitostakaan ei enää sellaisenaan tarvita.

Feodaalit, nuo huippuunsa kehittyneet kulakit pitivät kulakkioikeuttaan ainoana oikeana ja pyhänä, sillä olivathan papitkin sen siunanneet, mutta jo muutamia vuosisatoja sitten eivät talonpojat tähän pyhyyteen enää uskoneet, vaan talonpoikaissotien avulla yrittivät luomaan omaa valtaansa ja oikeusnormejaan.

Ylläolevat esimerkit jo riittävät osoittamaan, että luokkayhteiskunnissa ei voi olla puhetta ajasta aikaan peritystä oikeudesta. "Ikkuisesta oikeudesta" ei siis kannata edes puhua.

Kun Oikeusasiain kansankomisariatkin kolleegiossa tuli käsiteltäväksi neuvosto-oikeuden periaatteelliset määrittelyt, annettiin proletaariselle oikeuskäsitteelle seuraava muoto: "Oikeus — se on hallitsevan luokan etuja vastaavien yhteiskunnallisten suhteiden järjestelmä (tai järjestys)." Tämä tietysti merkitsee sitä, että oikeus neuvostovallassa on niiden normien järjestelmä, jotka määrittelevät ja suojelevat yhteiskunnallisten suhteiden systeemin erilaisilta rikkomisilta. Rikoslaisiamme esim. on suuri joukko pykäläiä, jotka asettavat puitteet yhteiskunnallisille suhteillemme, asettavat rajat erilaisille toiminnoille, määrittävät rangaistuksen näiden rajojen rikkomisesta j.n.e.

Porvarillinen oikeusoppi ei voinut antaa yhtenäistä määrittelyä oikeuskäsitteestä senvuoksi, että se ei uskaltanut avoimesti käydä tässä kysymyksessä luokkanäkökannalle. Se ei uskaltanut oikeusopista tehdä oikeustiedettä, vaikka se jotain tällaista haparoi, vaan mieluummin näperteli normien laatimisessa, t.s. kiinnitti huomionsa etupäässä oikeusopin teknilliseen puoleen tai

sitten eksyi filosooftisten ongelmien hämähäkin verkkoon, jota se turhaan koetti selvittää.

Kaikkimullistava Lokakuun vallankumous teki vallankumouksen oikeuskäsitteenkin alalla, ja tämän se kykeni tekemään vain senvuoksi, että se oli luonteeltaan proletaarinen. Tämä vallankumous teossa loi proletaarisen valtion. Itsestään oli selvää, että proletaarinen valtio tarvitsi proletaarisen, s.o. luokkaoikeuden, joka toimii voiton saaneen, proletaarista herruutta ylläpitävän työtätekevän väestön luokkaoikeuskäsitteen pohjalla. Kun proletaarinen vallankumous oli tapahtunut, se luonnollisesti sai oman käsitelmämäärittelynsä ja tästä määrittelystä sitten sai alkunsa proletaarisen oikeuskäsitteen määrittelemisen, jonka pohjalla oikeuskäsitteestä voidaan tehdä tietellisen tutkimuksen esine.

Jo ylempänä lausutusta täytyy tehdä johtopäätös, että luokkayhteiskunnassa niin oikeus, kuin valtio sekä valtiovalta, samoin kuin oikeuslaitoskin täytyy olla yksinomaan vallassa olevan luokan etujen mukainen.

Oikeuden perusominaisuutena on vallassa olevan luokan luokkaetujen puolustaminen. Niin siviili-, kuin rikosy.m. lait meillä neuvostovallassa — sen me avoimesti tunnustamme — ovat laaditut siten, että vallassa olevan luokan, se on työläisten ja talonpoikain ja näiden luokkavaltion edut ja oikeudet tulevat niiden nojalla varmasti puolustettua. Huomauttamattakin jokainen ymmärtää, että lakimme ovat laaditut meidän luokkavihollisiamme vastaan, esiintykööt nämä rajojemme sisällä missä tahansa, määrittäjä yhteiskunnallisia normejamme rikkoen.

Ei ole lainkaan tärkeitä, tunnustavatko vihollisemme oikeudeksi sen yhteiskunnallisten suhteiden järjestelmän, jonka me olemme oikeuskäsitteemme sisällykkeksi hyväksyneet. Si-

tä seikkaa ei kuitenkaan voi kukaan kumota, että Lokakuussa 1917 syntyi proletaarinen luokkavaltio, joka puolustukseksi vihollisiaan vastaan on perustanut luokko-oikeuslaitoksen, ainoan mahdollisen ja ainoan välttämättömän. Meidän lakimme ovat laadultaan suojelevia, proletaarista yhteiskuntaa suojelevia lakeja.

Oikeusoppiin ja oikeuskäsitteisiin nähden meidän kantamme on mutkaton: Me katsomme oikeutta materialistiselta näkökannalta ja idealistiset virtaukset ja harhat, joihin porvarilliset oikeusoppineet eksyvät, me armotta hylkäämme. Tässä suhteessa me olemme yhtä suoraviivaisia kuin vallankumouksessa ratkaisevana hetkenä.

Kun porvarillinen oikeusoppinut pitää oikeutena objektiivisessa mielessä otettuna oikeusnormeja ja muotoja, pidämme me oikeutena oikeuden materialistista olemusta (sisältöä). Porvarillinen oikeusoppinut näkee oikeusnormien määrittelemissä yhteiskunnallisissa suhteissa tai oikeuskäsitteessä objektiivisen oikeuden, kun me sensijaan subjektiivisia ilmiöitä tarkastelemme oikeusnormien ja muotojen välityksellä. Siten asetamme me päällään seisovan oikeuskäsitteen jaloilleen.

Muutamat marxilaisiksi itseään luulevat oikeusoppineet ovat yrittäneet oikeuskäsitteelle saada puhtaasti ideologista perustaa, mutta sellaiset yritykset luonnollisesti ovat naurettavia, ja Marxin ja Engelsin teoksista on turhaa lähteä sellaisille käsitteille perustaa etsimään.

Ylempänä jo mainitsimme, että marxilais-vallankumouksellinen oikeuskäsite sai proletarisesta vallankumouksesta ja sen määrittelystä muotolähteensä ja proletarisen luokkavaltion luonnetta määriteltäissä joudut-

tiin määrittelemään myöskin käsitettä vallankumouksellisesta oikeudesta. Tov. Lenin kirjassaan "Valtio ja vallankumous" antoi tälle tehtävälle oikean pohjan.

Proletaarinen, s.o. vallankumouksellinen oikeuskäsite ei tosin ole vielä täysin puhdas ideologisista aineksista sanan ankarassa merkityksessä, mutta luonteeltaan se ei ole missään yhteydessä ideologisen katsantokannan kanssa. Eihän ole mahdollista kädenkäänteessä päästä kokonaan vapaaksi kaikista ennakkoluuloista, perinnäistavoista, y.m. sellaisesta, mutta tämä ei olekaan pääasia. Pääasia on se, että meidän oikeusteoriamme, oikeuskäsitteemme on materialistinen, että sillä ei ole mitään sukulaisuutta ideologisen käsitteen kanssa perusolemukseensa nähden. Luokko-oikeuskäsite siis merkitsee oman luokkansa oikeuksien ja etujen puolustamistarpeen käsittämistä. Näinollen luokko-oikeuskäsite merkitsee yksinkertaisesti voittaneen luokan luokkakäsitettä, luokkatunnetta.

Jos nyt lähemmin tarkastamme syitä, miksi vallankumouksen jälkeen tarvitaan yksityiskohtaisia normeja kaikkien vallankumouksellisten kansalaisten, eikä ainoastaan vihollistemme toiminnoita puitteissa pitämään, tulemme seuraavaan tulokseen: Vallankumous on luonteeltaan väkivaltainen ja sen tarkoituksena on ottaa valta vallankumoukseen asti hallinneelta luokalta uuden luokan käsiin. Vaikkakin tarkoitus on rakentaa uusi valtiovalta, ei sekasortoisen anarkian vaan täysin valmiin suunnitelman ja järjestyksen pohjalle, jää anarkistisia ilmiöitä jällele siksi runsaasti, että niille on laadittava määrätty normit (dekreetit, lait). Omavaltaista toimintaa ei proletariaatin luokkavaltiossa saa olla, vaan järjestelmällisesti on ryhdyttävä koko luokan luokkaetuja puolustamaan

dekreettien ja lakien antamisissa puitteissa.

Oikeuskäsitteen alalla arvatenkin jää jällele enimmäin vanhan ideologian peruja ja siksi tällä alalla omavaltaisuus ja anarkia ilman uusia oikeusnormeja pääsisi vallitsemaan.

Vallankumouksen jälkeen laadittujen lakien tarkoituksena on tätä omavaltaisuutta ahdistaa, t.s. johtaa vallankumouksellinen toiminta, joka tavallaan on anarkistista toimintaa, oikeuksiin uomiin. Heti kohta, kun proletariaatti on vallankumouksessa voittanut, on vallankumouksellisille aloitteille laadittava määrätty lakipuitteet, jotta proletaarisen vallan rakentaminen ja lujittaminen voisi säännöllisesti jatkua. Mutta päivän selvää on, että uusien lakien on oltava vallankumouslakeja, joita laadittaessa proletariaatin vallankumousrintaman vastaista etenemistä jo pidetään silmällä. Siksi ne saattavat olla myöskin väliaikaisia, sellaisia, joita voidaan muuttaa ja uudelleen muodostella silloin kun proletaarisen valtion edut ja vallankumouksen strategia niin vaatii.

Viimeisten vuosien aikana on meillä suurin huomio kinnitetty oikeustekniikkaan, laadittu tarpeellisia lakikokoelmia ja perustettu välttämättömät oikeuslaitokset, joista seuraavassa kirjoituksessa suppea yleiskatsaus. Oikeuden tieteelliseen puoleen on myös huolimatta kiinnitetty ja edelleenkin kiinnitetään, sillä onhan meillä marxilaisia oikeusoppineita, jotka ovat käyneet vallankumouksen käytännöllisen koulun ja tutustuneet pitkien vuosien varrella marxilaiseen oikeusteoriaan, jolle Marxin ja Leninin teoksista on vakava pohja löydetty. Marxilaisen oikeustieteen luominen merkitsee yhden varsin tärkeän proletaarisen yhteiskuntaprobleemin ratkaisemista ja luokkakäsitteen syventämistä laajoissa joukoissa.

Marxilaisen oikeustieteen yhtenä tehtävänä on armotta paljastaa ja an-

karasti arvostella kaikkia ideologisia perinnäiskäsitteitä ja ennakkoluuloja oikeuteen nähden, sekä samalla luoda yhä varmempi pohja vallankumoukselliselle oikeusteorialle ja tekniikalle. Samalla marxilaisen oikeustieteen on huolehdittava siitä, että porvarilliseen oikeustieteelle ja tekniikalle etsitään luokkapohja, joka sillä todellisesti on olemassa, kuten jo kirjoituksen alussa osoitettiin.

Vallankumouksellis-marxilaisella oikeustieteellä on edessään varma tulevaisuus, sillä ainoastaan proletaarinen oikeuskäsite voi muuttua oikeuskäsitteeksi, se kun nojautuu materialistiseen historiankäsitykseen t.s. näkee taloudelliset ja yhteiskunnalliset ilmiöt sellaisina kuin ne todellisuudessa ovat.

II.

"Oikeuslaitoksemme on proletariaatin ja työvätekevän talonpoikaiston vallan elin."

LENIN.

Alkusanoiksi

Edellisestä jo tiedämme, että oikeuslaitos kaikkialla on olemassa vallassa olevan luokan luokkaetujen puolustamista varten. Niinpä meilläkin neuvostovallassa oikeuslaitos palvelee proletariaattia ja työvätekeviä talonpoikia. Näin ollen, sen tunnustamme avoimesti ja mielihyvällä, se on puhtaasti luokkalaitos, joka ennen muuta pyrkii turvaamaan työvätekevän väestön ja proletaarisen valiton etuja, taistellen näiden etujen kaikkia mahdollisia rikkomisia vastaan.

Tätä taistelua se käy lain puitteissa, valvoen niiden järjestysnormien noudattamista, jotka laeissamme määritellään. Nämä normit, kuten jo edellä selvisi, ovat juuri työvätekevälle väestölle, voittaneelle proletariaatille edullisia. On selvää, että häviölle joutuneen luokan edsutajat jokaisessa tilaisuudessa pyrkivät rikkomaan mei-

dän lakejamme, koska nämä lait ovat vastaisia heidän eduilleen.

Niinpä yksityiset työnantajat esim. mielellään rikkoisivat — ja usein rikovat — työlakia, haluten palkkatyöläisillään teettää laittoman pitkiä työpäiviä, lyöden laimin työnsuojeluksen jne. Kauppias mielellään kiertäisi kauppaa koskevia säädöksiä, vastakumouksellinen tekisi pahaa työläisvaltiolle minkä ehtisi, elleivät lakimme tällaista toimintaa rajoittaisi.

Oikeuslaitos on siis sitä varten, että jokainen kansalainen valtiossa voitaisiin pakoittaa hyväksytyjä, voittaneen luokan etujen mukaisia lakimääräyksiä noudattamaan. Jos kapitalistimaissa lait ja oikeuslaitos ovat olemassa pienen porvariryhmän valtaa tukemassa, ne meillä tukevat laajojen työläis- ja talonpoikaisjoukkojen etuja ja valtaa.

Yksinkertaisesti: porvarimaissa oikeuslaitos on olemassa riistäjä-lurjuksien, meillä raatajara-hvaan vallan lujittamisvälineenä.

Tunnumme näin sekä porvarillisen että proletarisen oikeuden oikean luonteen. Tehtäväksemme jää nyt tutustua siihen, miten oikeuslaitos, tämä työläisten ja talonpoikain luokkavallan elin neuvostovallassa on rakennettu ja käytännössä toimii.

Oikeussysteemimme

Meillä Neuvostoliitossa on toiminnassa seuraava yhtenäinen oikeussysteemi:

1) Kansanoikeus (oikeuslaitoksemme perussolu). 2) Lääninoikeus ja 3) Korkeinoikeus. Autonoomisissa tasavalloissa, kuten esim. Karjalassa, missä läänejä ei ole, on kansanoikeudesta seuraava ylempi oikeusaste Ylioikeus tai Pääoikeus, joka asiallisesti vastaa Lääninoikeutta.

Oikeuslaitostemme perussolua, kuten jo ylempänä huomautettiin, me nimitämme Kansanoikeudeksi,

vaikka itse asiassa sekä Läänin- että myöskin Korkeinoikeus ovat kansanoikeuksia, koska ne toimivat ja kokoonpannaan samoin perustein kuin Kansanoikeudetkin.

Kansanoikeudessa käsitellään vähemmän tärkeät ja yksinkertaisemmat oikeusjutut ja käsittää kunkin Kansanoikeuden toimintapiiri määrätyn alueen. Samassa kaupungissa esim. saat- ta olla useampia kansanoikeuksia ja- ettuina eri kaupunginosien väestöä palvelemaan; samoin kihlakunnissa on useampia kansanoikeuksia, joista jokaisella on määrätty kunnat toimintapiirinään. Lisäksi kihlakuntakeskuk- sessa tavallisesti on Läänin- tai Ylioikeuden valtuutettu, jollaisena toimii joku kansantuomareista. Hän vastaa koko kihlakunnan kansanoikeuksien ja kansantutkijain rahatileistä ym. sellai- sesta.

Lääninoikeudessa käsitellään jo mut- kikkaampia ja tärkeämpiä asioita ja jakaantuvat nämä kahteen pääjaos- toon: rikosasiain ja siviiliasiain jaostoi- hin. Lääninoikeuden toimintapiirinä on luonnollisesti lääni; autonoomisten tasavaltain Ylioikeuden toimintapiirinä koko tasavalta.

Korkeinoikeus käsittelee erittäin tär- keitä ja suuria oikeusjuttuja ja sen toi- mintapiirinä on koko neuvostotasaval- tojen liitto tai Neuvosto-Venäjän Sos. Fed. Neuvostotasavalta. Oikeuden- käyntilaissa määrätään, millaiset asiat missäkin oikeusasteessa käsitellään.

Oikeuslaitoksissamme voivat ainoas- taan työläisten ja talonpoikain todelli- set edustajat olla oikeusviranomaisina. Tuomarit valitaan tai nimitetään neu- vostoelimien taholta. Ylempien oi- keusasteiden toimitsijat valitaan Neu- vostojen edustajakokouksissa tai muissa ylemmissä neuvostoelimissä.

Oikeuspolitiikka koko Neuvostoli- tossa on yhteinen.

Tuomariksi voidaan valita jokainen kansalainen, mies tai nainen, jos hä- nellä on puhdas maine (ei ole rangais-

tu neuvosto-oikeudessa), jos hän omaa oikeuden osallistua neuvostovaaleihin ja tulla valituksi, jos hän omaa perustuslain edellyttämät kansal. oikeudet neuvostovallassa, kokemusta yhteiskunnallisessa ja poliittisessa toiminnassa tai käytännöllistä harjoitusta neuvosto-oikeuslaitoksissa tahi vastaavissa hallinnollisissa elimissä. Yhteiskunnallisista järjestöistä joidenkin rikkomusten vuoksi erotetut henkilöt eivät kelpaa oikeuslaitoksemme palvelukseen.

Kansanoikeuden päätöksestä voidaan valittaa ylemmäs ainoastaan muodollisten seikkojen perusteella. Asiaa sinänsä ei kahta kertaa voida käsitellä. Tämä tahtoo sanoa, että oikeuden päätöstä ei voida muuttaa muuten kuin valitustietä ylemmissä oikeusasteissa, jos nimittäin oikeudenkäyntimääräyksillä on jollain tavalla rikottu.

Kansanoikeus ja -lautamiehet

Kansantuomarin lisäksi toimivat oikeusistunnossa kansanoikeuden jäseninä kansalautamiehet, joilla oikeuden päätöstä laadittaessa on ratkaiseva äänivalta. Nämä lautamiehet valitaan vuodeksi kerrallaan työtätekevän väestön keskuudesta, siis täysin demokraattinen oikeuden kokoonpano. Oikeuslaitoksestamme annetun asetuksen 15 pyk. sanotaan, että kansanlautamieheksi voidaan valita kansalaisoikeuden omaavia neuvostokansalaisia kumpaakin sukupuolta.

Lautamiesvelvollisuutensa on kansanlautamiehen ehdoittaa kansantuomarin määräämällä vuorolla suositettava. Poisjääminen oikeuden istunnosta ilman päteviä esteitä voidaan rangaista sakolla aina 50 rpl. asti. Sakottaa voidaan myös henkilöitä, jotka asettavat esteitä k.-lautamiehen pääsulle velvollisuuttaan suorittamaan.

.-lautamiehen vaalit toimitetaan jouluukuussa. Jo lokakuun loppupuolella

otetaan selkoa siitä, paljonko kussakin oikeuspiirissä k.-lautamiehiä tarvitaan. Yleisenä normina on 200 k.-lautamiestä kutakin kansanoikeuspiiriä kohtaan. Kunkin viikon osalle lasketaan 2 vakinaista ja yksi varamies.

Vaalit toimitetaan ammattiliittojen, talonpoikain ja punarmeijalaisten kokouksissa. Vaaleja järjestävä komissi lähettää työpaikkakomiteoille, sotilaskomisariaateille ja kuntain tp. komiteoille vaalimääräyksen. Koko lautamiesmäärästä pitää työläisiä ja toimitusijoita olla 50 %, talonpoikia 35 % ja puna-armeijalaisia 15 %.

Kun lautamiehet tuomariin nähden muodostavat enemmistön oikeuden kokoonpanossa ja omaavat ratkaisevan äänivallan päätökseen nähden, näemme siis tässäkin, miten kansanvaltainen oikeuslaitoksemme todella on. Työläisten ja talonpoikain ääni se tulee siis oikeuden päätöksissä aina kuuluville.

K.-lautamiesehdokkaiden luettelo ripustetaan työpaikkojen ja neuvostojen seinille sitä varten, että kullakin kansalaisella olisi tilaisuus tehdä jääväysilmoituksia sellaisia ehdokkaita vastaan, joiden ei katsota ansaitsevan tulla tähän tehtävään. Jos jääväty katsoo jääväyksen aiheettomaksi, saa hän tästä valittaa ylempiasteiselle vaalikomissille. Vaalien jälkeen komissi toimittaa luettelon valituista k.-lautamiehistä k.-tuomarille, joka aakosjärjestyksessä kutsuu valitut oikeudenjäsenet tehtäväänsä suorittamaan.

K.-lautamies on siis asiallisesti kansantuomari, mutta vain viikon, tai vähemmän kerralla, riippuen oikeusistuntojen lukumäärästä. Puheenjohtajana oikeusistunnossa toimii k.-tuomari.

Mitä k.-lautamiesten palkkioon tulee, saa työläinen tai toimitsija täyden palkan työpaikastaan ja talonpoika päivärahat paikallisesta neuvostosta oikeusistunnoissa k.-lautamiehenä ole misensakin ajalta.

Ennen ja nyt

Ylläolevasta näemme, mikä mullistus oikeuden jaonkin alalla neuvostovallassa on suoritettu. Kun oikeuspöytien takana ennen istuivat pöyhkeät, kultakaluunaiset aatelin ja porvariston edustajat luokkaviihollisiaan — työläisiä ja talonpoikia — kurittamassa, istuvat nyt oikeuspöydän punaisen veran ääressä itse työläiset ja talonpojat proletaarista oikeutta jakamassa. Lait ja tuomarit olivat tsaarin aikaa n/ tsaarin ja pääoman valtaa tukemassa; nykyiset lait ja tuomarit tukevat proletariaatin sekä köyhän ja keskivarakkaan talonpoikaiston etuja ja valtaa.

Tsaarinaikuisessa oikeuslaitoksessa sitäpaitsi avonaisesti kukoisti konnamaisuus, lahjustenotto y.m. Lahjussilla sai rikoksensa kuitattua ja oikeuden varjolla sai kyläkulakki mielinmäärin ryöstää köyhää talonpoikaa. Aateliston tai porvariston keskuudesta lähtenyt tuomari muisti aina, että korppi ei korpin silmää noki ja siksi hän langetti tuomionsa oman luokkan-sa edustajain eduksi.

Lokakuun ukkonen puhdisti ilman oikeudenkin käytön alalla ja niinpä nyt suppeat ja yksinkertaiset lakimme yksinkertaisten työläisten ja talonpoikainkin tulkitsemina suojelevat työläisten ja talonpoikain oikeuksia ja etuja. Lautamiesten penkeiltäkin Lokakuun myrsky pyyhkäisi pois tilanherroista, kauppiaista ja kyläkulakeista kokoonpannut valamiehistöt ja tilalle asetti työläispuseroon ja rohti-meen puetut kansanlautamiehet.

Rikos- ja siviili-asiat

Meidän rikoslakimme on sangen suppea (vähän yli 200 pykälää), kun tsaarinaikainen rikoslaki sensijaan käsitti tuhansittain pykälää. Rikosoikeudenkäyntilaki on rikoslakia tuntuvasti suurempi. Kansanoikeudessa käsittelee sama tuomari niin rikos- kuin siviili-

asiatkin, kun ylemmissä oikeusasteissa sensijaan on omat jaostonsa ja tuomarsa niin siviili- kuin rikosasiainkin käsittelyä varten. Rikoslaisissa määritellään rangaistuksen suuruuden rajat erilaisille rikoksille; rikosoikeuden käyntilaissa määritellään oikeudenkäyntiä, s.o. järjestystä koskevat asiat. Jälkimmäisessä määritellään tarkoin, minkälaiset rikokset missäkin oikeusasteessa käsitellään, mitä kuuluu prokuraattorin tehtäviin, mitä oikeudenpuheenjohtajan, miten voidaan jostain syystä rauennut oikeusjuttu uudelleen herättää, mihin valittaa oikeuden päätöksistä j.n.e.

Rikosasioihin luetaan kaikki laeiksi hyväksyttyjen oikeusnormiemme rikkomiset, kuten esim. murhat, varkauudet, petokset, pakollisten määräysten rikkomiset j.n.e. Raskaimpien rikosten joukkoon luetaan ne rikokset, jotka ovat tähdätyt proletariaatin luokkavaltaa vastaan, nim. vastavallankumoukselliset rikokset.

Siviili-asioihin luetaan kaikenlaiset omaisuutta koskevat asiat, kuten ostaja myyntiriidat, vaihto-, vuokra-, perintö-, laina- y.m. jutut. Siviililaki ja siviilioikeudenkäyntilaki meillä myöskin on periaatteessa laadittu tukemaan työläisvaltion ja työätekevien etuja.

Tutkintoelimet

Rikosasiasta tavallisesti ensiksi ilmoitetaan tutkintoelimille. Sellaisia ovat miliisilaitos, etsivä osasto ja Valtion poliittinen hallinto. Nämä suoritavat ilmoitetussa asiassa ensitutkimnon. Vähemmäntärkeät jutut menevät näistä tutkintoelimestä suoraan kansanoikeuteen. Tärkeämmät jutut menevät kansantutkijalle, joka suorittaa ennakkotutkimuksen. Rikosoikeudenkäyntilaissa määritellään ne rikokset, jotka edellyttävät ennakkotutkimnon suorittamista kansantutkijan taholta. Saatuaan asian tutkimisen päätökseen, lähettää k.-tutkija jälleen lain edellyt-

tämin perustein asian prokuraattorille, tai suoraan oikeuteen, jos katsoo asian aiheettomaksi tai toteennäyttämättömäksi, sen rauenneeksi julistamista varten oikeuden taholta, ilmoittaen toimenpiteestään prokuraattorille, joka valvoo laillisuuden noudattamista oikeuselämän kaikilla aloilla.

Asian tultua oikeuteen tutkintoelimen lähettämänä, antaa kansantuumari tarpeelliset määräykset asianomaisten oikeuteen saattamisesta ja asiankäsittelypäivästä. Ellei tuomari katso asiaa täysin selväksi, asettaa hän asian n.s. esikäsittelyyn (raspledeliteljnoe sasedanie), johon, paitsi k. tuomaria, osallistuu myöskin 2 k.-lautamiestä. Tässä käsittelyssä päätetään, sisältääkö juttu rikoksen ja ansaitseeko se siis tulla oikeudenkäsitte- lyn alaiseksi, vai onko se katsottava rauenneeksi.

Kun kansantutkija on tutkinnon päättänyt, laatii hän syytöskirjelmän ja lähettää jutun prokuraattorille. Tämä on velvollinen tarkoin tutustumaan koko ainehistoon ja jos katsoo tutkimisaineiston epätäydelliseksi, voi hän palauttaa sen lisätutkimusta varten. Samoin voi hän hyljätä kansantutkijan syytöskirjelmän ja laatia itse sellaisen. Omallaa päätöksellään lähettää prokuraattori jutun sitten määrättyyn oikeuteen. Päätöksensä liittää hän siinäkin tapauksessa, jos hyväksyy kansantutkijan aineiston ja syytöskirjelmän sellaisenaan.

Esikäsittelyssä oikeus sitten lukee syytöskirjelmän, päättäen asianomaisten oikeuteen vetämisestä, jutun raukeamisesta, tahi palauttamisesta lisätutkimusta varten.

Oikeuden käsittelyn aikana saa jokainen käsitte- lyä kuulemaan halukas täysi-ikäinen kansalainen olla oikeutta seuraamassa. Aniharvoja asioita, esim. siveellisyyserikoksia käsiteltäessä, voidaan poistaa yleisö oikeussalista. Luonnollisesti voidaan myöskin joitain valtio- tai sotilassalaisuuksia koske-

via juttuja käsitellä yleisöltä suljettujen ovien takana.

Muodolliset puolet oikeusistunnossa eivät kaivanne selostusta, sillä jokainen on tilaisuudessa niihin oikeusaleissa tutustumaan. Riittää, kun mainitsemme, että valtion etujen ja laillisuuden tarkkana valvojana esiintyy tärkeimmissä asioissa prokuraattori ja syytetyn puolustajana joku valtion puolustajakollegion jäsenistä. Näin tulee oikeuden käsittely täysin tasapuoliseksi ja oikeudenmukaiseksi. Oikeusistunnossa puheenjohtajana toimii tuomari, jonka muodollisia määräyksiä sekä prokuraattorin että puolustajain on oikeusistunnon aikana noudatettava.

Paitsi prokuraattoria, voi oikeudessa n.s. yhteiskunnallisena syyttäjänä esiintyä esim. jonkun järjestön edustaja. Sellaista usein tapahtuu esim. provokaattoreja tai kirjeenvaihtajain murhaajia koskevissa jutuissa.

K.-oikeuden päätöksestä voidaan valittaa ylemmän oikeusasteen valitusosastoon 14 vuorokauden kuluessa k.-oikeuden päätöksen julistamisesta lukien. Ellei tällä ajalla valitusta tule, pannaan oikeuden päätös täytäntöön. Kansanoikeudessa on vielä eräs toimitsija, jota etupäässä tarvitaan siviiliasioiden käsittelystä syntyneiden oikeuden päätösten toimeenpanemisessa. Venäjäksi tämän toimitsijan nimenä on "sudebnii ispolnitel'", vastaten asiallisesti entistä oikeuspristavia. Suomeksi voimme häntä yksinkertaisesti nimittää oikeuden palvelijaksi. Rajojemme takana nimitettäneen tällaista toimitsijaa "ulosotto-mieheksi" tai joksikin sentapaiseksi.

Lääninoikeus ja Korke'n oikeus

Lääninoikeus, tämä kansanoikeuden ylempi aste, saa tuomarinsa ja lautamiehensä myös työ-ätekevän väestön keskuudesta: Lääninoikeuteen valitsee tuomarit läänin tp. komitea. Karjalan

Ylioikeuteen tuomarit valitsee Karjalan Tp. Keskuskomitea. K.-lautamiehet Läänin- tai Ylioikeutta varten valitaan omat k.-lautamiehet. Kun Lääninoikeudessa käsitellään paljon vaikeammin ratkaistavia s.o. tärkeämpiä rikos- ja siviili-asioita kuin k.-oikeudessa, vaaditaan tuomareiltakin enemmän. Samoin Lääninoikeutta varten valituilta k.-lautamiehiltä vaaditaan, että he ainakin pari vuotta ovat jo työskennelleet ammatillisissa tai yhteisk. järjestöissä. Ja jos mennään vielä korkeammalle oikeus-asteelle, Korkeimpaan oikeuteen, ovat vaatimukset vieläkin suuremmat.

Mutta selvää on, että Läänin- enempää kuin Korkeimpaankaan oikeuteen eivät tuomareiksi tai lautamieheksi pääse sellaiset henkilöt, joille on vierasta työtätekevän väestön ja proletariaatin valtion edut.

Kuten sanottu, jakaantuu Läänin-oikeus kahteen jaostoon: rikos-asiaihin ja siviili-asiaihin jaostoihin. Näillä on omat, vakinaiset tuomarinsa j.n.e. Valittaa Läänin- (tai Ylioikeuden) päätöksestä voidaan vain 72 tunnin kuluessa, lukien hetkestä, jolloin tuomittu on kopion oikeuden päätöksestä saanut. Valitus osoitetaan Korkeimpaan Oikeuteen, mutta jätetään Lääninoikeuden kautta. Lääninoikeuden päätöksestä siviili-asiaissa valitettaissa osoitetaan valitus samoin Korkeimpaan oikeuteen, mutta jätetään Lääninoikeuden kautta. Valitusaikaa siviili-asioissa on kuukausi, päätöksen julistamisesta lukien.

Paitsi oikeus-asiaiden käsittelyä, kuuluu Lääninoikeuden tehtäviin senlisäksi vielä kansanoikeuksien työn valvominen. Tätä varten on olemassa Läänin-oikeuden rikos- ja siviili-asiaiden valitusjaostot, joissa kansanoikeuden päätöksistä ja toiminnasta tehty valitukset käsitellään. Näissä jaostoissa eivät k.-lautamiehet ole asiankäsittelyssä mukana, vaan Lääninoikeuden tuomarit.

Lääninoikeuden johdossa toimii L.-oikeuden vakinainen puheenjohtaja. Erittäin tärkeitä asioita käsittelee L.-oikeuden täysistunto (pleenumi), joka muodostetaan Lääninoikeuden kaikista tuomareista.

Neuvosto-oikeuden korkein aste on Korkein Oikeus, joka käsittelee tärkeimmät rikos- ja siviili-asiat sekä Lääninoikeuksien päätöksistä tehty valitukset. Sitäpaitsi valvoo Korkein Oikeus Neuvostoliiton kaikkien oikeuslaitosten toimintaa ja on oikeutettu muuttamaan minkä oikeuslaitoksen päätöksen tahansa neuvostovallassa.

Korkein Oikeus jakaantuu eri kollegioihin, joissa oikeuden kokoonpano muodollisesti on sama kuin K.-oikeudessaakin. Niissäkin johtaa oikeuden käsittelyä tuomari, toimien puheenjohtajana ja niissäkin k.-lautamiehet ovat oikeuden täysvaltaisia jäseniä. K.-lautamiehet Korkeimpaan Oikeuteen valitsee kuitenkin Neuvosto-Venäjän Tp. Keskuskomitea.

Neuvostoliiton Korkein Oikeus johtaa kaikkien neuvostotasavaltojenkin oikeuslaitosten toimintaa, valvoen, että työtätekevän väestön ja proletariaatin etuudet ja luokkavalta saisivat kaikkialla lainmukaista tukea ja turvaa.

Loppusanoiksi

Näissä hätäisesti piirrettyissä riveissä olemme koettaneet lyhyesti antaa neuvosto-oikeuslaitoksesta eräitä ääri viivoja, joista jo näkyy tämän työtätekevän väestön vallan-elimien perusluonne. Toistamme vielä, että se on proletariaatin ja työtätekevän maalaisrahvaan luokkavallan turvaamiseksi muodostettu valta-elin. Sen tarkoitus on lujittaa proletariaatin diktatuuria, suojella proletariaattiota sen sisäisiltä luokkavihollisilta ja yhteiskuntaelämää häiritseviltä aineksilta.

Tässä tehtävässään se on tärkeänä tekijänä Lokakuun saavutusten turvaajana.

J. Virtanen.

Karjalan sisävesien ja vesivoimalähteiden tutkimustyöt vuosina 1925 ja 1926.

(Insinööri S. Grigorjevin muk.)

Karjalan vesivoimarikkauksien osoittamiseksi riittää kun mainitsemme, että Karjalassa lasketaan olevan yli 4,000 järveä, että sen vesireittien pituus nousee yli 15,000 km. ja että joet yksistään Muurmannin rautatien lähetyksillä kätkevät koskissaan ja putouksissaan yli 500 tuhatta hevosvoimaa.

Karjalan jokien tutkiminen alkoi jo vuosina 1887—88. Suunnitelmalliset tutkimustyöt alkoivat kuitenkin vasta vuonna 1917, nämä työt kuitenkin pian katkesivat. Tämän jälkeen tehtiin vuosina 1920 ja 1921 Venäjän Hydrologisen Opiston taholta muutamia yrityksiä tutkimustöiden alkamiseksi uudelleen, mutta varojen puutteessa eivät nämä tutkimustyöt päässeet laajenemaan.

Vuonna 1925 tapahtui asiassa huomattava käänne. Useat eri laitokset alkoivat tutkimustöitä, myöntäen tähän tarkoitukseen huomattavia varoja. Näistä töistä mainittakoon seuraavaa:

Korkein sähköistämistoimisto "Glavelektro" on avannut 17 vedenmittausasemaa (Niva, Kemi-, Kouta, ja Uikujoen vesistöissä), 3 sademäärän mittausasemaa (Uhtuan kihlakunnan alueella) ja yhden hydrometrisen aseman (Kontupohjan suussa), jota varten se on myöntänyt 15,000 ruplan määrärahan.

Näiden töiden jatkamista varten vuonna 1926 on Valtion pohjoinen vesitoimisto myöntänyt Glavelektron arviolta 30,000 rpl., joilla varoilla on avattu 11 uutta vedenmittausasemaa ja jatkettu havaintojen tekoa kaikilla 28 asemalla sekä pystytetty 2 uutta III luokan sademittausasemaa (Uiku- ja Kemijoelle) ja kuntoonpantu kaksi vuonna 1917—18 toiminutta hydrometristä asemaa (Usmanalla ja Vojatsussa). Tämän lisäksi on Glavelektron arviolta myönnetty 15,000 rpl. Kemijoen mittaustöitä varten (Vääräkosken ja Paanajärven kylän välillä) ja 3,000 rpl. Usmankosken vesivoimasähkölaitoksen

rakentamissuunnitelman tekoa varten. Näinollen tulee Glavelektro kaikkiaan myöntäneeksi Karjalassa suoritettavia tutkimustöitä varten 48,000 rpl.

Seuraava suurempi tutkimustöiden suorittaja on Karjalan Kansantalouseluvoston sähköistämisosasto, jonka ohjelma käsittää pienempien jokien tutkimuksia Keski- ja Etelä-Karjalassa. Näiden töiden suoritus on yhteydessä Karjalan maaseudun sähköistämissuunnitelman kanssa. Vuodeksi 1926 on näitä töitä varten myönnetty 16,300 rpl.

Tätä paitsi on Kontupohjan rakennuskonttori käyttänyt huomattavia summia Sunujoen vesistöjen tutkimiseen, jota varten vuonna 1925 oli asetettu 20 vedenmittausasemaa, joista kuluvana vuonna oli vielä käynnissä 18 asemaa. Vuonna 1924 ja 1925 toimi 2 hydrometristä asemaa Sandajärvellä ja Lijmajärvellä. Vuonna 1925 asetettiin näiden lisäksi vielä yksi II luokan meteorologinen asema Kontupohjan kannakselle ja erikoinen asema veden haihtuvaisuuden tutkimista varten Nikojärvelle. Tämä asema on ainoa pohjoisosassa Neuvostoliittoa, jonka takia se tulee saamaan osakseen suurta mielenkiintoa. Kontupohjan rakennuskonttori on myöntänyt hydrologisten tutkimusten suorittamista varten vuonna 1925 14,000 rpl. ja näiden tutkimusten jatkamista varten vuonna 1926 4,800 rpl.

Maa-asiaien Kansankomisariaatin Metsähallinto on myös käyttänyt huomattavia varoja hydrologisiin tutkimuksiin, joiden tarkoituksena on puutavaran uiton helpottaminen. Tutkimustöihin on vuonna 1925 käytetty 15,000 rpl. ja kuluvalla vuodelle myönnetty 20,000 rpl. Saman komisariaatin Melioratiivisten töiden osasto on suorittanut hydrologisia töitä soilla ja suoperäisillä mailla.

Näiden lisäksi voidaan vielä mainita Äänijärven tieteellisen retkikunnan ja Karjalan Kunnallisen Keskushallinnon suorittamista

hydrologisista tutkimuksista. Edellisen suorittamilla tutkimustöillä on puhtaasti tieteellisen merkityksen lisäksi vielä suuri käytännöllinen ja taloudellinen merkitys. Jälkimäinen on taas suorittanut tutkimuksia Tuoppa- ja Pääjärvellä ja niiden tarkoituksena on ollut vesiliikenteen järjestämisen helpottaminen näillä Karjalan suurilla sisävesillä. Luoteisen alueen vesiliikennekonttori on ylläpitänyt 5 vedenmittausasemaa Äänisjärvellä ja yhden Uikujoella.

Hydrologisiin tutkimuksiin on näinollen kaikkiaan käytetty v. 1925 noin 45,000 rpl. ja kuluvalle vuodelle myönnetty yli 90,000 rpl. Tutkimustöitä suorittavien laitosten lukumäärä on noussut kuudesta kahdeksaan. Näiden eri laitosten suorittamien tutkimus-

töiden yhdenmukaistuttamista ja dualismin välttämistä varten niiden työssä on muodostettu erikoinen Laitostenvälinen neuvottelukunta Vesitaloudellisissa kysymyksissä, johon kuuluu jokaisen tutkimustöitä suorittavan järjestön edustaja. Tämä neuvottelukunta onkin jo laatinut useammaksi vuodeksi eteenpäin suunnitelman meteorologisten laitosten verkon laajentamisesta Karjalassa ja suorittanut työjaon eri laitosten kesken. Seuraavana tehtävänä tulee olemaan yhtenäisyyden aikaansaaminen eri laitosten tutkimustöissä sekä tutkimuksien kautta saadun aineiston hyväksikäytöstä.

(Karjalan Talous ja Tilasto, N:o 7—8, 1926.)

— Painovirheitä on "Kommunistiin" N:o 7 tuppautunut useampia. Korjaamme niistä sellaiset, jotka ovat saattaneet ajatuksen epäselväksi: Kirjoituksessa "Englannin toukokuun opetukset ja "opetukset" on sivulla 303 aivan ensimmäisen palstan alussa: ... "jotka yleislakon aikana kävivät meille curzonilaisen ultimatum kielellä" — pitää olla: "jotka yleislakon aikana puhuivat meille curzonilaisen ultimatum kielellä".

Kirjoituksessa "Viaporin kapina" on sivulla 312, toisen palstan ensimmäisen kappaleen viimeisessä lauseessa sanottu: "Paikalle jäi kuolleita 7 punakaartilasta ja 2 lahtarikaartilasta", pitää olla: "Paikalle jäi kuolleita 2 punakaartilasta ja 7 lahtarikaartilasta" j.n.e. Seuraavassa kappaleessa samal-

la sivulla on sanottu: "Lahtarikaartilaiset vietiin sitten poliisilaitokselle, josta ne lahtareille oli annettukin, ja pantiin — sinetin taakse". Pitää olla: "Lahtarikaartilaiden revolverit vietiin sitten poliisilaitokselle" j.n.e.

Kirjoituksessa "Suomen aseellisen uokkasodan tappion syistä" on sivun 314 toisen kappaleen kolmannessa lauseessa sulkujen sisällä: "... että tahtoisin väittää työtätekevään luokkaan kuuluneen" j.n.e., tulee olla: "... että tahtoisin väittää jokaisen työtätekevään luokkaan kuuluneen" j.n.e. Samassa kirjoituksessa siv. 317, ensimmäisen palstan viimeisessä lauseessa on: "... sillä epäilemättä olisi paljon riippunut myöskin sisäistentauster kulku Suomessa", pitää olla: "siitä epäilemättä olisi paljon riippunut" j.n.e.

Редакционная Коллегия: Юрий Сирола,
Лаури Летонмяки, В. Эянен, К. М. Эвя,
И. А. Кому.

SUOMENKIELISTÄ KIRJALLISUUTTA

Suomal. Kustannusosuuskunta «KIRJA» (os. Ленинград, Набережная Жопеса д. № 4) on saatavana m.m. seuraavia julkaisuja:

Lenin:	Naisen vapauttamisesta	—:25
»	Uskonnosta	—:35
»	Luontaisverosta	—:30
»	Nuorisosta	—:45
V. Ojanen:	Leninin muisto	—:55
J. Stalin:	Lenin ja leninismi	—:75
J. Latukka:	Lenin suomalaisten muistelmissa	—:35
Sinovjev:	V.K.P:n historia	1:45
S. Kanat-	shikov: Työväenpuolue ja talonpoikaisto	—:35
S. Lilina:	Neuvostovalta ja työtätekevä nainen	—:35
J. A. Komu:	Kumousvuosi 1905	—:30
K. Marx:	Kansalaissota ranskassa	—:30
Santeri Mä-	kelä: Jumalat ja jumalain palvelus	—:45
Prof. Flerv:	Oliko Aatamia	—:15
S. Pellinen:	Neuvoja lypsykarjan ruokinnassa	—:25
	Maatalousluotto-osuuskuntain säännöt	—:20
G. Smitt:	Mitä talonpojan tulee tietää luotto-osuus-	
	kunnista	—:20
Popov ja		
Jakovlev:	Leninin elämä ja leninismi	—:70
I. V. Stalin:	Leninismien kysymyksiin	—:45
A. Solenik:	Neuvostorakenne	—:80
	Lääkeneuvoja taudintapauksissa	—:05
A. Toivola:	Taisteluun sukupuolitauteja vastaan	—:15
J. Libedin-		
skij:	Viikko	—:60
	Elämäntaistelua	—:20
P. Lopatin:	Mantereitten valtaaminen	—:30
Jaroslav-	Poliittisen tiedon kirja maaseutua varten	
skij:	I:n osa	1:55

Suuri valikoima aikaisemmin ilmestyneitä sarjajulkaisuja

UUSIA KIRJOJA TYÖN ALLA

Suomal. Kustannusosuuskunta „Kirja“

